

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิการ์ อุ่นแจ่ม. ผลการใช้กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

การศึกษา, สำนักงาน. กองวิชาการ. การประเมินผลความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532.
กรุงเทพมหานคร: สทประชาพานิชย์, 2533.

กิตติวดี บุญชื่อ. "กลุ่มทักษะ ภาษาไทย" หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สารมวลชน, 2520.

โกวิท ประวาลพฤษ และ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. การประเมินในชั้นเรียน.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์, 2527.

ชลธิรา กัดดออยู่. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2521.

ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2520.

ชุติมา สัจจนันท์. มาแข่งอ่านหนังสือกันเถอะ. คุรุปริทัศน์ 2523 5(3): 58-61.

_____. การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก. ประชาศึกษา 34(2 พฤศจิกายน 2525):
8-15.

_____. เด็กอ่านหนังสือ "เป็น" หรือเปล่า. ประชาศึกษา (พฤศจิกายน 2526):
28-30.

- ชวลี ชัชวาลย์กิจ. โครงการเสนอเพื่อจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์,
2526.
- คุณหญิง สัทละเมียร. อ่านหนังสืออย่างไร. วารสารราชบัณฑิตยสถาน (กรกฎาคม-กันยายน
2521): 67-71.
- ทวีป อภิลิทธิ์. การอ่านออกเขียนได้ จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต. วารสารการ
ศึกษานอกโรงเรียน 21(17 ตุลาคม-พฤศจิกายน 2526): 53-56.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2533.
- บันลือ พุกกะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- _____. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- _____. ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการสอนอ่าน. ประชาศึกษา 8(พฤษภาคม
2529): 4-11.
- _____. มิติใหม่ในการสอนอ่านภาคปฏิบัติ อันดับที่ 8. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2533.
- บุญธรรม กิจปริศาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์
พระนคร, 2531.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. การสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน. วิทยาสาร (กรกฎาคม 2518):
32-34.

- บรรเทา กิตติศักดิ์. การสอนอ่านหนังสือนอกเวลาและหนังสืออ่านประกอบ หน่วยที่ 13.
เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
_____. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). ปทุมธานี:
บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, ม.ป.ป.
- ประทีป แจ่มจิตต์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมคัดสรรกับกิจกรรมตาม
แผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประสิทธิ์ ภาพักษณ์. ภาษากับความคิด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2523.
- ประสิทธิ์ สง่าเนตร. ความสามารถในการอ่านขั้นดีความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โปรแกรมภาษาอังกฤษในจังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- ประเทิน มหำพันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523.
- ผกาศรี เย็นบุตร. ทักษะและความรู้ทางภาษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและ
ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.
- ผะอม โปษะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะทางภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
บำรุงสาสน์, 2526.
- มุสดี ฤทธิจันทร์. การสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

- สุสดี สิ้นสืบผล. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษขั้นดีความของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูเขตนครหลวง. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- พรสิทธิ์ ทรวงสุรัตน์กุล. ศิลปะการอ่านหนังสือ. จันทร์เกษม 192(กันยายน-ตุลาคม 2529):
 11.
- พรเทวี ไชยเนตร. ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ฝึก
การอ่านเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ท่าปกเจริญผล, 2531.
- เพ็ญศรี รังสิยากุล. กลวิธีในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ. รวมคำแหง 7(1): 181-193,
 2523.
- ไพฑูรย์ ธรรมแสง. การอ่านหนังสือเพื่อความเข้าใจ. วิทยจารย์ 29(กรกฎาคม 2529):
 59-114.
- มณี ปิประทุม. ผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- มัทธนี ตุลยากร. การอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับประถมศึกษา. ศึกษาศาสตร์
3(มิถุนายน-กันยายน 2528): 46-48.
- มานิต บุญประเสริฐ. ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน. จันทร์เกษม 174(กันยายน-ตุลาคม 2526): 9.
- ยงยุทธ ยืนยงค์. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2529.

- รัชณี ศรีไพรวรรณ. การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ดวงกมล, 2520.
- วนิดา ไสภากัณฑ์. การศึกษาความก้าวหน้าทางการอ่านจับใจความในการเรียนซ่อมเสริม
ภาษาไทยโดยสอนในและนอกชั้นเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2530.
- วราภรณ์ คล้ายกมล. การศึกษาผลของโปรแกรมการเน้นอัตราเร็วในการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองฉางวิทยา จังหวัดอุทัยธานี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- วัลย์ภรณ์ อาทิตย์เที่ยง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะและภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางเขน 3(พฤศจิกายน 2520 - มีนาคม 2521): 19.
- ศิริพร สิมตระกูล. การอ่านในใจ. จันทร์เกษม 174(กันยายน-ตุลาคม 2526): 29.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. สารบณจำแนกการอ่านเพื่อความเข้าใจ. จันทร์เกษม 174(กันยายน-
ตุลาคม 2526): 15-20.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2533). กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- สนิท ตั้งทวี. อ่านไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2526.

สมบัติ มหารศ. การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.

สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์. การประเมินผลทักษะการอ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร 45 (ธันวาคม
2528): 23-24.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย.
หน่วยที่ 1-8. กรุงเทพมหานคร: สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2526.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. ปัญหาการอ่านภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

สมิตรา อังวัฒนกุล. เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย 5. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ประชาชน, 2527.

เสริมศรี ทอทิมาวรกุล. เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย 1 การ
พัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

อวยพร สกุลตัน. การเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ในการสอน
วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

อักษร รุ่งมณี. การเปรียบเทียบผลเพิ่มความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติในการอ่านระหว่าง
การสอนปกติและการสอนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อัญชลี แจ่มเจริญ. วิธีสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับประถมศึกษา (ระบบชุดการสอน).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2526.

อุทัย ภิรมย์รัตน์. การศึกษาเชิงจิตภาษาศาสตร์เกี่ยวกับการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัย
รามคำแหงในการอ่านภาษาอังกฤษ: การอ่านในใจ. วารสารการอ่าน
(1 กันยายน 2527): 17-18.

ภาษาอังกฤษ

Anastasi, Anse. Psychological Testing. 4th ed. New York: The
Macmullan Company, 1961.

Berverly S. Sirota. The Effect of Planned Literature Program of
Daily Oral Reading by the Teacher on the Voluntary Reading of
Fifth-Grade Children. Dissertation Abstracts Internaitonal
32(November 1971): 2320-A.

Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties Their
Diagonosis and Correction. New York: Appleton Century
Crofts, 1957.

Brooks, J.D. The Effect of Remial Reading Program Upon Selected
Reading Students in the Four, Fifth and Sixth Grade.
Dissertation Abstracts Internaitonal 375(May 1977): 6920-A.

Brooks, Linda Hall. Effects of Systematic Listening Instruction
on the Reading Comprehension Achievement of Sixth Grade
Students Enrolled in a Remedial Reading Program. Dissertation
Abstracts International 51(Feburary 1990): 2616-A.

Burmeister, Lou E. Reading Stracegies for Secondary School
Teachers. Massachusettes: Addison-Wesley Publishing Company,
1976.

Dallman, Martha and Other. Teaching of Reading. New York: Holt,
Rinehart and Winston, 1974.

- David J. Cooper. Thomas W. Worden. The Classroom Reading Program in the Elementary School. Macmillan Publishing Co., 1983.
- Dechant V. Emerald. Improving the Teacher of Reading. Prentice-Hall Inc. Englewood Cliffs, 1970.
- Fiocchiaro, Mary. Teaching English as a Second Language : Revised and Englarger. New York: Harper and Row, Publishers, 1969.
- Fry, Edward. Teaching Faster Reading. London: The Syndies of the Cambridge University Press, 1978.
- Hafner E. Lawrence and Hayden B. Jolly. Patterns of Teaching Reading in the Elementary School. New York: MacMillan Company, 1972.
- Harris J. Albert. How to Increase Reading Ability. New York: Longman Green and Co., 1968.
- Harris P. David. Testing English as a Secondary Language. New York: McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Harris A. Larry and Smith B. Carl. Reading Instruction Diagnostic Teaching in the Classroom. New York: Rinehart and Winston, 1976.
- Kinsey, Constance Cooke. Effects of an Assisted Reading Program on Reading Achievement, Listening Comprehension, and Attitude Toward Reading on Bilingual and Monolingual Primary Children. Dissertation Abstracts International 47(July 1985): 137-A.
- Looby, Theresa Nelza. Improved Reading Achievement of Sixth Grade Students When Using a Whole Language Approach in Conjunction with a Basal Reading Program. Dissertation Abstracts International 47(October 1986): 1264-A.

Omaggio, A.C. Helping Learners Succeed : Activities for the Foreign Language Classroom. New York: Rinehart and Winston, 1981.

Rothkopt, E.Z., quoted in Dayton D. Deane. Inserted Post-Questions and Learning from Slide-Tape Presentations : Implications of the Mathemagenic Hypothesis. Audio-Visual Communication Review 25(Summer 1977): 128.

Smith, F. Psycholinguistics and Reading. New York: Holt, Rinehart and Wiston, 1971.

Smith J. Richard. Barrett C. Thomas. Teaching Reading in the Middle Grade. Addison-Wesley Publishing Company Inc., Philippines, 1979.

_____ . and THomas D. Dale. Teaching Your Child to Read. New York: Addison-Wesley Publishing, 1976.

Wainwright R. Gordon. Rapid Reading Made Simple. Great Britain W.H. Allen Co., Ltd., 1972.

Wehan Paul, Melaughlin J. Phillip. Program Development in Special Education. MaGráw-Hill Book Company, Nwe York, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนันท์ สุกโชติรัตน์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ พกาทิพย์ แก้วผณีรัมย์ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
4. อาจารย์ จิตอารมณีย์ สวัสดิชิตัง อาจารย์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนสามเสนนอก
ห้วยขวาง
5. อาจารย์ คำเกิง วงศ์สง่างาน วัดและประเมินผล
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

แผนการสอน

ระดับที่ 1 การจำหรือระลึกตามตัวอักษรได้

เป็นระดับความสามารถในการอ่านขึ้นการจำและระลึกได้ตามตัวอักษร คือให้นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับ ความคิด ข้อความหรือสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งกล่าวไว้อย่างชัดเจนในเรื่องที่อ่านได้ ประกอบด้วยแผนการสอน 3 แผน คือ

แผนที่ 1 การจำหรือระลึกรายละเอียดและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

แผนที่ 2 การจำหรือระลึกลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

แผนที่ 3 การจำหรือระลึก เหตุและผลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเรื่องที่อ่าน

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 1 ระดับการจำหรือระลึกตามตัวอักษรได้

การจำหรือระลึกรายละเอียดและใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การจำหรือระลึกรายละเอียดและใจความสำคัญของเรื่องได้ทำให้มีความเข้าใจ
ในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดและใจความสำคัญที่ปรากฏเป็นตัวอักษรในเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับรายละเอียดและใจความสำคัญของเรื่องระดับการอ่านขั้นการจำหรือระลึกตามตัวอักษรได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง เรื่อง ช้างเผือก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (10 นาที)

ให้นักเรียนทำกิจกรรม เกมสื่อสาร มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม โดยให้นักเรียนนับ 1 ถึง 4 แล้วเข้าแถวตอนลึกตามตัวเลขที่แต่ละคนนับ
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมาอ่านข้อความในกระดาษที่ครูเตรียมไว้โดยอ่านในใจแล้วพยายามจำข้อความให้ได้ จากนั้นเมื่อหมดเวลาอ่าน 1 นาที ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่เป็นคนออกมาอ่านคนแรกนั้นกลับไปยังกลุ่มของตน เมื่อครูให้สัญญาณว่ากระซิบได้ คนแรกของแต่ละกลุ่มกระซิบข้อความที่ตนได้อ่านให้เพื่อนคนที่ 2 ฟัง คนที่ 2 กระซิบต่อไปยังคนที่ 3 คนที่ 3 กระซิบต่อไปยังคนที่ 4 กระซิบต่อกันเป็นทอด ๆ จนถึงคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่ม กลุ่มไหนเสร็จก่อนให้นั่งลง เมื่อเสร็จหมดทุกกลุ่มแล้ว คนสุดท้ายออกมาเขียนข้อความที่ตนได้ฟังมาในกระดานดำ จากนั้นครูเฉลยข้อความที่ถูกต้อง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเล่นเกม ในด้านทักษะการอ่าน
จับใจความจะต้องประกอบด้วย สมมติในการอ่าน ความจำ ทักษะในการอ่าน

4. ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ของการอ่านในครั้งนี้ว่าเป็นการอ่านเพื่อหา
รายละเอียดและบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนสามารถค้นหาคำตอบได้ซึ่งจะปรากฏ
เป็นตัวอักษร ดังนั้นนักเรียนจะต้องอ่านอย่างรอบคอบ จำรายละเอียดและจับใจความสำคัญของ
เรื่องให้ได้

ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที) กิจกรรมการอ่านแบบล่าคำตอบ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน โดยให้นักเรียนหยิบรูปข้างแล้ว
รวมกลุ่มตามตัวเลขที่อยู่บนรูปข้าง
2. ครูแจกของบัตรงานให้นักเรียนศึกษาคิดหา เมื่อนักเรียนเข้าใจบัตรงาน แล้วครู
แจกบัตรคำถามให้นักเรียนศึกษา 2 นาที
3. แจกเรื่อง "ข้างเผือก" ให้นักเรียนอ่านในเวลา 10 นาที
4. ครูให้สัญญาณครั้งที่ 1 นักเรียนเริ่มค้นหาคำตอบโดยช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายใน
กลุ่ม แล้วบันทึกลงในกระดาษคำตอบของกลุ่ม ในเวลา 10 นาที
5. นักเรียนบันทึกคำตอบของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบของตน ให้เวลา 5 นาที เมื่อทั้ง
กลุ่มเสร็จเรียบร้อยให้ยกธงสีขึ้น
6. ครูให้สัญญาณครั้งที่ 2 ทุกกลุ่มส่งกระดาษคำตอบ
7. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบ สรุปเรื่องราวที่ได้อ่าน

ขั้นสรุป (20 นาที) กิจกรรมใครจำแม่น

1. ครูคิดแถบประโยค 2 แถวเป็นคู่ ๆ ซึ่งแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กัน
2. ให้นักเรียนอ่านและจำให้ได้ในเวลา 2 นาที
3. ครูนำแถบประโยคออกจากกระดานคำ แล้วคิดสลักที่กันใหม่ในแนวตั้ง โดยกลับด้าน
ที่เขียนไว้ด้านใน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันเปิดแถบประโยคครั้งละ 1 คู่ ให้ได้ใจความที่สัมพันธ์กัน
จึงจะได้คะแนน แต่ถ้าเปิดได้ใจความที่ไม่สัมพันธ์กันจะต้องปิดแถบประโยคไว้ตามเดิมและไม่ได้
คะแนน กลุ่มใดเปิดได้ถูกต้องมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. การตอบคำถามจากกิจกรรมการอ่านแบบล่าคำตอบ
2. การทำกิจกรรมใครจำแม่น
3. การทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียน

1. บัตรงาน

บัตรงาน

1. เมื่อครูแจกบัตรคำถาม ให้นักเรียนศึกษาคำถามให้เข้าใจ
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวที่ครูแจกให้ในเวลา 10 นาที เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลาสมาชิกในกลุ่มช่วยกันตอบคำถามที่ได้รับในกระดาษคำตอบของกลุ่ม เมื่อตอบเสร็จแล้วบันทึกคำตอบของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบของตนเอง ให้เวลา 10 นาที กลุ่มใดเสร็จก่อนให้ยกธงสีขึ้น
3. ครูให้สัญญาณครั้งที่ 2 ให้ทุกกลุ่มส่งกระดาษคำตอบ กลุ่มที่ส่งเป็นอันดับ 1, 2 จะได้ 3 คะแนน อันดับ 3, 4 จะได้ 2 คะแนน อันดับ 5, 6 ได้ 1 คะแนน กลุ่มที่เสร็จหลังจากนั้นได้ 0 คะแนน
4. ครูแจกใบเฉลยให้นักเรียนตรวจแก้ไข และให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน เมื่อรวมคะแนนแล้วกลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

2. เนื้อเรื่อง นิทานเรื่อง ช้างเผือก

ช้างเผือก

สังขะ เป็นหัวหน้าคนดูแลอุทยานของราชวงศ์หนึ่ง เขาทำงานตั้งแต่ตะวันรุ่งจนตะวันตก อยู่ในสวนหลวงที่กว้างยาวเป็นไมล์ ๆ มีแปลงดอกไม้ที่หลากหลาย สนามหญ้าเขียวขจีมากมายหลายพัน พฤษภาสงละลิวเป็นหมู่ ๆ สังขะต้องกวาดใบไม้ รดน้ำไม้ดอกไม้ประดับต้นไม้ที่ขังเพาะชำไว้ ถอนหญ้า พรุนดินใส่ปุ๋ย ตัดแต่งรั้วต้นไม้ กระทั่งที่สังขะอาศัยอยู่กับลักษมีเมียของเขาตั้งอยู่มุมสวน สังขะจึงจับตามองอะไร ๆ จากกระท่อมของเขาได้ถนัด

คืนวันหนึ่งสังขะนอนไม่หลับ พลิกไปพลิกมาอยู่จนเที่ยงคืน จึงลุกขึ้นนั่งบังเอิญเหลือบมองออกไปนอกหน้าต่าง เขาแทบไม่เชื่อสายตาเลย แน่ใจว่าตาคงไม่ผาดหลอกตัวเองแน่ จึงจ้องเป็งออกไปอีก ท่ามกลางแสงจันทร์สีเงินยวงนั้น เขาแลเห็นช้างเผือกเชือกหนึ่ง กำลังทิ้งถอนหญ้าเขียวสดใส่ปากเคี้ยวอยู่ สังขะฉงนใจเหลือประมาณว่า ช้างเผือกนี้มาจากไหนกันหนอ นอกจากนั้นยังขาวเผือกอีกด้วย สังขะไม่เคยเห็นช้างเผือกมาก่อน แต่ทันใดความคิดก็ผุดขึ้นมา เขาจำได้ว่าเมื่อยังเป็นเด็ก แม่เคยเล่าให้ฟังบ่อย ๆ ถึงเทพเจ้าผู้สถิตอยู่ในสรวงสวรรค์ พระอินทร์ผู้เป็นจอมเทพมีช้างทรงงามผิวเผือกพ่องราวกับหิมะชื่อว่า โอยราวัต เป็นเทพพาหนะ

สังขะร้องออกมาอย่างตื่นเต้น "ช้างโอยราวัตแน่แล้ว นี่คงเป็นอาหารวิเศษวิโสบนสวรรค์เลยเหาะลงมาโลกมนุษย์เสียบ้าง เพื่อเปลี่ยนสถานที่ ถ้าเราหยุดทางช้างไว้ได้ ช้างคงพาเรากลับสวรรค์เราก็จะได้ชมความมหัศจรรย์บนนั้นแน่ ๆ"

สังขะผลุนผลันลงจากเตียงนอนค่อย ๆ ย่องออกจากบ้านไปไม่ให้เมียตื่นขึ้นมา แล้วเขาก็ออกวิ่งอย่างเงิบ ๆ ตรงไปที่ช้าง เขาแอบหลังต้นไม้เฝ้ามองดูช้างเชือกนั้น เมื่อช้างกินหญ้าแล้วก็หันไปเล็มหญ้าอ่อนที่เขาเพาะเลี้ยงไว้ แล้วกินลูกลม่วงห้ามบนต้น สังขะไม่ออกเสียงเลย แม้แต่จะพึมพำทักท้วงช้าง เพราะอารามอยากขึ้นสวรรค์เสียจนไม่กล้าทำอะไรให้ช้างขัดใจ

พอรุ่งสาง ช้างก็กินอาหารอิ่มหน้า ขวงวงร้องแปร้นด้วยความพอใจ สังขะก็รู้ว่าถึงเวลาที่ช้างจะจากสวนไปแล้ว เขาก็วิ่งหยุดทางช้างไว้ โอยราวัตเหาะขึ้นฟ้าราวกับนกบินในไม้ซ้าก็ลอยละล่องอยู่เหนือเมฆ สังขะมองลงมาเบื้องล่างอย่างระมัดระวัง และเห็นอุทยานเป็นจุดจิ๋วนิดเดียวเท่านั้น เมื่อทั้งช้างทั้งคนขึ้นไปถึงสวรรค์ สังขะก็ปล่อยมือจากหางช้างมองเหลียวไป

รอบ ๆ ดวงตาเต็มไปด้วยความพิศวงงงงวย "นี่ต้องเป็นสวรรค์แล้ว เป็นอุทยานสวรรค์แน่ ๆ" เขาร้องออกมาอย่างลึกลับ "ดูซิต้นไม้แต่ละต้นช่างใหญ่โตงดงามอะไรอย่างนี้ สงสัยจริงว่าคนสวนของพระอินทร์ใช้ปุ๋ยอะไรหนอ" สังขะเที่ยวเดินชมไปทั่ว พิศวงใจไปเสียทุกอย่าง ต้นไม้สวรรค์ใหญ่กว่าต้นไม้โลกมนุษย์ตั้งสิบเท่า ไผ่หรือก็เขียวชอุ่มกว่าสักสิบเท่า ผลไม้ก็รสอร่อยเลิศกว่าในโลกมนุษย์สิบเท่า ดอกไม้ก็สดหลาก ๆ สิ่งงดงามมากกว่าตั้งสิบเท่า สังขะใช้เวลาทั้งวันเที่ยวจับต้องลูบคลำไผ่ ชมดอกไม้เสียอึดใจ ชิมผลไม้อันแสนอร่อยชุ่มชื่นรสรอบ ๆ ตัวเขา เวลาพลสังขะนึกออกว่า ป่านนี้เมียของตนคงกำลังคอยตนกลับ เขารู้ดีว่าหล่อนห่วงเขาแค่ไหน จึงตกลงใจว่า "เห็นจะต้องหาของฝากจากเมืองสวรรค์ไปกำนัลหล่อนสักหน่อย" เขาเลือกหมากลูกหนึ่งใหญ่เท่าลูกมะพร้าว ผลไม้หนึ่งใหญ่เท่าใบกล้วย ทั้งสังขะและเมียชอบกินเหมือนกันทั้งคู่ พอตกลงคิดข้างก็ส่งเสียงแปร่น ถึงเวลาจะกลับลงไปพื้นโลกแล้ว สังขะวิ่งเข้าไปฉวยทางข้างไว้ ไม่กี่นาทีก็คืนสู่อุทยานของพระราช เขารีบวิ่งปรือกลับบ้านไปหาเมียซึ่งกำลังคอยเขาอย่างกระวนกระวายใจ

เมียแปร่นออกมาด้วยความโกรธ "แกไปอยู่ไหนมาจนป่านนี้"

"อย่าเพิ่งโกรธเลยน้า" สังขะตอบ

"ดูนี่แน่ฉันเอาอะไรมาฝากแก" แล้วเขาก็เอาหมากผลไม้ให้หล่อนดู

ลักษณะดีสิ่งจิงจ้ง "นี่แกไปเก็บหมากผลไม้ขนาดยักษ์นี้มาจากไหน"

"ก็จากเมืองสวรรค์นี่ซิ จริง ๆ นะ" สังขะตอบแล้วก็เล่าเรื่องทั้งหมดให้หล่อนฟัง ครั้งแรกหล่อนไม่เชื่อเขา แต่เจ้าหมากและผลไม้เมื่อเร่อหรือมันเห็นอยู่ตรงลูกนัยน์ตาหล่อนก็เลยต้องยอมเชื่อ สังขะจึงเตือนหล่อนว่า "แกต้องเก็บไว้เป็นความลับนะ หมากกับผลไม้เหล่านี้เราจะกินกันไปอย่างน้อยก็ตลอดอาทิตย์เที่ยวละ แต่ต้องระวังอย่าให้ใครล่วงรู้ความลับของเราเลยทีเดียว"

ลักษณะมีรับคำเป็นอันดี แต่หล่อนก็อดอึดใจเหลือเกินที่จะเก็บความลับเอาไว้ หล่อนชอบพูดเสียด้วย เมื่อสังขะไปสวรรค์อีกเที่ยวหนึ่งก็กลับพร้อมกับมีมะม่วงขนาดยักษ์ ซึ่งอร่อยรสพิเศษยิ่งกว่าที่หล่อนเคยกินมาในชีวิต หล่อนก็กระหายยิ่งขึ้น อยากจะเล่าให้เพื่อน ๆ ของหล่อนฟังถึงไซคลากของหล่อน แต่หล่อนก็ฝืนใจระงับยับยั้งความอยากพูดอยากเล่าเอาไว้

แล้วสามีของหล่อนก็ขึ้นสวรรค์ไปเป็นครั้งที่สาม นำดอกไม้ยักษ์มาดอกหนึ่งกลิ่นของมันหอมตระหลบอบอวลไปทั่วกระท่อม เพื่อนของหล่อนคนหนึ่งถามว่า "เธอใช้น้ำหอมวิเศษอะไรนะ เอามาจากไหนล่ะจ๊ะ"

ลักษมีตอบว่า "ฉันไม่ได้ใช้น้ำหอมอะไรหรอก กลิ่นดอกไม้ยักรับของตัวเองจะ"

สิ่งหนึ่งก็นำไปสู่สิ่งหนึ่งอีกจนได้ ในไม่ช้าลักษมีก็เล่าเรื่องทั้งหมดให้เพื่อนฟัง และก็นั่งละหล่อนจำต้องขอร้องให้เพื่อนของหล่อนสัญญาว่าจะไม่ขยายให้ใครฟังเลย เพื่อนก็รับสัญญา แต่เนื่องจากแม่คนนี้เป็นคนชอบปากอยู่ไม่สุข จึงไม่อาจทนเก็บความลับไหว หล่อนขยายออกให้เพื่อนอีกคนหนึ่งฟัง แล้วให้เพื่อนสัญญาว่าจะไม่แพร่พรายให้เข้าหูใครอื่น แม่เพื่อนสนิทก็รับสัญญาเต็มปากเต็มคำว่าจะไม่บอกใครเลยทีเดียว แต่แล้วเรื่องก็ต่อกันเรื่อย ๆ ไป จนผู้หญิงทั้งเมืองรู้ความลับกันแซดไปหมด เจ้าหล่อนแต่ละคนก็ขยายสู่สามีของตน ไม่นานคนทั้งเมืองก็รู้ความลับของสังขะโดยทั่วหน้ากัน

เข้าวันหนึ่ง ผู้คนในเมืองพากันมาอยู่หน้ากระท่อมของสังขะ ยืนยื่นขอตามสังขะขึ้นสวรรค์ เทียวหน้าด้วย สังขะหัวปักหัวเหวี่ยงกับความโง่ของเมียเต็มที่ แต่ก็จะทำอย่างไรได้จำต้องยินยอมอย่างไม่เต็มใจเลย "คืนนี้มาที่อุทยานนี้ก็แล้วกัน"

คืนนั้นภายในอุทยานของราชาเป็นภาพที่พิลึกพิลั่น มีคนทั้งหญิงทั้งชายแออัดกันแน่นขนัด จำนวนคนมากกว่าต้นไม้ในอุทยาน เวลาลมพัดต้นไม้ก็โอนเอนไปตามลม แต่คนยืนกันนิ่งสนิทไม่ไหวติงราวกับรูปหินสลัก แม้ข้างโอยราวตกลงจากสวรรค์มาปรากฏแล้ว ก็ไม่มีใครกระดุกกระดิก หรือมีเสียงอืออออย่างไรเลย พอเข้าดึก สังขะก็ยักหน้าเรียกคนเหล่านั้นอย่าง เงียบ ๆ แล้วเขาก็วิ่งถลันไปคว้าทางช้างได้ ลักษมียึดข้อเท้าสังขะเพื่อนของหล่อนยึดข้อเท้าลักษมี หัวของเพื่อนลักษมีก็ยึดเท้าเมียไว้ ชายอีกคนหนึ่งยึดเท้าของหัวเพื่อนของลักษมี อีกต่อหนึ่ง เมียชายคนนั้นยึดเท้าหัวของตน แล้วก็ยึดต่อกันเป็นระนาบ เมื่อช้างเผือกเหาะขึ้นสู่อากาศ ก็มีมนุษย์ยึดทางช้างติดขึ้นไปด้วยเป็นพรวนยาว เกาะกันเป็นทอด ๆ ตามช้างขึ้นสวรรค์

ระหว่างกำลังลอยล่องกันอยู่กลางหาว แม่หญิงคนท้ายเพื่อนทนความอยากรู้อยากเห็นไม่ไหว ก็พูดออกมาว่า "ลักษมีเล่าว่าลูกไม้ดอกไม้ที่ได้มาจาก เมืองสวรรค์นั้นมันใหญ่มหึมาเหลือเกิน แต่เขาก็ไม่ยักบอกว่าใหญ่แค่ไหน พี่ลองบอกเพื่อนของพี่ที่เกาะถัดขึ้นไปจากเราให้ลองถามลักษมีดูสิ"

นายหัวของหล่อนก็บอกกับชายที่คนเกาะเท้าอยู่ ชายนั้นก็บอกกับเมียของตัวต่อ แล้วก็ถามกันต่อ ๆ ขึ้นไปจนถึงคนสุดท้ายคือลักษมี ซึ่งอ้าปากถามสามีของตัว "นี่แน่แกล พวกเพื่อน ๆ เราเขาอยากรู้ ผลไม้ดอกไม้บนสวรรค์นี่โคขนาดไหนแน่"

สังขะตอบว่า "แกก็จะได้แลเห็นด้วยตาของแกเองแหละน่า เมื่อขึ้นไปถึงสวรรค์แล้ว" คำตอบของสังขะก็ผ่านจากปากต่อปากเรื่อยลงมาเป็นทอด ๆ แต่แม่หญิงคนท้ายแถวทนรอถึงสวรรค์ไม่ไหว ก็รีบเร้าให้ถามอยู่นั่นเอง จนผลสุดท้ายลักษมีต้องอ้อนวอนสังขะ" เพื่อนฉันเขารอไม่ไหว แกต้องบอกเขาเดี๋ยวนี้แหละว่ามันใหญ่โตแค่ไหน"

สังขะโมโหรำคาญความทนไม่ไหวอย่างไ้ ๆ ก็เลยพูดออกมาอย่างชัดใจว่า "ผลไม้แต่ละลูกโตลิบเท่าของผลไม้บนโลกเรา แกก็รู้อยู่นี่ว่าหมากลูกนั้นมันโตตั้งแค่นี้" และเพื่อแสดงขนาดของหมากด้วยมือทั้งสอง สังขะก็ปล่อยทางข้างและแล้วพรวนมนุษย์อันยาวเหยียดที่เกาะสังขะอยู่ เริ่มต้นด้วยลักษมีเกาะเท้าของเขา เพื่อนลักษมีเกาะเท้าลักษมี สามีมของเพื่อนเกาะเท้าเพื่อนและที่เกาะเป็นทางต่อ-ๆ กัน ลงไปจนถึงแม่หญิงผู้รอไม่ไหวก็ลอร่วงลงดินกันเป็นระนาว

(นิทานพื้นเมืองเอเชีย เล่ม 3)

3. บัตรคำ

ข้างเฟือก	ไอยราวัต
สังขะ	ลักษมี
ลูกหมาก	ลูกมะพร้าว
ใบพลู	ใบกล้วย
ต้นไม้ เมืองสวรรค์	10 เท่าของ ต้นไม้เมืองมนุษย์

4. บัตรคำถาม

บัตรคำถาม

1. สังขะเป็นใคร มีหน้าที่อะไรบ้าง
2. สังขะรู้ได้อย่างไรว่า ช้างเผือกไอยราวัตเป็นเทวะพาหนะ
3. ช้างไอยราวัต เป็นพาหนะของใคร
4. ช้างไอยราวัตลงมาทำอะไรที่เมืองมนุษย์
5. สังขะขึ้นไปเมืองสวรรค์ได้อย่างไร ไปและกลับตอนเวลาใด
6. ชาวบ้านรู้ความลับของสังขะได้อย่างไร
7. ชาวบ้านติดตามสังขะไปสวรรค์โดยวิธีใด
8. ชาวบ้านติดตามสังขะไปสวรรค์ได้สำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด

5. บัตรเฉลยคำถาม

บัตร เฉลยคำถาม

1. สังขะเป็น หัวหน้าคนดูแลอุทยานของราชา
2. สังขะรู้ว่าช้างเผือกไอยราวัตเป็นเทวะพาหนะ เพราะแม่เคยเล่าให้ฟัง
3. ช้างไอยราวัต เป็นพาหนะของพระอินทร์
4. ช้างไอยราวัตลงมากินหญ้าในสวนของพระราชาที่เมืองมนุษย์
5. สังขะขึ้นไปเมืองสวรรค์ได้ โดยยัดหางช้างไอยราวัตไปตอนรุ่งเช้าและกลับมาในเวลาพลบค่ำ
6. ชาวบ้านรู้ความลับของสังขะได้เพราะลักษณะเมียของสังขะเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วเพื่อนของสังขะก็เล่าต่อกันเรื่อย ๆ ไป
7. ชาวบ้านติดตามสังขะไปสวรรค์โดยยัดข้อเท้าต่อกัน
8. ชาวบ้านติดตามสังขะไปสวรรค์ไม่สำเร็จ เพราะสังขะปล่อยมือที่ยึดเกาะหางช้างออกเพื่อแสดงขนาดของผลไม้ ดอกไม้ บนสวรรค์

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 2 ระดับการจำหรือระลึกตามตัวอักษรได้

การจำหรือระลึกลำดับของเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การจำหรือระลึกลำดับของเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับภาพเหตุการณ์ตามเรื่องที่อ่านได้
4. ทำแบบฝึกหัดการอ่านระดับการจำหรือระลึกลำดับของเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง นิทานเรื่อง "หนังสือวิเศษ"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (10 นาที) เกมใครต่อภาพเก่ง

1. ครูแจกกระดาษสีรูป   ให้นักเรียนเพื่อแบ่งกลุ่ม
2. เมื่อครูร้องเพลง "กลุ่มไหน" ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามรูปร่างของกระดาษสีที่ได้รับ
3. ครูแจกของอุปกรณ์ และบัตรคำสั่งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา
4. ครูติดภาพบนกระดานคำ ให้นักเรียนดูการเรียงชิ้นส่วนของกระดาษรูปทรงต่าง ๆ กัน ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียงชิ้นส่วนที่ได้รับให้เหมือนกับรูปที่ครูให้ดู ให้นเวลาให้นักเรียนดูภาพ 30 วินาที
5. ครูเก็บภาพบนกระดานคำและให้สัญญาณ นักเรียนเริ่มประกอบชิ้นส่วนให้เป็นภาพในเวลา 2 นาที กลุ่มใดเสร็จก่อนให้ยกมือขึ้น
6. ครูให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา กลุ่มไหนเสร็จก่อนและต่อได้ถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ
7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเกมที่เล่น ในด้านความจำ ความสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างของชิ้นส่วนที่ใช้ และภาพที่จะประกอบขึ้น

8. ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านในครั้งนี้ว่า เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องราวแล้วจะต้องลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะต้องจำหรือระลึกได้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง และเกิดเมื่อใด

ขั้นดำเนินการสอน (40 นาที)

1. ครูแจกเนื้อเรื่องตามกลุ่มที่แบ่งไว้เมื่อต้นชั่วโมง ให้นักเรียนอ่านในเวลา 15 นาที
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับนิทานเรื่อง "หนังสือวิเศษ" เพื่อช่วยให้นักเรียนสรุปเรื่องราวได้ถูกต้องในแนวเดียวกัน
3. ตัวแทนกลุ่มออกมาเลือกของซึ่งบรรจุบัตรงาน และภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายในเรื่องหนังสือวิเศษ จำนวน 4 ภาพ
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบัตรงาน เมื่อครูให้สัญญาณครั้งที่ 1 ทุกกลุ่มลงมือปฏิบัติตามบัตรงาน เมื่อหมดเวลา 10 นาที ครูให้สัญญาณครั้งที่ 2 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำภาพมาเรียงต่อกันตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดในเรื่อง "หนังสือวิเศษ"
5. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเรื่องตามภาพของกลุ่มที่นำไปเรียงไว้หน้าห้องเรียน

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อสรุปเกี่ยวกับการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง "หนังสือวิเศษ"
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. การตอบคำถามปากเปล่า
2. การเรียงลำดับภาพ การเล่าเรื่องด้วยภาพ
3. การทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียน

1. นิทานเรื่อง หนังสือวิเศษ

หนังสือพิเศษ

ไซมอน เป็นชายหนุ่มที่ฉลาดเฉลียวคนหนึ่ง ซึ่งรักการอ่านหนังสือเป็นชีวิตจิตใจ เขาจะนั่งอ่านหนังสือและเพลินกับการสะสมหนังสือมากมายในห้องของเขา นานนับชั่วโมง ๆ ที่เดียว

ไซมอนอ่าน...อ่านแต่หนังสือจนกระทั่ง เขาไม่มีหนังสือจะอ่านอีกแล้ว และให้รู้สึกหงุดหงิดมากทีเดียว ดังนั้นหลังจากที่หยุดคิดอยู่ชั่วครู่ เขาก็นึกได้ว่า ถ้าหากได้ทำงานในร้านหุ้มปกหนังสือ เขาจะต้องได้อ่านหนังสืออยู่ตลอดเวลาแน่ ๆ เลย

ดังนั้นไซมอนจึงได้ไปบอกกับพ่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ เขารู้สึกดีใจมากเมื่อพ่อยอมให้เขาได้ทำงานทำบ้าง

ไซมอนรวบรวมของใช้สองสามอย่างลงกระเป๋า หลังจากนั้นก็ได้ไปบอกลาพ่อด้วยตั้งใจแน่วแน่แล้วว่า จะต้องไปทำงานที่ร้านหุ้มปกหนังสือให้ได้ เขาเดินทางมาจนกระทั่งรู้สึกเหน็ดเหนื่อย และในที่สุดก็มาถึงหมู่บ้านซึ่งชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือนั้นอาศัยอยู่ เขาเข้าไปหาชายชราทันที พร้อมกับนั้นก็ได้อธิบายเป็นลูกมือของชายชราทันที

ชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือตอบตกลง โดยให้ไซมอนทำหน้าที่ทำความสะอาดและจัดหนังสือให้เป็นระเบียบ ในขณะที่เดียวกันชายชราก็ได้สอนวิธีหุ้มปกหนังสือให้แก่เขาด้วย แต่เขาก็ได้บอกกับชายชราว่า ถ้าหากเขาอ่านหนังสือหมดทุกเล่มแล้วเขาก็จะเลิกทำงาน ดังนั้นชายชราจึงได้บอกกับไซมอนว่า เขาสามารถอ่านหนังสือได้ทุก ๆ เล่ม นอกจากหนังสือปกสีเขียวลเล่มเล็ก ๆ เล่มเดียวบนชั้นหนังสือเท่านั้น ยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ เพราะทำให้ไซมอนอยากรู้ว่าข้างในหนังสือนั้นมีอะไรกันแน่

อย่างไรก็ตาม ไซมอนก็รับปากจะไม่หยิบต้องหนังสือเล่มนั้นมาอ่าน ฉะนั้นในแต่ละวัน ไซมอนก็ได้แต่เฝ้ามอง ๆ หนังสือเล่มนั้น ดังนั้นขณะที่เขากำลังทำความสะอาดชั้นหนังสืออยู่นั้น เขาก็ยิ่งสงสัยว่าจะมีอะไรกันอยู่ในหนังสือเล่มนั้น วันเวลาผ่านไป ความอยากรู้อยากเห็นนั้นมีมากกว่าการรักษาคำพูดที่ได้ให้ไว้กับชายชราเสียอีก

ฉะนั้นในวันหนึ่ง ความอยากรู้อยากเห็นของเขาก็ถึงจุดเกินกว่าจะระงับเอาไว้ได้ เขาอยากรู่ว่ามีอะไรอยู่ในหนังสือเล่มนั้น จึงยอมเสียคำพูดที่ให้ไว้กับชายชรา ดังนั้นเขาจึงได้ไข่ม้านั่งป็นขึ้นไปหยิบหนังสือสีเขียวลเล่มนั้นลงมาอ่าน

เมื่อได้หนังสือแล้ว เขาก็เริ่มเปิดหนังสืออ่านทันที เมื่อได้อ่านหนังสือ เขาก็คิดว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่วิเศษทีเดียว เพราะหนังสือนี้มีเวทมนตร์คาถาอยู่มากมาย และเวทมนตร์นี้สามารถเปลี่ยนทุกสิ่งทุกอย่างหรือแม้แต่มนุษย์ให้กลายเป็นสัตว์ต่าง ๆ ได้ เช่น นกหรืออะไรก็ได้ดังที่คิดเอาไว้ ไชมอนเพิ่งรู้ว่าชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือนั้น แท้จริงแล้วเป็นผู้วิเศษ และด้วยความกล้าจึงได้ตัดสินใจลองร่ายเวทมนตร์วิเศษในหนังสือเล่มนี้

ขณะเดียวกันนั้น เขาก็รู้สึกคิดถึงบ้าน และต้องการกลับไปเยี่ยมบ้านบ้าง ดังนั้นไชมอนจึงแปลงร่างเป็นนกเพื่อที่เขาจะบินกลับบ้านได้ ดังนั้นเขาจึงท่องคาถาบทหนึ่ง และให้กำลังใจนักเมื่อเขาได้กลายเป็นนกนางแอ่นไปแล้ว ไชมอนในร่างนกได้ใช้อุ้งเล็บจับหนังสือวิเศษนั้นขึ้น แล้วก็บินออกไปนอกหน้าต่างทันที

ในขณะที่นั้น พ่อของไชมอนกำลังเลี้ยงไก่อยู่ในสวน และให้แปลกใจยิ่งนักเมื่อเห็นนกนางแอ่นบินมาเกาะที่รั้ว แล้วก็ยิ่งประหลาดใจมากขึ้น เมื่อนกนางแอ่นได้กลับกลายเป็นลูกชายสุดที่รักของแกอีก ซึ่งแกเองก็แทบจะไม่เชื่อสายตาตัวเอง

ดังนั้นในขณะที่พ่อทำงานไป ไชมอนได้เล่าเรื่องหนังสือวิเศษให้กับพ่อฟัง ในไม่ช้าก็คิดที่จะหาหนทางใช้เวทมนตร์ในหนังสือวิเศษเล่มนั้น เพราะได้บอกกับพ่อว่า อยากทำอะไรที่พิเศษ ๆ สักอย่าง โดยเขาได้บอกว่า พ่อและตัวของ เขาจะกลายเป็นเศรษฐีเพราะหนังสือวิเศษเล่มนี้

เขาจะเป็นอะไรล่ะ? คิดแล้วไชมอนก็อ่านเวทมนตร์แปลงร่างตัวเอง เป็นวัวให้พ่อนำไปขายที่ตลาด วัวตัวนี้มีเชือกสีแดงผูกไว้ที่ขาข้างหนึ่ง และเมื่อใดที่เชือกสีแดงนี้หลุด วัวก็จะกลายเป็นไชมอนดังเดิม พ่อของเขาก็เห็นดีด้วยว่าเป็นความคิดที่ดี ดังนั้นแกจึงจูงวัวไปที่ตลาด

เมื่อไปถึงตลาด พ่อของไชมอนก็ไม่ต้องเดินรอนไปหาคนมาซื้อวัวที่มีลักษณะดี ๆ อย่างนี้ให้ลำบากเลย ในไม่ช้าพ่อเขาก็ขายวัวได้ราคางามทีเดียว

ก่อนที่พ่อของ เขาจะไปจากตลาด เขาได้แกะเชือกสีแดงออกจากขาของวัว และวัวนั้นก็หายไปทันที เจ้าของวัวคนใหม่ นั้นตกใจและโกรธมาก แต่ก็ไม่รู้ว้าวัวนั้นหายไปได้อย่างไร

วันต่อมา ไชมอนก็แปลงร่างเป็นม้าขาวที่สง่างาม พ่อของเขาก็จูงม้าไปขายที่ตลาดอีกครั้ง เพื่อหวังที่จะได้เงินมาก ๆ และม้าตัวนี้ก็มีเชือกสีแดงผูกไว้ที่รอบขาด้วยเช่นกัน เพื่อที่จะได้กลับมาเป็นไชมอนตามเดิม

ในตลาดแห่งนั้น ใครก็อยากซื้อผ้าขาวที่ส่งงามตัวนี้ อย่างไรก็ตามทีในกลุ่มคนเหล่านั้น ไชมอนก็เห็นชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือ ซึ่งเขาได้ใช้อ่านของเขาแปลงร่างเป็นนักเล่นกล เพื่อติดตามตัวของไชมอน ไชมอนในร่างของม้าแปลงเริ่มกลัวและยกเท้าขึ้นหวังจะให้พ่อเอะใจ แต่ก็ไม่มีประโยชน์เพราะพ่อไม่รู้จักชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือคนนั้น และพ่อก็ไม่ทันสังเกต เพราะไม่รู้ว่าจะมีอันตรายเกิดขึ้น

ชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือเป็น คนชื่อมาเสียบเอง เขาสั่งให้ลูกน้องของเขาจูงม้าออกไปทันที โดยไม่ยอมให้พ่อของไชมอนได้แก่ เชือกสีแดงที่ผูกไว้ที่ขาของม้าออก พ่อของไชมอนรู้สึกกลัวมากจึงได้แต่มองดูขณะที่พวกนั้นนำม้าออกไป

ยังนับว่าโชคดี เพราะในขณะที่พวกของชายชราได้เดินไปตามทางนั้น ก็มีเด็กชายตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งซึ่งอยากขี่ม้ามาก และม้าตัวนี้ก็ได้กระซิบบอกให้เด็กชายแก่เชือกสีแดงออก เด็กชายแปลกใจนักที่ม้าพูดได้ แต่ก็ทำตามที่มีม้าขอร้อง และก็ยิ่งแปลกใจมากขึ้นเมื่อม้ากลายเป็นนางแอนบิลลาออกไปบนท้องฟ้า

ไชมอนในร่างนางแอนนั้นไม่ยอมจำนน ให้กับชายชราผู้วิเศษที่ชาญลาคันนั้น เขาคิดว่าชายชราคงจะต้องอ่านหนังสือนี้เหมือนกัน และเขาก็สามารถที่จะแปลงร่างได้ เมื่อเป็นดังนั้นชายชรา ก็กลายเป็นเหยี่ยวบินไล่ตามไชมอนทันที โดยเหยี่ยวบินไล่จิกนกนางแอนตัวน้อย ๆ นั้นอย่างเอาเป็นเอาตาย

แต่ในช่วงเวลาอันสั้น ไชมอนซึ่งบัดนี้ได้เป็น เจ้าของหนังสือเล่มนั้นได้อ่านคาถาไว้หลายบท เขาจึงแปลงร่างอีกครั้ง คราวนี้เขาได้กลายเป็นแหวนทอง และแหวนนั้นก็บินไม่ได้จึงได้หล่นลงมาจากท้องฟ้า ตกลงไปที่หน้าตักของสาวน้อยคนหนึ่ง ซึ่งกำลังนั่งอยู่ในสวน สาวน้อยคนนี้แท้จริงเป็นเจ้าหญิงองค์หนึ่ง เจ้าหญิงทรงสวมแหวนทองนั้น และให้แปลกยิ่งนัก เพราะไม่ทรงรู้ว่าแหวนวงนั้นมาจากไหน

เมื่อชายชราในร่างเหยี่ยวเห็นว่าเหยื่อหนีไปได้ แกจึงบินลงมาในสวนใกล้ ๆ เจ้าหญิง พลันก็แปลงร่างเป็นชายหนุ่มรูปงาม

ชายหนุ่มเดินเข้าไปใกล้เจ้าหญิง และบอกกับเจ้าหญิงว่า แหวนวงนี้นั้นเขาได้ขโมยออกไปเอง โดยคิดว่าเจ้าหญิงจะต้องทรงประทานแหวนวงนี้แก่เขาในทันที

แน่นอนเหลือเกิน เจ้าหญิงตรัสว่า ทรงคืนให้แล้ว เจ้าหญิงก็ทรงยื่นแหวนวงนั้นคืนแก่ชายหนุ่ม
แปลงร่าง ทันใดนั้นไซมอนได้กลายเป็น เมล็ดข้าวสาลีและหล่นอยู่ที่พื้นดิน ชายชราผู้ชาญฉลาดก็
แปลงร่างเป็นไก่โต้งอย่างรวดเร็ว แล้วจิกเมล็ดข้าวสาลีนั้น

ไซมอนนั้นโดยปกติแล้วเขาเป็นชายหนุ่มที่ร่าเริง พลันเขาก็นึกถึงสัตว์ชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถจัด
การกับไก่โต้งได้ ดังนั้นเขาจึงแปลงร่างเป็นหมาป่าและกระโดดขย้ำไก่โต้งกินในทันที

ในที่สุดไซมอนก็สามารถกำจัดผู้วิเศษชราานั้นได้ และตอนนี้เขาสามารถกลายเป็นตัวเอง
ได้แล้ว ชายหนุ่มปรากฏกายต่อพระพักตร์เจ้าหญิง เขาสวมเสื้อผ้าชุดที่ดีที่สุดในของเขา เจ้าหญิงทรง
ประทับใจเป็นอันมาก และทรงฟังอย่างพระทัยตื่นเต็น เมื่อไซมอนได้เล่าเรื่องหนังสือวิเศษให้ฟัง
ชายหนุ่มรู้แน่แก่ใจว่า เจ้าหญิงได้ทรงช่วยชีวิตเขาไว้ด้วย การที่ทรงสวมแหวน และเมื่อเขาขอให้
เจ้าหญิงแต่งงานกับเขา เจ้าหญิงทรงตอบตกลงด้วยความพอพระทัยเป็นอย่างยิ่ง

ไซมอนจึงอยู่กับเจ้าหญิงอย่างมีความสุขตลอดมา... พ่อของ เขาก็เช่นกัน

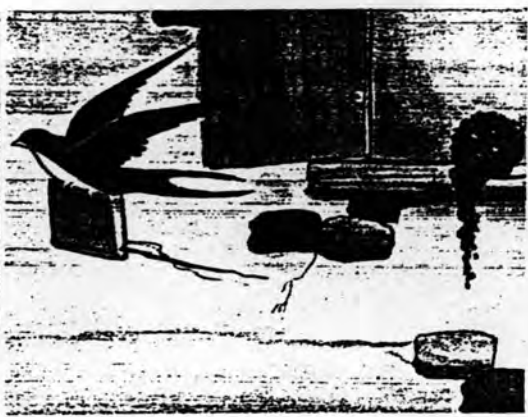
(หญิงไทย , พฤษภาคม 2528)

2. บัตรงาน

บัตรงาน

1. นักเรียนจะได้รับรูปภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ในนิทานเรื่อง หนังสือวิเศษ
2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายภายในกลุ่มว่า ภาพที่ได้รับแต่ละภาพเกี่ยวข้องกับเรื่องหนังสือวิเศษตอนใด รายละเอียดของภาพเกี่ยวข้องกับตัวละครใดในเรื่อง เมื่อครูให้สัญญาณครั้งที่ 1 ตัวแทนนำภาพไปเรียงหน้าชั้นตามลำดับ
3. คัดเลือกตัวแทนเพื่อออกไปเล่าเรื่องประกอบภาพที่กลุ่มได้รับตามลำดับของเรื่อง หนังสือวิเศษ เล่าคนละประมาณ 1-2 นาที

3. פּאָרען

4. อุปกรณ์เกมโครตภาพเก่ง

กฤษศลภ

5. แบบฝึกหัดการอ่านระดับการจำหรือระลึกการลำดับของเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

1. ให้นักเรียนเขียนหมายเลข 1, 2, 3 ลงใน หน้าข้อความที่

กำหนดให้ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากเรื่อง หนังสือวิเศษ

- เขาได้อ่านหนังสือวิเศษ
- ไชมอนแปลงร่าง เป็นวัว เพื่อให้พ่อนำไปขาย
- หม่าป่ากระโดดขย้ำไก่โต้งกิน
- นกนางแอ่นใช้อุ้งเท้าขโมยหนังสือวิเศษบินหนีไป
- ไชมอนมีความสุข เมื่อเขาได้อ่านหนังสือ
- ชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือ เป็นผู้ซื้อม้า
- เขาอ่านหนังสือที่มีอยู่ในบ้านจนหมดทุกเล่ม
- ไก่โต้งจิก เมล็ดข้าวสาสิกิน
- เจ้าหญิงทรงสวมแหวนทองที่หล่นมาจากฟ้า
- ต่อมา ไชมอนได้ไปอาศัยอยู่กับชายชราเจ้าของร้านหุ้มปกหนังสือ

จากนั้นให้นักเรียนเขียนประโยคที่เรียงลำดับแล้วในข้อ 1.. ลงในช่องว่าง

ข้างล่าง

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 3 ระดับการจำหรือระลึกตามตัวอักษรได้

การจำหรือระลึกเหตุและผลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเรื่อง

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การจำหรือระลึก เหตุและผลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเรื่องได้ทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกเหตุและผลเกี่ยวกับ เหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครที่ปรากฏเป็นตัวอักษรในเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง "เด็กดีของคุณครู"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (10 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยครูแจกชิ้นส่วนของดอกไม้ ให้นักเรียนคนละชิ้น (ดอกไม้แบ่งออกเป็น 6 ชิ้น จำนวน 5 ชุด ชุดละสี) ครูให้สัญญาณนักเรียนที่ได้รับชิ้นส่วนของดอกไม้สีเดียวกันเข้ากลุ่มเดียวกันและประกอบชิ้นส่วนที่ได้รับ เป็นดอกไม้ที่สมบูรณ์ภายในเวลา 1 นาที
2. ครูคิดแผ่นข้อความบนกระดานคำ 7 แผ่น แจกบัตรคำ 7 ใบให้แก่ทุกกลุ่ม เพื่อเล่นเกมจับคู่คำไหนดี โดยทุกกลุ่มจะต้องนำบัตรคำที่คู่กับข้อความบนกระดานคำไปติดหน้าข้อความนั้น เมื่อครูให้สัญญาณคิดทีละข้อความ
3. เมื่อติดหมดทั้ง 7 บัตรคำแล้ว ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้องกลุ่มใดจับคู่ได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

4. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการตั้งคำถาม

5. ครูออกจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ว่า เป็นการอ่านเพื่อหาเหตุและผลเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเรื่อง ฉะนั้นนักเรียนจะต้องอ่านให้เข้าใจและอ่านอย่างรอบคอบ

ขั้นดำเนินการสอน (25 นาที)

ครูแจกของบัตรตรงงาน นักเรียนอ่านบัตรตรงงานและปฏิบัติตามบัตรตรงงานในเวลา 25 นาที

ขั้นสรุป (25 นาที)

1. ครูเตรียมกระดาษเปล่าไว้ให้กลุ่มละ 1 แผ่น ทำเป็นพื้นติดไว้บนกระดานคำ เพื่อเล่นเกม "ดอกไม้ให้คุณ" โดยมีกติกาดังต่อไปนี้

- กำหนดหมายเลขประจำกลุ่มตามการส่งคำตอบกลุ่มที่ 1, 2, 3 และ 4

- ให้กลุ่มที่ 1 ถามกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 2 ถามกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 3 ถามกลุ่มที่ 4

กลุ่มที่ 4 ถามกลุ่มที่ 1

- การถามและตอบคำถามมี 3 รอบ คำถามซ้ำกันไม่ได้

- กลุ่มที่ถามได้ชัดเจน และกลุ่มที่ตอบถูกต้องมีสิทธิ์นำชิ้นส่วนดอกไม้ที่ได้รับ

จากกิจกรรมรวมกลุ่มมาติดบนพื้นกระดาษประจำกลุ่มของตนได้ 1 ชิ้น

- เมื่อถามคำถามครบ 3 รอบ แล้ว กลุ่มใดสามารถติดชิ้นส่วนของดอกไม้

ได้สมบูรณ์ที่สุด เป็นผู้ชนะ

2. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามในแบบฝึกหัดที่ครูแจกในเวลา 8 นาที

3. ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

การประเมินผล

1. การถามและตอบคำถามในการเล่น เกม "ดอกไม้ให้คุณ"

2. การตั้งคำถาม

3. จากการทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนรู้

1. ชิ้นส่วนดอกไม้ 4 ชุด ชุดละสี่

2. ข้อความ 7 ข้อความ

1. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบปริมาณหรือจำนวน บุคคล วัตถุ สิ่งของ เวลา
เวลา (เท่าไร)
 2. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบชื่อสถานที่ (ที่ไหน)
 3. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบเวลา ระยะเวลา สมัย เหตุการณ์ (เมื่อใด)
 4. ใช้ถามเพื่อต้องการทราบความคิด การตัดสินใจ การใช้วิจารณญาณ การ
ประเมินค่า (ทำไม, อย่างไร)
 5. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบชื่อคน กลุ่มบุคคล ชื่อสิ่งมีชีวิต (โดย)
 6. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบชื่อสิ่งของ เวลา (อะไร)
 7. ใช้ถามเมื่อต้องการทราบความคิด เหตุผล ความรู้สึก เจตคติ (ทำไม, อย่างไร)
3. บัตรคำ 7 บัตรคำ คือ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร เท่าไร
ทำไม
4. ชองบัตรงานชิ้นคำเนินการสอน ซึ่งประกอบด้วย
- บัตรงาน
 - เนื้อเรื่อง เด็กดีของคุณครู
 - กระดาษเปล่า 10 แผ่น

บัตรงาน

บัตรงาน

1. ชองบัตรงานประกอบด้วย เนื้อเรื่อง "เด็กดีของคุณครู" 8 ชุด
กระดาษเปล่า 10 แผ่น
2. ให้นักเรียนเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม
3. แจกเนื้อเรื่อง 1 ชุด กระดาษเปล่า 1 แผ่น ให้แก่สมาชิกทุกคน
4. ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง (ให้เวลา 10 นาที)
5. ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันตั้งคำถาม (ให้เวลา 15 นาที) โดยใช้
คำ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อใด เท่าไร ทำไม อย่างไร
(ต้องใช้ทุกคำ) ในคำถามที่ตั้งขึ้นจำนวน 10 คำถาม พร้อมคำตอบ
เพื่อเตรียมไว้เล่นเกม "ดอกไม้ให้คุณ"
6. ลอกคำถามส่งคุณครู กลุ่มใดเสร็จก่อนให้ยกมือขึ้น

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เด็กดีของคุณครู" ในเวลา 10 นาที

เด็กดีของคุณครู

"คือจริงเด็กคนนี้เลือกอยู่นั้นแหละไม่ซื้อสักที" แม่ค้าวัยกลางคน

เจ้าของร้านชำบ่นอย่างหงุดหงิด เมื่อเห็นเด็กหญิงยืนเลือกขนมอยู่ในถาดไปมา ไม่ตัดสินใจเสียทีว่าจะเอาอันไหน

เด็กหญิงซึกมือกลับ มองหน้าคนขายอย่างขลาด ๆ มือที่กำเหรียญไว้เบียดขยับไปด้วย เหงื่อ เธอไม่เข้าใจแม่ค้าเลยทำไมต้องดูเธอทุกครั้งที่มาซื้อของให้เงินแล้วยังมาดูอีก สิ่งที่ช่วยให้แก๊วขวยเขินในขณะนั้นคือ กัมหน้าหลบตา เอามือเชี่ยขนมในถาดไปมา

รู้สึกโล่งอกไปได้เมื่อมีคนซื้อรายใหม่เข้ามาในร้านสองคน แล้วแม่ค้าเดินไปหยิบบุหรีให้ ปล่อยให้เธอเลือกของเธอไปอย่างมีความสุขต่อไป

ขนมบุหรีก็สวยงาม ตุ๊กตาที่แขวนอยู่ก็สวย กระบองออมสิน เป็นรูปเปิดการ์ตูนก็สวย อยากได้ไปหมด หยิบอันโน้มมาถือไว้ก็ต้องปล่อยเมื่อมาเจออีกอัน นี่ถ้าแม่ให้เงินมากกว่านี้ จะซื้อได้หลายอย่าง

ขณะที่สายตามองกระบองออมสินที่วางอยู่บนชั้นซึ่งสูงขนาดหัว เธอมีก็ เอื่อมไปจะคว้า มาดู แต่ไปติดกระจากไซ้ กลัวจะทำไซ้เขาแตก แล้วจะถูกแม่ตีเอาอีก ขามาสะดุด เข้ากับ คาชั่งที่เขาตั้งไว้ชั่งข้าวสารพอดี

เหยียบขึ้นบนนี้แหละไซ้เขาจะได้ไม่แตก

แต่พอเธอก้าวขึ้นบนคาชั่ง แล้วคว้ากระบองออมสินหันมาถามราคาแม่ค้าว่า

"อันนี้เท่าไร" ก็เป็นอันต้องสะดุ้งตกใจสุดขีด เมื่อแม่ค้าหันมาทำตาเขี้ยว ตวาดให้ว่า

"เอาอีกแล้ว ขึ้นมาบนคาชั่งอีกแล้ว"

แม่ค้าไม่ร้องเปล่า ตรงเข้ามาทำท่าจะตีแค่ยังมีมือไว้ แล้วกระซากลงมาจากคาชั่ง สายตาทุกคู่ในร้านจ้องมองยัง เธอคล้ายจะดำหนิว่าเป็นเด็กดี

"เอาตั้งค้มาแล้วไปบ้านไป" แม่ค้าหัวเสีย พูดอย่างไม่มีเยื่อใย
 เด็กน้อยยื่นเหรียญให้แม่ค้า ถือกระป๋องออมสินวิ่งออกจากร้านค้าด้วยความอาย
 แม่ค้าได้รับเหรียญมาแล้วหันไปมองปรากฏว่าวิ่งหายลับไปแล้ว แม่มีอดูเหรียญอีกครั้ง
 ก่อนจะโยนใส่กระป๋อง เก็บเงิน

"มึงเอาไปลืมนิวที่ไหน ลองนึกดูซิ" แม่ตึจนเข้าไปทั้งตัวแล้ว
 เด็กน้อยยังคิดไม่ออกว่าเงินหายไปไหนสามบาท
 ยายเห็นหลานร้องไห้สะอึกสะอื้น รำคาญแม่มันนานแล้ว ทนไม่ได้ก็เข้ามาห้ามแล้วคว้า
 แขนออกไป

"จะอะไรกันหนักหนา แต่ทำเงินหาย 3 บาท จะขำมันเขี้ยวหรือ" ยายพูดเสียงลั่นแล้ว
 บ้วนน้ำหมากลงกระโถน

"วันนี้เอ็งไปเล่นกะใครบ้างนึกดูซิลูก" ยายปลอมให้ค่อย ๆ คิด
 เด็กน้อยนึกเท่าไรก็จำไม่ได้ เพราะตั้งแต่เข้าที่ออกไปเล่นกับเพื่อนวิ่งหล่นหายที่ไหน
 ใครเก็บไปแล้วก็ไม่รู้ ได้แค่สายหน้าสะอึกสะอื้น เสียใจและเสียค้ายิ่งกว่าแม่เสียอีก

วันนี้รู้สึกว่แม่ค้าจะใจดีกว่าวันก่อน คงจะเป็น เพราะมีคนมาซื้อของมาก แม่ค้าจึง
 ไม่ค่อนข้างโมโหเหมือนวันก่อน เธอจะหยิบจะฉวยอะไรก็ไม่ดู

ผู้คนต่างเข้าออกมาซื้อบูหรี ชื่อโน่นชื่อนี้แทบไม่หยุด แม่ค้าเพียงแต่หันมาชำเลืองบ้าง
 เป็นบางครั้ง บ่ล่อยให้เธอหยิบโน่นหยิบนี้ได้ตามใจชอบ

วันนี้ยายให้มาสิบบาท ชื่อขนมบูหรี ชื่อลูกอมแล้วแม่ค้ายังทอนเกินมาให้อีก 2 บาท
 คงเป็นเหรียญออกใหม่จึงไม่ทันสังเกตว่าเป็น เหรียญอะไร

เด็กน้อยรีบออกจากร้านวิ่งไปหาเพื่อนทันที พอออกมาจากร้านที่คิดว่าพันสายคาแม่ค้า
 แล้ว เอาเหรียญสองบาทที่แม่ค้าทอนเกินมาให้ออกมาดู

แม้จะเป็นโชคที่ได้มาโดยบังเอิญ แต่ก็ทำให้เธอคิดมากพอสมควร ใจหนึ่งก็อยากได้
 อีกใจหนึ่งก็อยากเอาไปคืน ครูเคยสอนว่าอย่าเป็นคนที่มีนิสัยอยากได้ของคนอื่น

"เด็กดีของครูต้องไม่อยากได้ของคนอื่นนะคะ" เสียงครูยังแว่วอยู่ในหู

"ของเรา เราก็อีก ของเขา เขาก็รักเหมือนกันนะคะ ... ใครอยากเป็นเด็กดีของ

ครูบ้าง

เพื่อน ๆ ในห้องยกมือกันทุกคน เธอก็ยกกับเขาด้วย เพราะอยากเป็นเด็กดีของครู
สองหูของเด็กน้อยขณะนี้ได้ยินเสียงแว่วของครูว่า "เอาไปคืนเขา" และอีกเสียงหนึ่ง
ก็บอกว่า "ที่ดังค์เราหายยังไม่มีใครคืนให้เรื่องอะไรจะเอาไปคืนเขา"

"เอาของคนอื่นที่ไม่ใช่ของเรา บาบนะคะ ต้องดกนรกลงกระทะทองแดง ...

ใครไม่ยากลงกระทะทองแดงบ้าง ยกมือ"

เธอก็ไม่ยากลงกระทะทองแดง จึงต้องยกมือกับเขาด้วย

"เด็กดีของครู ต้องไม่เอาของคนอื่นนะคะ"

"น้ำ ... ๆ ... ๆ เมื่อคะก็น้ำทอนให้หนูเกิน 2 บาท" เด็กน้อยรู้สึกโล่งอกที่พูดออก
ไปได้

แม้คำหันมามอง เห็นเด็กน้อยยื่นเงินให้สองบาทพูดอะไรไม่ออก ตัดสินใจไม่ถูกว่าจะ
รับดีหรือไม่รับดี ดูเหมือนตั้งแต่เปิดร้านมาเพิ่งหนีแหละที่คิดมากที่สุด

นึกจะอายใจเหลือ เกินเพราะครั้งก่อนเด็กหญิงคนนี้เองที่ลืมดังค์ทอน 3 บาท แล้วถูก
แม่ตีเสียแทบตาย

(ผู้เล่าไมโล : เรียงศักดิ์ กำจร, 2533)

5. แบบฝึกหัดสำหรับการอภิปรายกลุ่ม

เหตุการณ์ต่อไปนี้ เหตุและผลอย่างไร

"เด็กหญิงเลือกชื่อของเล่นอยู่เป็นเวลานานกว่าจะเลือกของได้ถูกใจ"

เหตุ

.....

.....

ผล

.....

.....

"เด็กหญิงนำเงินที่แม่ค้าทอน เกินกลับไปคืนให้แก่แม่ค้า"

เหตุ

.....

.....

ผล

.....

.....

ระดับที่ 2 การอนุมาน

เป็นระดับความสามารถในการอ่านขั้นสูงเคราะห์ คือ ให้นักเรียนสามารถสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่อง ความรู้ส่วนตัว ความคิด และจินตนาการ เพื่อเดาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ได้ ใจความน่าสนใจ ประทับใจมากขึ้น บอกใจความสำคัญ คติธรรมของเรื่อง บอกลักษณะของตัวละคร ตีความหมายของสำนวนโวหารได้ ประกอบด้วยแผนการสอน 4 แผน คือ

แผนที่ 1 การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ของผู้อ่านเพื่อเดาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ได้ใจความน่าสนใจ ประทับใจมากขึ้น

แผนที่ 2 การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ของผู้อ่านเพื่อสรุปเป็นคติธรรม

แผนที่ 3 การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ของผู้อ่านเพื่ออธิบายลักษณะของตัวละคร

แผนที่ 4 การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ของผู้อ่านเพื่อตีความสำนวนโวหารของผู้เขียน

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 1 ระดับการอนุমান

การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด ประสพการณ์ ของผู้อ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ได้ใจความน่าสนใจ ประทับใจมากขึ้น

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การหาข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ใจความน่าสนใจ และประทับใจต้องใช้ในการสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องและความรู้ ความคิด ประสพการณ์ของผู้อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในแง่การให้ความเห็นสนับสนุน รายละเอียดของเรื่องได้
2. สามารถแต่งเรื่องเพิ่มเติมให้ได้ใจความน่าสนใจและประทับใจ
3. สรุปให้ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

เนื้อเรื่อง บ๊อมคนดี

กิจกรรมการเรียนการสอน (วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน)

1. กิจกรรมขั้นสังกัปแนวหน้า (10 นาที)
 1. ให้นักเรียนอ่านบัตรสนทนาร่วมกัน
 2. นักเรียนพิจารณาข้อความที่อ่านที่ละบัตร แล้วแยกสถานการณ์เหล่านั้นออกเป็นพวก ๆ ตามลักษณะร่วม (ที่เหมือนกันระหว่างตัวอย่างพวกเดียวกันด้านลักษณะ) แล้วช่วยกันสรุปตั้งชื่อสถานการณ์ให้เหมาะสม
 3. ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้เป็นการอ่านเพื่อนำความคิด เห็นและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านมาประกอบกับความคิดและประสพการณ์ส่วนตัวของนักเรียน เพื่อหาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อจากเนื้อเรื่อง ฉะนั้นนักเรียนจะต้องอ่านหาเหตุผลคิดตามไปด้วยว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น และนักเรียนคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้

2. กิจกรรมชั้นสังเกต (10 นาที)

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "บ่อมคนตี" แล้วสังเกตรายละเอียดของเนื้อเรื่องที่อ่านนั้นว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง (นักเรียนสามารถเล่าเรื่องย่อให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง ใครทำอะไรที่ไหน อย่างไร) โดยให้นักเรียนตอบในกระดาษคำถามที่ทุกคนได้รับ แล้วนักเรียนทั้งหมดช่วยกันสรุป เพื่อนำเสนอกลุ่มเพื่ออภิปรายในประเด็นคำถามชั้นอธิบายต่อไป

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามรูปผลไม้ที่ติดอยู่บนกระดาษคำถามที่แต่ละคนได้รับ

3. กิจกรรมชั้นอธิบาย (10 นาที)

1. เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้วครูแจกบัตรงานให้แต่ละกลุ่ม
2. ครูให้สัญญาณ ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานคำตอบของกลุ่ม
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับคำตอบ

4. กิจกรรมชั้นทำนาย (15 นาที)

1. ครูแจกบัตรงานให้แต่ละกลุ่ม
2. ตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปราย
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นที่อภิปราย

5. กิจกรรมชั้นควบคุมและคิดสร้างสรรค์ (15 นาที)

1. แจกบัตรงานให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็นปัญหาที่ให้
2. ตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปคำตอบของกลุ่ม
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุป

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม

สื่อการเรียน

1. เนื้อเรื่อง "บ่อมคนตี"

บ๋อมคนดี

โครม เฟื่อง

แจกันแก้ว เจียรระโนใบสวยของคุณแม่บนโต๊ะบอร์ดกลายเป็น เศษแก้วหล่นกระจายใน
พริบตา นั้น

บ๋อมมองเห็น เศษแก้ว เป็นภาพไม้เรียวมาลอยวนอยู่ตรงหน้า เห็นแล้วบ๋อมก็ซาอ่อน
จนต้องทรุดนั่งลง รู้สึกเจ็บแปลบที่ก้นเหมือนโดนไม้เรียวคุณแม่เข้าแล้ว บ๋อมตกใจจนมองไม่เห็น
ว่าตัวเองนั่งลงบนเศษแก้ว ตกใจจนลืมร้องไห้ หัวใจเต้นไม่เป็นสำ สองมือเล็ก ๆ ลนลาน
กวาดเศษแก้วเหล่านั้น เข้ามาร่วมกันไว้ ลืมหาไม้กวาดมากวาด เศษแก้วตำนี้วจนเลือดไหล
บ๋อมลืมความเจ็บปวดเพราะมีวแต่คิดว่า จะทำอย่างไรดี

เมื่อวานนี้ ที่มุกล้างแก้ว พอล้างเสร็จใบหนึ่งก็หันมาคว้าไว้ข้างหลัง คุณแม่เดินมาเห็น
เข้าก็บอกว่า "ลูกมุก คว้าแก้วไว้ข้างหน้าซิคะ คว้าไว้ข้างหลังอย่างนี้ เดี่ยวพอลูกลุกขึ้นมองไม่
เห็นก็จะเตะเอาแตกหมด"

"ไม่ทรอกคะ คุณแม่ มุกเห็น"

พอล้างใบสุดท้าย ที่บูกก็ลุกขึ้น ถอยหลังเคาะแก้วแตกไป 5 ใบ คุณแม่คว้าไม้เรียวมาตี
ที่บูก 5 ที

"แม่บอกแล้ว เธอยังอวดดีไม่เชื่อ" คุณแม่ส่ายหัว

เมื่อเช้านี้ ที่บูกยกจานอาหารเข้าออกมาตั้งโต๊ะ เดินผ่านนั่งจีนี่ หมาตัวโปรดของคุณพ่อ
ที่บูกเอาเท้าเขี่ยหุงมัน นั่งจีนี่ กำลังอยากเล่น เต็มที่ ลูกขึ้นกระโดดกอดที่บูก ที่บูกไม่ทันระวังจึง
ล้มลง จาน 3 ใบในมือแตกหมด แล้วบูกไม่บอกคุณแม่ จนคุณแม่ถามหาจานลายกุหลาบ 3 ใบ
ที่บูกจึงสารภาพ คุณแม่สรุปว่า ที่บูกตั้งอยู่ในความประมาท เพราะรู้ยูนั่งจีนี่เป็นหมาแสนชน
อยากโชนสุนัขเป็นสุนัขเดียวกับเจ้าจ้อ ลิงของอาหัทม์ ใครทำดีด้วยไม่ได้ ต้องนึกว่าชวมัน
เล่นเสมอ และมีเจตนาปกปิดความผิดต่อคุณแม่ จึงต้องถูกตี 3 ที

แล้วคราวนี้ ... เป็นคราวของบ้อมละซีหนอ

บ้อมหวังดีต่อคุณแม่แท้ ๆ แจกกันสวยใบนั้น คุณแม่ปักดอกไม้ประดิษฐ์ด้วยรังไหมช่อใหญ่
ดอกของมันสีเหลืองอ่อนนุ่มน่ารัก เจ้าแมงมุมก็คงจะนิกรักเหมือนกัน มันจึงอพยพจากบ้านเดิม
ของมันมายึดเอาดอกสวยดอกหนึ่งเป็นบ้านใหม่ แล้วก็ตั้งหน้าตั้งตาชักใย จากดอกนั้นไปดอกนี้
อย่างเพลิดเพลิน บ้อมเห็นไม่ได้การถ้าขึ้นทิ้งไว้ ดอกไม้รังไหมของคุณแม่จะต้องเปลี่ยนชื่อเป็น
ดอกไม้รังแมงมุมเป็นแน่ คุณแม่เคยชมเสมอว่า บ้อมเป็นเด็กดี ทำตัวให้เป็นประโยชน์สำหรับพ่อ
พี่น้องเสมอ คิดเช่นนี้ บ้อมจึงไปเที่ยวหาไม้จะมาเชี่ยประทังเจ้าแมงมุม บ้อมมองเห็นไม้ด้าม
สลิงช้อนลูกน้ำของพี่บ้อมเข้าที่ตี จึงฉวยมา เส้นลวดเล็ก ๆ ที่พี่บ้อมพันไว้รอบขอบสลิง มันคง
จะชอบดอกไม้รังไหมของคุณแม่ จึงเกี้ยวติดไว้นั่น บ้อมจึงดึงค่อย ๆ หลายครั้ง ก็ไม่ยอมปล่อย
คิดจะไปยกแก้วอีกต่อชาลัน ๆ ปีนขึ้นไปกำทรายเจ้าลวดเส้นนั้น มือก็เร็วกว่าเท้า กระตุกแรงไป
หน่อย แจกกันใจเสาะใบนั้นก็หล่นลงมา กลายเป็นเศษแก้วไปต่อหน้าต่อตา

นั่งจีนี่วิ่งไล่หนีสีทองแมวขนฟูของคุณแม่เข้ามาเห็นกองเศษแก้ว และดอกไม้รังไหมก็
หยุดชะงักเลิกล้อกัน มาดม ๆ ดูแล้วมองเห็นบ้อมเหมือนจะถามบ้อมก็มองตามัน พุดไม้ออก นาง
จีนี่ใช้เท้าหน้าเขี่ยดอกไม้เล่น พลองใช้ปากจับอย่างชุกชอน พอเห็นเช่นนั้น บ้อมก็คิดออกทันทีว่า
จะทำอย่างไร

หวาน ... คุณแม่กลับมา บ่อมจะเรียนคุณแม่ว่า นังจินนี่ไล่นังสีทองเข้ามาในห้องตุ๊กตาของคุณแม่ นังสีทองจวนตัว จึงกระโดดขึ้นไปบนหลังโซดอร์คชนเอาแจกันแสนสวยของคุณแม่หล่นลงมาแตกกระจาย ถ้าคุณแม่ไม่เชื่อ คุณแม่ลองถามตุ๊กตาชาวเขาเป่าแก้วที่ยืนอุ้มลูกมอญอยู่นั้นก็ได้ ตุ๊กตาพูดไม่ได้...แล้วจะอ้างใครเป็นพยานดีหนอ...แหม...แม่แก้วตัวนี้พูดได้ก็ดี...โอ...อย่า ดีกว่า ถ้าตุ๊กตาพูดได้ นังจินนี่กับนังสีทองก็น่าจะพูดได้ ถ้ามันพูดได้มันคงช่วยกันปฏิเสธและช่วยกันแล้วว่า มันมาเห็นบ่อมนั่งอยู่กับเศษแก้วนี้แต่ผู้เดียว จำเลยในเรื่องนี้เห็นจะไม่พ้นบ่อมเป็นแน่แท้ และบ่อมคงจะต้องอับอาย พี่บ้อง พี่บูก พี่บู่ย คงหัวเราะเยาะว่าบ่อมสิ้นคิด บ้ายความผิดให้หมาให้แมว

บ่อมน้ำตาคลอ ลุกขึ้นไปหยิบไม้กวาดมากวาดเศษแก้วไปทิ้งถังขยะ เก็บรวบรวมดอกไม้ฝรั่งไหมของคุณแม่ที่กระจัดกระจายไว้ด้วยกัน.....นั่นแน่.....เจ้าแมงมุมคัน เรื่องยังหมอบนั่งอยู่นี่เอง บ่อมเอือมือเข้าไปหมายขยี้ให้สมแค้น เตรียมพร้อมจะสกัดจับมันถ้ามันวิ่งหนี มือเล็ก ๆ ของบ่อมจะถึงตัวมันอยู่แล้ว มันไม่ยักหนีตาใส ๆ ของมันมองดูบ่อม ท่าทางของมันเชื่องซึมเหมือนจะบอกบ่อมว่า

"บีมให้ตายเสียก็ได้ ถ้าการตายของเราทำให้เจ้าตายแค้น และแจกันกลับคืนดีอย่างเดิม"

บ่อมชะงัก...หคมือ...บ่อมบีมมันตาย แจกันก็ไม่กลับคืนรูปอย่างเดิม...จริงสินะ บ่อมยื่นมือเข้าใหม่เหยียดนิ้วออกคืบขาอันยาวของมันขึ้นมา

"เราจะไม่บีมให้เจ้าตาย เพราะถึงเจ้าตายก็ไม่มีประโยชน์ แจกันไม่กลับคืนดีดังเดิม แต่เราจะเอาเจ้าไปปล่อยทิ้ง เจ้าต้องสัญญาว่าจะไม่กลับมาอยู่ที่บ้าน เราจะไปอยู่ที่คันชมพูกก็ได้

เมื่อบ่อมเอามันไปปล่อยที่คันชมพูก มันก็วิ่งจิ้งไปแต่โดยดี

เย็นวันนั้น เมื่อคุณแม่กลับมาถึงบ้าน

บ่อมจะทำอย่างไร

(รวมเรื่องสั้นใจ กรมวิชาการ, กระทรวง, 2524)

2. บัณฑิตสถานการณ์

1. มานะทำการบ้านยังไม่เสร็จแต่อยากออกไปเล่นจึงบอกคุณแม่ว่าทำเสร็จแล้ว
2. สมศรีเก็บปัสสาวะได้ในห้องเรียนแล้วเก็บไว้ใช้เอง
3. พยุงช่วยสอนการบ้านน้องเมื่อน้องทำการบ้านไม่ได้
4. สุนีย์ให้เพื่อนลอกการบ้านเมื่อเพื่อนทำการบ้านไม่ได้
5. แดงไปรับจ้างเพื่อหารายได้พิเศษใช้เป็นทุนในการศึกษา
6. มาลีเก็บกระเป๋าสตางค์เงินได้ในรถประจำทาง แล้วนำส่งที่นายตำรวจให้ช่วย

ประกาศหาเจ้า ของ

สถานการณ์ที่กำหนดให้สามารถแยกเป็นพวกได้ดังนี้

ข้อ 3, 5, 6 ตั้งชื่อว่า "การทำความดี ที่ควรได้รับการยกย่อง"

ข้อ 1, 2, 4 ตั้งชื่อว่า "การทำความผิดต้องแก้ไข"

3. คำถามชั้นอธิบาย

1. แม่ให้เหตุผลอย่างไรในการทำโทษนุก
(คำตอบที่คาดหวัง แม่เตือนแล้วอวดดีไม่เชื่อ)
2. แม่ให้เหตุผลในการทำโทษนุ่ยว่าอย่างไร
(คำตอบที่คาดหวัง นุ่ยตั้งอยู่ในความประมาท และมีเจตนาปกปิดความผิดต่อ)
3. บ้อมมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไร
(คำตอบที่คาดหวัง เป็นเด็กดี ทำตัวให้เป็นประโยชน์สำหรับพ่อ พี่น้องเสมอ)

4. บัตรงานชั้นทำนาย

บัตรงาน

1. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และ เลขานุการกลุ่ม
2. ช่วยกันอภิปราย เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้
 1. ให้แต่งเรื่องตอนจบว่าบ๊อมจะทำอย่างไร (ไม่เกิน 5 บรรทัด)
 2. บ๊อมจะถูกลงโทษหรือไม่ เพราะเหตุใด
 3. คุณแม่จะทำอย่างไร เพราะอะไร
3. ให้เวลาอภิปราย 7 นาที ทุกคนเขียนคำตอบลงในสมุดของตนเอง เมื่อทุกคนเสร็จแล้ว ให้ยกมือขึ้น
4. ครูให้สัญญาณ ตัวแทนกลุ่มออกไปรายงานตามลำดับ ให้เวลากลุ่มละไม่เกิน 2 นาที

5. บัตรงานชั้นควบคุมและคิดสร้างสรรค์

บัตรงาน

1. ให้อภิปรายและตอบคำถามดังต่อไปนี้ ในเวลา 7 นาที
 1. ในอดีตที่ผ่านมา ทุกครั้งที่นักเรียนทำความผิด นักเรียนยอมรับความผิดทุกครั้งหรือไม่ เพราะเหตุใด
 2. การทำผิดแล้วยอมรับผิด นักเรียนคิดว่าก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไรบ้าง
 3. เมื่อนักเรียนทำความผิดแล้ว เพื่อไม่ให้ถูกลงโทษควรทำอย่างไร
 4. เมื่อนักเรียนรู้ว่าเพื่อนทำความผิดจะแนะนำเพื่อนอย่างไรบ้าง
 5. นักเรียนจะนำข้อคิดจากเรื่อง "บ๊อมคนดี" ข้อใดบ้างมาเป็นแนวปฏิบัติ
2. นักเรียนจดคำตอบลงในสมุดของตนเอง เมื่อเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ยกมือขึ้น
3. เมื่อให้สัญญาณตัวแทนกลุ่มออกไปรายงาน กลุ่มละไม่เกิน 2 นาที

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 2 ระดับการอนุมาน

การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้อ่านเพื่อสรุป
เป็นคติธรรม

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ผู้อ่านจะอนุมานเรื่องราวที่อ่านเป็นคติธรรมได้นั้น ผู้อ่านต้องใช้ความรู้
ความคิด และประสบการณ์มาประกอบกับการอ่านเรื่องราวด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. บอกเหตุและผลเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครได้
3. สามารถสรุปและบอกคติธรรมหรือแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง สุนัขตัวที่อยากเป็นพระอาทิตย์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (5 นาที) เกม Jig saw

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้ชิ้นส่วนของภาพ (แต่ละกลุ่มจะได้
ชิ้นส่วนของภาพเดียวกัน แต่จำนวนไม่เท่ากัน)
2. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามสีที่ติดอยู่หลังภาพแล้วเรียงภาพและบอกว่าเป็นภาพใคร
ทำอะไร ที่ไหน ภายในเวลา 1 นาที
3. ครูให้สัญญาณ เฉลยภาพที่ถูกต้อง และอภิปรายเกี่ยวกับการค้นหาคำตอบ เมื่อ
บางส่วนของภาพหายไป
4. ครูบอกจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ว่า เป็นการอ่านเพื่อที่จะสรุปเรื่องราวที่อ่าน
เป็นคติธรรม ซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านให้เข้าใจ โดยคิดและตอบคำถามในขณะที่อ่านให้ได้ว่า
ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม

ขั้นดำเนินการสอน (45 นาที) กิจกรรมเกมนักสืบ

1. นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง "สุนัขตัวที่อยากเป็นพระอาทิตย์" แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคลในเวลา 20 นาที
2. ครูให้สัญญาณหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อสรุปและตอบคำถามในกระดาษที่ครูแจกให้ในเวลา 10 นาที
3. ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการตั้งคำถามในขณะที่อ่านเนื้อเรื่อง เพื่อสรุปเป็นคติธรรมได้ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "สองพี่น้อง" แล้วสรุปคติธรรมของเรื่องในเวลา 10 นาที

ขั้นสรุป (10 นาที)

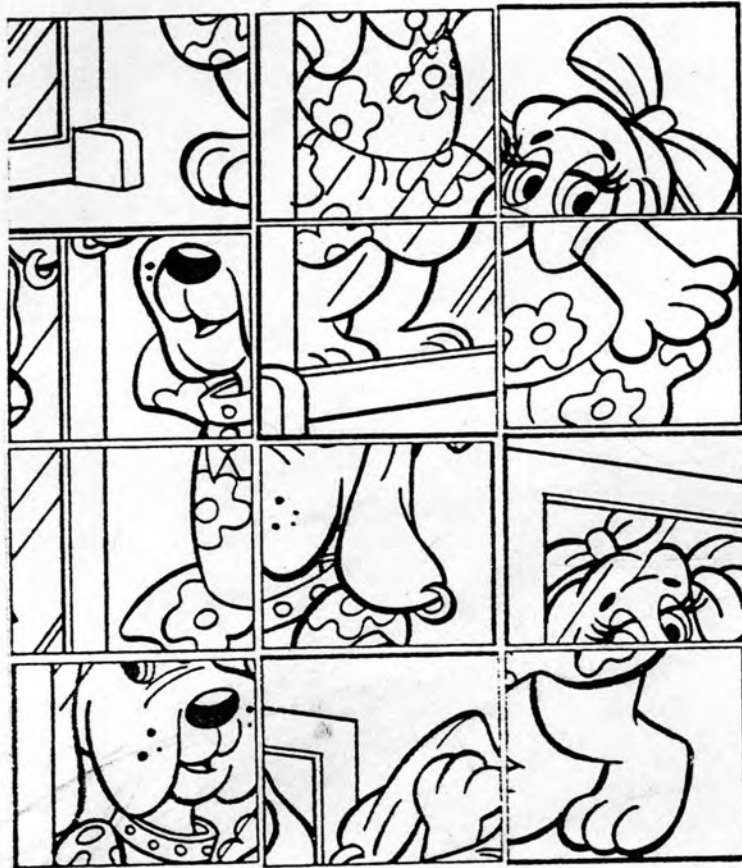
ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปคำตอบ

การประเมินผล

1. การตอบคำถามเป็นรายบุคคล
2. การตั้งคำถามและคำตอบจากการอ่านนิทาน
3. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

สื่อการเรียน

1. ชิ้นส่วนรูปภาพสำหรับกิจกรรม Jig-saw

2. เนื้อเรื่อง "สุนัขตัวที่อยากเป็นพระอาทิตย์"

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถาม ในเวลา 20 นาที

สุนัขตัวที่อยากเป็นพระอาทิตย์

ครั้งหนึ่ง มีสุนัขเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง ชื่อเจ้าเขียว มันคิดว่ามันเก่งกว่าสุนัขอื่น ๆ ทุก ๆ ตัวมันคิดแล้วคิดอีก แล้วก็มองดูพระอาทิตย์ มันดูพระอาทิตย์ทุกวัน จนกระทั่งมันโตขึ้น มันก็ยังเฝ้าดูพระอาทิตย์อยู่นั่นเอง มันคิดเพลินจนลืมตัว

สุนัขตัวอื่น ๆ สงสัย จึงถามว่า "ทำไมแกจึงเฝ้าแต่มองดูพระอาทิตย์"

"ฉันอยากจะ เป็นพระอาทิตย์" เจ้าเขียวตอบ "ทำไมฉันจึงเป็นพระอาทิตย์บ้างไม่ได้ ให้พระอาทิตย์ลงมา เป็นหมาบ้างซี"

สุนัขแก่ตัวหนึ่งพูดว่า "พระอาทิตย์ท่านคิดต่อเราทั่วหน้ากันหมดเลยนะ ท่านยุติธรรม เทียงตรงดีท่าน เมตตากรุณา ส่องแสงมาให้เราทั่วกันหมด แกจะเป็นพระอาทิตย์ได้อย่างไร แกไม่รู้จักส่องแสงสักหน่อย"

"ฉันส่องแสงได้ดีกว่าพระอาทิตย์" เจ้าเขียวพูด "ฉันอยากจะ เป็นพระอาทิตย์แล้วมัน ก็แหงหน้าขึ้นไป จ้องดูพระอาทิตย์และพูดว่า "ไฉนใหม่ครับ พระอาทิตย์ เชิญลงมาที่นี่ ลอง มาเป็นหมาแทนผมหน่อยซี ผมจะได้ไปเป็นพระอาทิตย์บ้าง"

เวลาเย็นแล้ว พระอาทิตย์กำลังค่อย ๆ เคลื่อนต่ำลงมาจากท้องฟ้า สีแดงทอง สว่างจ้า สาดส่องลงมาต้องทุกสิ่งทุกอย่างบนพื้นโลก พระองค์คร่ำว่า "ไฉนแล้วเจ้าเขียว แกต้องการอะไร"

"ผมอยากให้ท่านลงมาเป็นหมาแทนผม"

"แต่จะต้องมีพระอาทิตย์ไว้ส่องโลกนะ"

"ท่านมัวแต่คิดว่าท่านดีวิเศษมีอำนาจมากมายนักหนา" เจ้าเขี้ยวตอบอย่างโกรธ
"แต่ท่าน เป็นพระอาทิตย์ที่โง่ที่สุดที่ผมเคยพบเคยเห็น"

"ฟังนะ เขี้ยว" พระอาทิตย์พูด "เราต่างมีหน้าที่ของเราด้วยกันทั้งนั้น หน้าที่ของ
ฉันก็คือจะต้องส่องโลก และฉันเป็นพระอาทิตย์ตามธรรมชาติ แกก็เป็นสุนัขตามธรรมชาติ หน้าที่
ของแกก็คือ จะต้องเป็นสุนัขที่ดีที่สุดที่แกจะเป็นได้ ถ้าเราต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ของเราเอง
ให้ดี เราก็จะมีความสุข"

"ผมรู้หมดแล้วละน่า" สุนัขพูด "ต้องมีใครส่องโลก นั่นก็แน่ละ และผมจะทำได้ดี
ที่สุด ดังนั้นผมจึงอยากจะเป็นพระอาทิตย์"

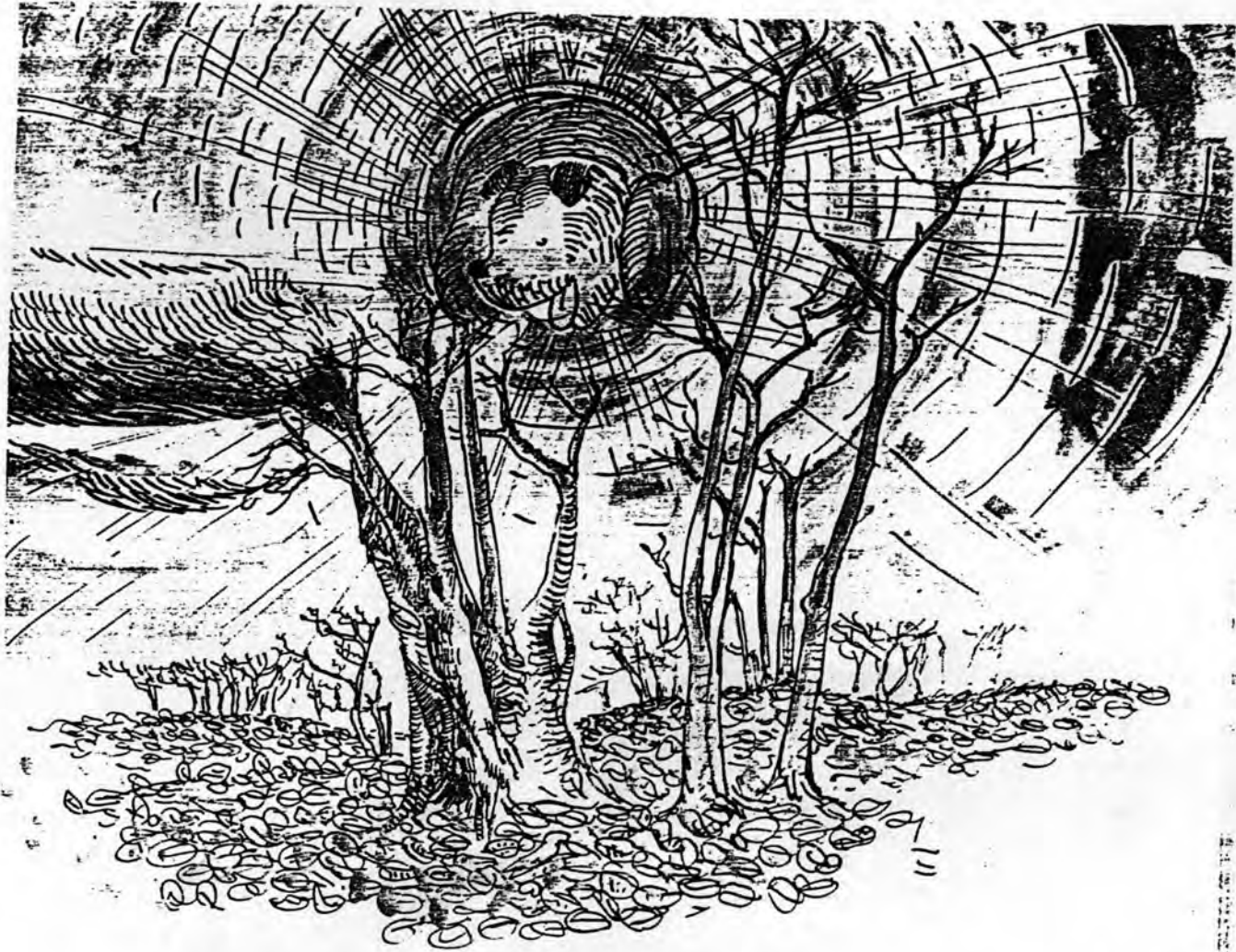
พระอาทิตย์นิ่งเงียบไปครู่ใหญ่ และคิดอย่างหนัก แล้วพูดว่า "ตกลง ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้น
ไป แกจะเป็นพระอาทิตย์ และฉันจะไปเป็นสุนัขแทนแก"

ดังนั้นเจ้าเขี้ยวจึงเป็นพระอาทิตย์ มันทำหน้าที่ของพระอาทิตย์ และส่องแสงเสียจน
สว่างจ้า มันคิดว่า มันจะต้องให้ความยุติธรรมแก่โลก ดังนั้นมันจึงส่องแสงอย่างรุนแรง ไม่มี
เมตตาปราณี ส่องแสงลงมาบนทุกคนทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มันคิดว่าควรจะต้องทำลายล้าง ผู้คน
มากมายตายเพราะแสงแดดอันทารุณ เจ้าเขี้ยวก็พอใจเพราะคิดว่า ได้ทำลายสิ่งที่เลวทราม
ทำลายเชื้อโรคและจุลินทรีย์ทั้งหลายบนพื้นโลกแล้ว

แต่ผู้คนไม่เข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้น สุนัขที่กลายเป็นพระอาทิตย์ยังคงทำงานอย่างหนัก
ต่อไป ส่องแสงอย่างรุนแรงและสว่างจ้า ไม่ช้าทุก ๆ คนก็รู้สึกว่าร้อนเกินไป ไม่ว่าใครทั้งคน
ทั้งสัตว์ ต้องหุดหลุมหุดรูลงไปอยู่กันใต้นั้น เพื่อหนีความร้อนจากแสงอาทิตย์ บางคนก็ไปเฝ้า
พระราชาแล้วทูลว่า "เราเดือดร้อนพะยะค่ะ ตั้งแต่สุนัขขึ้นไปเป็นพระอาทิตย์โลกก็ร้อนเกินไป
และเรามีชีวิตอยู่ตามปกติไม่ได้ ต้องลงไปอยู่ในรูเหมือนมด"

"ฉันก็เหมือนกัน พระราชาตอบ แล้วพระองค์ก็วิ่งไปลงหลุม เพราะกลัวสุนัขที่เป็น
พระอาทิตย์

แล้วผู้คนที่สัตว์ต่าง ๆ ก็ไปหาพระอาทิตย์ที่ลงมาเป็นสุนัข ผู้ซึ่งแต่ก่อนเคยส่องแสง
ลงมาให้พวกเขา เขาต่อว่าอย่างโกรธเคืองว่า "เป็นความผิดของท่าน ที่ท่านยอมให้สุนัข
ขึ้นไปแทนท่าน แล้วท่านไม่ทำหน้าที่ของท่าน ตอนนี้สุนัขที่เป็นพระอาทิตย์ส่องแสงอย่างโหดร้าย
ทารุณ จนพวกเราตายกันไปมากมาย ที่เหลือก็ต้องอยู่อย่างมด"

"แต่อะไร ๆ ก็ยังดูเรียบร้อยคืออยู่นี่นา เรียบร้อยไม่ใช่หรือ" พระอาทิตย์ที่กลายมาเป็นสุนัขตาม

"ท่านอาจจะเห็นว่าเรียบร้อย" สุนัขแกตัวหนึ่งพูด "แต่มันไม่เป็นอย่างนั้น มันสงบแต่มันไม่สบาย เราอยู่กันด้วยความกลัว วิธีชีวิตของเราตอนนี้ เข้มงวดและแข็งกร้าวเทียมเกรียม เรากลัวสุนัขที่เป็นพระอาทิตย์ และต้องแอบซ่อนอยู่แต่ในรู ไม่มีใครอ้อมออกอีกแล้ว"

"ใจเย็น ๆ" พระอาทิตย์ที่มาเป็นสุนัขพูด "ความสุขนั้นอยู่ที่ใจ เราคิดอย่างไร ธรรมชาติก็จะจัดการให้ทุกสิ่งทุกอย่าง เชื่อเถอะน่า เพื่อนยาก อะไรที่มันจบลงด้วยดี สิ่งนั้นมันก็ต้องเป็นของดี ถ้าเรามีความเชื่อมั่นในธรรมะ เราก็จะมีความสุข มองดูท้องฟ้าซี แล้วจะเห็นว่าเกิดอะไรขึ้น"

"ตกลง แกเป็นเมฆได้" พระอาทิตย์พูด แล้วกลับขึ้นไปอยู่บนท้องฟ้า ส่องแสงสว่างไสวอย่างที่เคยทำมาทุก ๆ วัน

แล้วสุนัขตัวนั้นก็กลายเป็นเมฆใหญ่มหึมาหนาทึบ ลอยอยู่ระหว่างโลกกับพระอาทิตย์ พระอาทิตย์ก็ส่องแสงลงมายังพื้นโลกไม่ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในความมืด ใคร ๆ ก็พากันเดือดร้อน จึงตะโกนขึ้นไปบอกพระอาทิตย์ว่า "เป็นความผิดของท่าน"

ทันทีที่ไคนั้น ลมแรงก็พัดมาในท้องฟ้า พัดแรงมาก จนเมฆก้อนนั้นแตกกระจายเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย

"ผมไม่อยากเป็นเมฆอีกต่อไปแล้ว" สุนัขร้องเสียงลั่น "ผมอยากเป็นลม"

"ตกลง" พระอาทิตย์พูด "แกเป็นลมก็ได้"

แล้วสุนัขที่เป็นลมก็พัดแล้วพัดอีก ด้วยกำลังแรงทั้งหมดที่มีอยู่ พัดเร็วและแรงจนไม่มีอะไรจะต้านทานได้ มันทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ขวางทางอยู่ แตกกระจายทำลายลงหมด และมันก็พัดอย่างสนุกสนานอยู่หลายวัน

เขาพากันมองขึ้นไป ก็เห็นว่า มีเมฆก้อนใหญ่ หนาทึบ ใหญ่ที่สุด และหนาทึบที่สุด ที่
ใคร ๆ เคยเห็นกันมา ลอยอยู่ระหว่างสุนัขที่เป็นพระอาทิตย์กับพื้นโลก จนพระอาทิตย์ส่องแสง
รุนแรงลงมาไม่ได้

สุนัขที่เป็นพระอาทิตย์อยู่นั้นโกรธมาก ร้องตะโกนเสียงดงลั่นลงมายังพื้นโลกว่า
"พระอาทิตย์ ท่านอยู่ที่ไหน กลับขึ้นมาเถอะ ท่านมาเป็นพระอาทิตย์ตามเดิม ผมอยากจะเป็น
เมฆ"

แต่วันหนึ่ง มันเห็นอะไรที่ยิ่งใหญ่อยู่ ไม่ว่ามันจะพัดแรงเพียงไร นั่นคือ จอมพลวก
กองหนึ่ง ซึ่งลมหัดเท่าไรก็ไม่ยอมพัง ดังนั้นมันจึงเรียกร่องอีก "ตอนนี้ผมอยากจะเป็นจอมพลวก"

"ตกลง" พระอาทิตย์พูด "แกเป็นจอมพลวกก็ได้"

ดังนั้น สุนัขตัวนั้นจึงกลายเป็นจอมพลวก และรู้สึกตัวว่า แข็งแรงมาก แต่วันหนึ่งมี
ควายตัวหนึ่งวิ่งป่วน เล่ง ๆ บุกดะลุยขึ้นไปบนจอมพลวก แล้วมันก็กระต๊อบเท้าโครม ๆ ไปบนจอมพลวก
จอมพลวกก็แตกทำลายกลายเป็นฝุ่นละออง

ฝุ่นละอองกลุ่มหนึ่งปลิวไปยังพระอาทิตย์ และเรียกร่องว่า "ผมอยากจะเป็นควาย
ขอให้ผมเป็นอะไรตามที่ผมอยากจะเป็น"

"ตกลง" พระอาทิตย์พูด "แกเป็นควายได้"

แล้วควายก็วิ่งป่วน เล่ง ๆ ไปทำลายล้างจอมพลวกทุก ๆ รังที่มันพบเห็น มันรู้สึกภาคภูมิใจ
พอกพอกใจเป็นอันมาก แต่วันหนึ่งลูกชายของชวานาคคนหนึ่ง เห็นควายตัวนั้น เข้าจึงขว้างบ่วงบาศ
ไปคล้องเขาควาย แล้วลากเอาควายนั้นไปผูกไว้กับต้นไม้ใหญ่

"พระอาทิตย์" สุนัขที่เป็นควายร้อง "ผมอยากเป็นเชือกที่เหนียว ๆ ลักเส้นหนึ่ง"

"ตกลง" พระอาทิตย์พูด ส่องแสงสว่างมาคล้องควายตัวนั้น "แกจะเป็นอะไรก็ได้ตาม
ความพอใจของแก"

ดังนั้น สุนัขที่เป็นควายจึงกลายเป็นเชือกเส้นหนึ่ง และแล้ว ทันใดนั้นเอง ลูกสุนัข
สีน้ำตาลตัวหนึ่ง วิ่งมาที่เชือกเส้นนั้นมันเป็นลูกสุนัขที่คึกคะนอง จึงคาบ เชือกเส้นนั้นด้วยฟันอัน
คมกริบ และกระซากลากถู ดึงไปดึงมากัดและเคี้ยวเล่นจนเชือกเส้นนั้นขาดกระจุยเป็นชิ้นเล็ก
ชิ้นน้อย ลูกสุนัขสีน้ำตาลตัวนั้นก็วิ่งต่อไปอย่างสนุกสนาน

อีกครั้ง ที่เจ้าเขี้ยวร้องตะโกนเสียงดังลั่นไปยังพระอาทิตย์ "ผมอยากจะเป็นหมาอีก"

"ตกลง" พระอาทิตย์พูด ยังคงส่องแสงสว่างไสว "แกเป็นสุนัขอีกก็ได้"

แล้วเชือกเส้นนั้นก็กลายเป็นสุนัขเล็ก ๆ ชื่อ เจ้าเขี้ยว วิ่งเล่นอย่างเป็นสุขสนุกสนาน
สายลมอ่อน ๆ พัดโชยมา ดังหวี ๆ กระซิบกระซาบกันใบหญ้าในทุ่งกว้างบนพื้นโลกและพระอาทิตย์
ก็สว่างไสวทุก ๆ วัน

3. แบบฝึกหัดเรื่อง สุนัขที่อยากเป็นพระอาทิตย์

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. ทำไมสุนัขที่ชื่อเจ้าเขียว จึงอยากเป็นพระอาทิตย์

.....

(เพราะคิดว่า พระอาทิตย์วิเศษมีอำนาจ)

2. ทำไมสุนัขจึงอยากเป็นเชือก และเมื่อได้เป็นเชือกแล้วจึงอยากกลับเป็นสุนัขอีก

.....

.....
(เชือก สามารถผูกควายติดไว้กับต้นไม้ และสุนัขสามารถกัดเชือกทำให้ขาด เป็นชิ้น เล็กชิ้นน้อยได้)

4. คำถามสำหรับการอภิปรายกลุ่ม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายและเขียนคำตอบลงในกระดาษเกี่ยวกับคำถามต่อไป ในเวลา 10 นาที

1. นักเรียนคิดว่าขณะที่เจ้าเขียวได้เป็นพระอาทิตย์ เมฆ ลม จอมปลวก ควาย เชือก เจ้าเขียวมีความสุขหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....
(ไม่มีความสุข เพราะอยากเป็นสิ่งที่คิดว่าดีกว่าสิ่งที่ เป็นอยู่เสมอ จนกระทั่งอยากกลับมาเป็นสุนัขตามเดิม)

2. นักเรียนคิดว่าเมื่อเจ้าเขียวกลับเป็นสุนัขตามเดิมแล้ว มันรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร

.....

(มีความสุข เพราะมันเกิดมาเป็นสุนัข จะมีลักษณะอุปนิสัย หน้าที่ของมัน โดยเฉพาะ ไม่เหมาะที่จะไปทำหน้าที่เป็นอย่างอื่น)

3. การกระทำของสุนัขในเรื่องนี้ให้คติธรรมแก่นักเรียนในเรื่องใด

.....

(เมื่อมีหน้าที่อะไร แล้วทำให้ดีที่สุดแล้วก็จะมีความสุข)

5. แบบฝึกหัดเรื่อง สองพี่น้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "สองพี่น้อง" แล้วสรุปเป็นคติธรรม

เรื่องที่ 2 สองพี่น้อง

จูกับเจิ้งสองพี่น้องชาวจีน เป็น เด็กหญิงที่น่าสงสาร เธอกำพร้าพ่อตั้งแต่เล็ก แม่
แต่งงานใหม่กับชายแก่ใจร้าย คอยดูค่าทុบตีเธออยู่เสมอ ต่อมาไม่นาน แม่ก็ตายจากเธอไป
อีกคนหนึ่ง ทั้งให้สองพี่น้องต้องอยู่กับพ่อเลี้ยง

ยังไม่มีแม่ พ่อเลี้ยงก็ยิ่งใช้งานหนัก และทុบตีเธอมากขึ้น ในที่สุดสองพี่น้องก็ทน
ความทารุณต่อไปอีกไม่ไหว จึงปรึกษากันว่าจะขอร้องพ่อเลี้ยงให้ปล่อยตัวเธอไปอยู่กับป้า ที่สาว
ของแม่ที่อยู่ในหมู่บ้านทางด้านหลังเขา

"พ่อจ๊ะ เราสองคนอยากจะไปอยู่กับป้าจ๊ะ" จูรวบรวมความกล้าพูดกับพ่อเลี้ยงในวันที่
พ่อเลี้ยงอารมณ์ดี

"อะไรนะ แกจะไปจากที่นี่อะไร" พ่อเลี้ยงควาด โมโหขึ้นมาทันที

"เอ๊ย..จ๊ะ" จูอ้อมแอ้ม

"เออละ ถ้าจะไปจริง ๆ ฉันก็ไม่ห้าม แต่ต้องหาของที่ฉันต้องการมาให้ได้เสียก่อน"

พ่อเลี้ยงมีข้อแลกเปลี่ยน

"อะไรล่ะจ๊ะ" สองพี่น้องซิงกันถาม

"จุดธูปหาไฟห่อกระดาษมาให้ฉัน ส่วนเจ็งไปจับลมห่อกระดาษมา" พ่อเลี้ยงยิ้มชอบอกชอบใจ แล้วเดินจากไปปล่อยให้สองพี่น้องครุ่นคิดหาของที่เขาค้นหา

"เอ...เราจะเอาไฟมาห่อกระดาษได้อย่างไรนะ" จูทิมพ่่า

"นั่นสิ ยิ่งให้จับลมห่อกระดาษยิ่งเป็นไปไม่ได้" เจ็งบ่น

แต่สองพี่น้องก็ไม่ท้อถอย พยายามคิดแก้ปัญหาจนสำเร็จ

เข้าวันหนึ่ง จูส่งโคมไฟให้พ่อเลี้ยง เธอจับไฟห่อกระดาษมีเทียนจุดอยู่ข้างใน ส่วนเจ็งก็ให้หัตถ์กระดาษ เธอจับลมใส่หัตถ์กระดาษมาได้จริง ๆ

พ่อเลี้ยงต้องทำตามสัญญาที่ให้ไว้ วันรุ่งขึ้น สองพี่น้องจึงเก็บข้าวของออกเดินทางข้ามเขาไปหาป้า และอยู่กับป้าอย่างมีความสุข

(สตรีสาร, ธันวาคม 2531)

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 3 ระดับการอนุমান

การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้อ่านเพื่ออธิบาย
ลักษณะของตัวละคร

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ผู้อ่านสามารถอธิบายลักษณะของตัวละครได้ถูกต้องจากการอนุমান เรื่องราว
ที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้อ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะอุปนิสัยของตัวละครได้
2. บอกเหตุและผลการกระทำของตัวละครในเรื่องได้
3. สรุปให้ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา บันทึกลงของลุย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (10 นาที) เกม Jig-saw

1. ครูแจกชิ้นส่วนของภาพให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น (แจกเฉพาะส่วนศีรษะและขา)
เพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. นักเรียนเข้ากลุ่มตามหมายเลขหลังภาพ แล้วต่อภาพที่ได้รับโดยจะต้องให้เหตุผล
ในการต่อภาพด้วย (ให้เวลา 3 นาที)
3. ครูให้สัญญาณหมดเวลา แต่ละกลุ่มอธิบายเหตุผล
4. ครูแจกชิ้นส่วนภาพลำตัว ให้นักเรียนต่อใหม่อีกครั้ง
5. ครูเฉลยภาพที่ถูกต้องและร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับวิธีการต่อภาพให้ถูกต้อง กลุ่มใด
ต่อได้ถูกต้องโดยไม่สลับที่ของชิ้นส่วนศีรษะ และขาจะได้คะแนนเต็ม 5 คะแนน ต่อผิดถูกหักคะแนน
ชิ้นส่วนละ 1 คะแนน

6. ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านในช่วงนี้ว่า เป็นการอ่านเพื่ออธิบายลักษณะของตัวละคร การกระทำของตัวละคร ซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านให้เข้าใจหารายละเอียดจากเรื่องทีอ่านมาสังเคราะห์กับความรู้อ ความคิด และประสบการณ์ของนักเรียน

ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที) กิจกรรมเกมนักเรียน

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกมนักเรียน โดยแจกของบัตรงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันในกลุ่มเพื่อสืบหารายละเอียดว่า ตัวละครใด ทำอะไร อย่างไรให้ได้รายละเอียดให้มากที่สุดภายในเวลากำหนด กลุ่มที่ตอบคำถามเสร็จพร้อมกันและส่งกระดาษคำตอบให้ครูก่อนจะเป็นกลุ่มที่ชนะได้ 5 คะแนน และกลุ่มที่ส่งต่อ ๆ มาจะได้คะแนน 4, 3, 2, 1 ตามลำดับไป

2. ครูให้สัญญาณแต่ละกลุ่มออก เขียนคำตอบลงบนกระดานดำ

ขั้นสรุป (20 นาที)

1. ครูและนักเรียนอภิปรายแล้วสรุปคำตอบให้คะแนน
2. รวมคะแนนของแต่ละกลุ่มและให้รางวัลแก่กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุด

การประเมินผล

1. การตอบคำถามจากกิจกรรม เกมนักเรียน
2. การตอบคำถามเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียน

1. ภาพสำหรับกิจกรรม Jig-saw จำนวน 5 ชุด

2. ซองบัตรงาน ประกอบด้วย

- บัตรงาน
- เนื้อเรื่อง "บันทึกของลูย์"
- แบบฝึกหัด

บัตรงาน

บัตรงาน

1. ซองบัตรงานประกอบด้วย

- บัตรงาน
- เนื้อเรื่อง "บันทึกของลูย์" จำนวน 6 ชุด
- แบบฝึกหัด 6 ชุด

2. เลือกประธานและเลขา

3. แจกเนื้อเรื่องและแบบฝึกหัดให้สมาชิกคนละ 1 ชุด

4. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและปรึกษากันในกลุ่มเพื่อสืบหา

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครในเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามในแบบฝึกหัดให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้องมากที่สุด และรวดเร็วภายในเวลา 30 นาที

5. นักเรียนเขียนคำตอบลงในแบบฝึกหัดของตนเอง กลุ่มใดเสร็จ

ก่อนและส่งกระดาษคำตอบก่อนได้คะแนน 5 คะแนน สิ่งที่ 2, 3, 4, 5 ได้คะแนน 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ คำตอบที่ตอบถูกต้องที่สุดจะได้คำตอบละ 1 คะแนน

เนื้อเรื่อง "บันทึกของอ้อย"

เราเห็นพี่อ้อยเขียนบันทึก เราอยากเขียนบ้าง ไปค้นหาสมุดเก่าที่เราซ่อนไว้เอาหน้า
 เหลือ ๆ มาเขียน เราอยู่ ป.6 อายุ 13 แล้ว ควรเขียนได้ สมเด็จพระบรมราชปิตุลา
 (ในหนังสือภาษาไทย ป.6) ท่านอายุ 8 ปี ยังเขียนได้ เราตั้ง 13 ปีแน่แต่ไม่รู้จะเขียนอะไร
 เขียนว่าครูดึกว่า อยากเรียกเราว่า อุย อ้อย อัย อัย อ้อย ชื่อสุดท้ายต่างหากที่เป็นชื่อเรา

อุย เป็นเสียงที่ร้องตอนเราทำเลขไม่ได้แล้วถูกครูดุอีกต่างหากเล่า

อ้อย เหมือนกัน ... เสียงร้อง ... อุย อ้อย

อัย อัยอ้าย เหมือนแม่เรา พุงโต เดินอัยอ้าย แต่เวลาวิ่งไล่ตีเราไม่อัยอ้ายเลย

อัย นี่เป็นเสียงร้องของพี่อ้อยเวลาเจอแฟน ... แฟนพี่อ้อยหน้าตาเหมือนหนูผี ...

ไม่เข้าท่า ... ซุปเปอร์ไม่เข้าท่า

อ้อย นี่แหละชื่อเราละ

ทีหลังครูอย่ามาเรียก อุย อ้อย อัย อัย นะ

เกลียด ครูสอนเลขที่สุดในโลก

เกลียด แม่ ไม่พูดดี ๆ กับเราสักที

เกลียด พ่อ กินแต่เหล้า

เกลียด พี่อ้อย ไม่รักเรา รักแต่แฟนหน้าจู้

วันที่ 7 กันยายน 2525

วันนี้เราเก็บลูกหมาได้ตัวหนึ่งที่กองขยะ พอมันเห็นเรามันกระดิกหางตุ๊กตุ๊ก เราก็อุ้ม
 มันมาบ้าน ยังไม่ทันเอามันขึ้นบ้านเลย แม้ก็ร้องเอ็ดว่า หมาขี้เรื้อนเอาไปให้ทัน เราไม่ยอม

แม้ก็ถือไม้กวาดจะมาตีมัน เราวิ่งเอามันไปซ่อนไว้ในลังข้างบ้านลุงโต ลุงโตใจดีไม่ว่าอะไร
เราแอบเอาข้าวไปให้มันกิน ลุงโตแบ่งข้าวให้ด้วย มันเลียมือเรา มันกระดิกหาง
เราตั้งชื่อมันว่า เจ้าอู๊ย โกลด์ ๆ ชื่อเรา เราเดินมา มันก็ร้องตามเรา ลุงโตบอกว่าจะ
รักษาขี้เรื้อนให้

เรารักลุงโต เพราะลุงโตให้เราฝากเจ้าอู๊ย
เรารักเจ้าอู๊ย เพราะเจ้าอู๊ยรักเรา (มันกระดิกหางแสดงว่ารัก)
เกลียดเลข เบื่อเลข พรงี้มีเรียนอีกแล้ว
ทำไมโลกนี้จึงต้องเรียนเลข

วันที่ 12 กันยายน 2525

รักลุงโตจัง ลุงโตรักษาเจ้าอู๊ยจนขนมันกำลั้งขึ้นแล้ว แม่ไม่รักเราก็ช่าง พ่ออู๊ย
ไม่รักเราก็ช่าง เรามีเจ้าอู๊ยรักเราแล้ว ลุงโตก็รักเรา พ่อไม่รักก็ช่าง

วันที่ 21 กันยายน 2525

วันนี้มีครูใหม่มาสอนเลข แทนครูคนเก่าแล้วละ สวยจังเลย พุดกิติ ยิ้มก็สวย
เสียงก็น่าฟัง ครูพูดกับเราว่า อยากเรียนเลขเก่งไหน ถ้าอยากเรียนเก่ง ให้เราไปโรงเรียน
เข้า ๆ ครูจะคอย เราก็ไม่อยากจะเรียนเลขแต่เราอยากฟังเสียงครู อยากดูหน้าครูมากกว่า
พรงี้เราจะไปโรงเรียนแต่เข้า

เจ้าอู๊ย ขนขึ้นมากแล้ว มันเลิกร้องกวนลุงโตแล้วละ นำรักจังเลย

วันที่ 3 ตุลาคม 2525

ไม่ได้เขียนเสียหลายวัน เรามีความสุข เรารักครูมาก เราทำเลขถูกทุกข้อ ครูก็
ชมเรา เราไปโรงเรียนแต่เข้าทุกวัน ครูสอนวิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้อีก
เราชอบเรียนหนังสือ เจ้าอู๊ยโตขึ้นมากแล้ว มันจะปีนลังออกมา เราไม่ให้มัน ออก เคียวมัน
จะตามเรามาบ้าน แม่จะเอาไม้กวาดตีมันตาย

วันนี้พอกับแม่ดีกันอีก พอกันแม่ทุกที

วันที่ 6 ตุลาคม . 525

วันนี้เราสอบ ค่อยทำได้หน่อย เห็นคุณครูยิ้ม ยิ้มคิออก สอบเสร็จเรารีบกลับมาบ้าน ไปหาแจ๊จ๊วย มันเป็นออกจากลังได้แล้วละ ขนก็ขึ้นเต็ม ลุงโตบอกว่ามันสวย สีเหมือนตัวอะไรก็ไม่รู้ที่กินปลาเราฟังไม่ชัด เราไม่กล้าซักลุงโต กลัวลุงโตจะรำคาญ เรากลับบ้านรีบอ่านหนังสือ พรุ่งนี้สอบอีกวัน แล้วก็สบายมือ

วันที่ 11 ตุลาคม 2525

คุณครูถามเราว่า เราช่วยแม่ทำอะไรบ้างอยู่ที่บ้าน เรบอกแม่เกลียดเรา เราเลยไม่ช่วยแม่ทำอะไร คุณครูถามว่าทำไมเราจึงคิดว่าแม่เกลียด ก็แม่ไม่พูดดี ๆ กับเราเลย หาเรื่องตีเราทุกวัน เมื่อเช้าเราจะรีบ ไปโรงเรียน เดินไปเตะจานตกได้ถุน แม่ก็ตี ก็เราไม่เห็นนี่ แม่แกล้งเอามาวางไว้ให้เราเตะ เพราะอยากจะตีเรา ถ้าเราหนีไปอยู่กับคุณครู คุณครูจะให้ที่อยู่ไหนนะ เอาเจ้าอู๋ขี้ไปด้วย

อ้อ - เจ้าอู๋ขี้สีเหมือนตัวนกกินปลา

วันที่ 27 ตุลาคม 2525

วันนี้ คุณครูบอกผลการสอบ เราสอบได้ที่ 11 ดีใจจัง เราไม่เคยสอบได้ดี ๆ อย่างนี้เลย อยากจะบอกแม่ ก็กลัวแม่จะไม่ดีใจ ยิ่งพ้อยิ่งแล้ว เอาเหล้าไปให้สักครึ่งแก้ว คงจะดีใจกว่า เราเลยให้ที่อ้อยเข็นเป็นผู้ปกครองตามเคย ที่อ้อยก็กำลังบ้าแฟน ตา ไม่

ข้าเลื่องคุณเลยที่เราเรียนดีขึ้น เราวิ่งไปบอกลุงโต ลุงโตก็ดีใจ ทำไมเราจึงไม่เป็นลูกลุงโตนะ ลุงโตก็น่าสงสาร แก่ไม่มีใครเลย อยู่คนเดียว ตอนนี้มีเจ้าอู๋เป็นเพื่อน เข้าชั้นก็ออกไปกวาดขยะแต่เช้า เจ้าอู๋อยากตามเราไปบ้าน เราไม่ให้มันตาม วันเสาร์อาทิตย์ เรามาอยู่กับเจ้าอู๋ที่บ้านลุงโตทั้งวัน เอาหนังสือมาอ่านด้วย คุณครูคนนี้แปลกจังทำให้เราชอบอ่านหนังสือ ชอบทำการบ้าน จนเราไม่มีเวลานึกเกลียดใคร ๆ

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2525

เราไม่ได้ไปเรียน เสื้อไม่แห้ง ผนตกลสามวันแล้วไม่หยุด เสื้อผ้าเรามีสองชุด ของเก่าปีกลาย กับแม่ซื้อให้ใหม่ปีนี้ ทั้งสองชุดเปียกหมด คิดถึงคุณครูจัง เรานอนเล่นกับเจ้าอู๋ที่บ้านลุงโต ผนตกลซังสงสารแม่แฮะ แม่ออกไปขายข้าวแกงไม่ได้ นั่งจับเจ้าอู๋คนเดียว แม่ไม่ตีเราหลายวันแล้วละ ไม่ค่าด้วย

ลุงโตสอนให้เราหัดเจ้าอู๋คาบของให้ มันแสนรู้ ทั้งชนมากด้วย ตอนนี้อ้วนไม่ผอมเหมือนใหม่ ๆ แล้ว ถ้ามันคาบของเป็นแล้ว เราจะพาไปให้คุณครูดู

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2525

วันนี้ คุณครูถามเราว่า เรียนจบ ป.6 แล้วจะไปเรียนอะไร เราตอบไม่ถูกเพราะไม่เคยคิดว่าจะได้เรียนอะไร พี่อ้อยก็เรียนจบ ป.6 แล้วก็ไปเป็นลูกจ้างที่โรงทอเราก็คงเหมือนกัน พ่อเราก็เป็นคนงานที่โรงทอ เราจะไปไหนได้ คุณครูพูดว่าจะไปเรียนอะไรหรือทำอะไรก็แล้วแต่ ถ้าทำอย่างดีที่สุดเต็มความสามารถที่สุดแล้วก็ เป็นประโยชน์ทั้งนั้น เราก็ตั้งใจจะทำอย่างที่คุณครูว่า ตั้งใจทำงาน ไม่เที่ยว ไม่แต่งตัวเก่ง เหมือนที่อ้อย ก็คงมีเงินทองเหลือบ้างหรอกน่า คงพอซื้อเหล้าให้พ่อได้แต่ไม่อยากให้พ่อกินเหล้าเลย มีดั่งค์จะซื้อยาเบือเหล้าให้พ่อกิน ซื้อหม้อชุดใหม่ให้แม่ไปขายข้าวแกง

เราตั้งใจเรียนหนังสือ แต่พ่อกับแม่ไม่รักเรา

วันที่ 27 ธันวาคม 2525

เรารู้สึกว่ พ่อกับแม่รักเรา เราเนี่ยช่างบ้า ที่คิดว่าพ่อกับแม่เกลียดเรา เราเสียใจจัง เมื่อวานซินนี้ แม่ใช้เราเอาแกงไปให้บ้านคุณนายที่สั่งซื้อไว้ ถ้วยของคุณนายไบนั้น แกติราคาไว้ตั้ง 80 บาท แกให้คนใช้ถือมาใส่แกง แม่ยังแกงไม่เสร็จแม่เอาถ้วยไว้ แล้วให้คนใช้ของคุณนายกลับไป พอแกงเสร็จแม่ก็ตักแกงใส่ถ้วยเอาใส่ถ้วยเอาใส่ตะกร้าให้เราเอาไปส่ง

คุณนายพอเดินผ่านบ้านลุงโต เจ้าอู๋ก็วิ่งตามไปด้วย พอไปถึงครึ่งทางเจ้าหมาตัวโตเมื่อเรอ
กระโจนกัดเรา เราตกใจแทบตายล้มลงด้วยคุณนายก็หล่นแตก เจ้าอู๋ หมาที่น่ารักที่สุดในโลก
ของเราก็กระโจนเข้ากัดเจ้าหมาตัวนั้น เจ้าหมาบ้านั้น เลยไปตามมากัดเรา หันไปกัดเจ้าอู๋
คนแถวนั้นออกมาสู้กันเต็ม แต่ไม่มีใครคิดจะช่วยเจ้าอู๋เลย ตัวมันเล็กนิดเดียว ถูกกัดจน
เกือบจะตาย เราร้องให้คนช่วย หาก่อนหินขว้าง เอาไม้ขว้าง เจ้าหมาตัวโตก็ไม่ยอมปล่อย เรา
วิ่งวุ่นเป็นบ้าอยู่คนเดียว ปากก็ตะโกนให้คนช่วย โชคดีลุงโตเดินผ่านมาเอาไม้กวาดขยะหวด
เจ้าหมานั้นจนมันวิ่งหนีไป แม่วิ่งมาถึงพอดี เข้ามากอดเรา หมากัดเราที่แขนขวา หัวเข่าก็
แตกเพราะล้ม เลือดโชก เราวิ่งเข้าไปดูเจ้าอู๋ ตัวมันเลือดอาบมันยังกระดิกหางและเลียมือ
เรา ลุงโตอุ้มมันขึ้น บอกว่าไม่เป็นไร รักษาแผล 4-5 วันก็หาย แม่ถือตะกร้าที่หลุดจากมือเรา
เราเสียใจที่ทำด้วยของคุณนายแตกราคาตั้ง 80 บาท แม่บอกว่า แม่ไม่เสียตายเงิน 80 บาท
ที่จะต้องให้คุณนายเอก แม่เป็นห่วงเรามากกว่า เสียเงินเท่าไรไม่ว่าขออย่าให้เราเป็นอะไรไป
แม่พาเราไปฉีดยาที่ร้านหมอหมดไปอีกหลายดั่งค์ เราร้องให้ตลอดเวลา แม่คงนึกว่าเราเจ็บกอด
เรา และปลอบเราอยู่ตลอดเวลา ที่แท้เราตื่นตื่นใจ เพิ่งรู้ว่า แท้ที่จริงแล้วแม่นั้นรักเราสุดหัวใจ

ออกจากร้านหมอ กลับมาบ้าน แม่บอกว่าจะไปรับเจ้าอู๋มารักษาที่บ้านและจะไปขอบคุณ
ลุงโตด้วย

แต่พอมาถึงบ้าน พ่อกำลังเอาพอกให้เจ้าอู๋อยู่ ลุงโตนั่งเล่าเรื่องที่เกิขึ้นกับเราให้
พ่อฟัง พ่อไม่เมาเลย พี่อ้อยกลับมา พอรู้เรื่องก็ร้องไห้ส่งสารเรา แถมอุตสาห์ออกไปซื้อไอวัลดิน
มาให้เรากับเจ้าอู๋กิน

เรามีความสุข

เมื่อวานนี้ คุณครูกับเพื่อน 3 คนมาเยี่ยมเรา เรานอนอยู่เพราะปวดแผล เจ้าอู๋
ก็นอนอยู่ข้าง ๆ คุณครูกับแม่เราคุยกันสนิทสนม เพื่อนซื้อขนมมาฝากเราด้วย แม่เพิ่งรู้ว่าเรา
สอบได้ที่ 11 และรู้ว่าเราเรียนดีขึ้นทุกวัน แม่ดีใจมาก คุณครูและเพื่อน ๆ อยู่เกือบชั่วโมง
ก็กลับไป พ่อกลับมาตอนเย็น ไม่เกินห้าเลข พ่อแม่เล่าให้ฟังว่าครูชมว่าเราเป็นเด็กดี เรียน
ดีขึ้นทุกวัน สอบจากที่โหล มาเป็นที่ 11 พ่อดีใจมาก ลูบทัวเราแล้วบอกว่าเมื่อเราดีขึ้น พ่อก็
ดีใจมีความสุขและพ่อจะ เลิกกินเหล้า

อีก 4 วัน ก็จะถึงปีใหม่ ปีใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้เรามีความสุขที่สุดในโลก

(รวมเรื่องขึ้นใจ กรมวิชาการ, กระทรวง, 2524)

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้รายละเอียดและถูกต้องที่สุด

1. ตัวละครในเรื่องนี้ประกอบด้วย

 (พ่อ แม่ พี่อ้อย อ้อย ลุงโต คุณครู เจ้าอ้อย เพื่อน ๆ)
2. ลักษณะอุปนิสัยของพ่อเป็นอย่างไร และให้เหตุผลประกอบ

 (1. ชอบดื่มเหล้า เพราะอ้อยเขียนบันทึกว่า เกลียดพ่อกินแต่เหล้า
 2. รักลูกมาก เพราะเมื่อรู้ว่าอ้อยเรียนดีขึ้น และอ้อยหายจากโดนหมากัดแล้วพ่อจะเลิก
 ดื่มเหล้า)
3. แม่ของอ้อยมีอาชีพ
 (ค้าขาย ขายข้าวแกง)
4. ครูสอนเลขคนใหม่มีลักษณะและอุปนิสัยเป็นอย่างไร

 (เป็นคนสวย พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ยิ้มแย้มแจ่มใส รักและเอาใจใส่ต่ออ้อยมาก)
5. ลุงโตมีอาชีพอะไร ลักษณะอุปนิสัยเป็นอย่างไร ให้บอกเหตุผลประกอบด้วย

 (เป็นคนกวาดขยะ ขยันออกทำงานแต่เช้า มีจิตใจโอบอ้อมอารี รักสัตว์ รับเลี้ยงเจ้าอ้อย
 หมาของอ้อย แบ่งข้าวให้กิน และรักษาขี้เรื้อนให้เจ้าอ้อย)
6. อุปนิสัยของอ้อยเป็นอย่างไร ให้บอกเหตุผลประกอบด้วย

- (1. เป็นคนมีเมตตา รักสัตว์ เพราะเก็บหมาขี้เรื้อนจากกองขยะมาเลี้ยง สงสาร
ลูกโตที่อยู่คนเดียว
2. ชอบคนที่พูดจาไพเราะ รักคนที่เอาใจใส่และสนใจตนเอง เพราะจากบันทึกของอู๋
เขียนไว้ "เกลียดแม่ ไม่พูดดี ๆ กับเราสักที" "เราสอบได้ที่ 11 ดีใจจัง เราไม่เคย
สอบได้ดี ๆ อย่างนี้เลย อยากจะบอกแม่ก็กลัวแม่จะไม่ดีใจ ยิ่งพ่อแล้วเอาเหล้าไปให้
สักครึ่งแก้วคงจะดีใจกว่า ... เราวิ่งไปบอกลูกโต ลูกโตก็ดีใจ ทำไมเราจึงไม่เป็นลูก
ลูกโตนะ"
3. เป็นเด็กดี มีความกตัญญู เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู เพราะอู๋ตั้งใจจะทำ
อย่างที่คุณครูสั่งสอน จะตั้งใจทำงาน ไม่เที่ยว ไม่แต่งตัวเก่ง อยากให้พ่อเลิกดื่ม
เหล้าจะซื้อหม้อชุดใหม่ให้แม่)
7. ทำไมอู๋จึงต้องนำลูกหมาไปฝากให้ลูกโตเลี้ยง
-
- (เพราะแม่ไม่ให้เลี้ยง และเกลียดที่มันเป็นขี้เรื้อน)
8. จากอุบัติเหตุที่อู๋ถูกหมาตัวใหญ่กัดทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง (ตอบอย่างน้อย 3 ข้อ)
1.
2.
3.
- (1. อู๋รู้ว่า พ่อ แม่ และพี่อู๋รักตนเองและมีความสุขมาก
2. พ่อและแม่รู้ว่า อู๋เรียนดีขึ้นมากและสอบได้ที่ 11
3. พ่อจะเลิกดื่มเหล้า
4. เจ้าอู๋ได้มาอยู่ที่บ้านของอู๋)
9. จากเรื่องราวที่อ่าน นักเรียนคิดว่าครอบครัวของอู๋มีฐานะเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด
-
-
- (ยากจน เพราะ พ่อมีอาชีพรับจ้าง เป็นคนงานในโรงทอ แม่มีอาชีพขายข้าวแกง
วันไหนฝนตกก็ต้องหยุดขาย พี่สาวเรียนจบชั้น ป.6 แล้วยังไปเป็นลูกจ้างที่โรงทอเช่น
เดียวกับพ่อ อู๋เองก็ไม่เคยคิดว่าเมื่อจบชั้น ป. 6 แล้วจะได้เรียนต่อ)

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 4 ระดับการอนุমান

การสังเคราะห์เนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้อ่านเพื่อตีความ
สำนวนโวหารของผู้เขียน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ผู้อ่านจะตีความสำนวนโวหารของผู้เขียนได้ผู้อ่านจะต้องใช้การอนุমানความรู้
ความคิด ประสบการณ์ของผู้อ่านประกอบการอ่านด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกความหมายของสำนวนจากเรื่องที่อ่านได้
2. สามารถสรุปเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
3. ให้ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

เนื้อเรื่อง "ลาสามตัว"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (5 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนนับ 1-5
ต่อกันไปจนครบทุกกลุ่ม คนที่นับเลขเดียวกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ให้นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำทายโดยตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากคำถามเพื่อให้
สมาชิกกลุ่มตัว กลุ่มละ 2-3 คำถาม ครูสรุปการตอบคำถามว่านักเรียนจะต้องเข้าใจและ
มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ถามจึงจะตอบคำถามได้ถูกต้อง
3. ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านชั่วโมงนี้ว่า เป็นการอ่านเพื่อตีความสำนวนโวหาร
ที่ผู้เขียนใช้ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งนักเรียนจะต้องเข้าใจรายละเอียดของเรื่องจึงจะสามารถอธิบาย
หรือตีความของสำนวนโวหารในเรื่องนั้นได้

ขั้นดำเนินการสอน (35 นาที)

ครูแจกซองบัตรงานให้ทุกกลุ่มศึกษาและปฏิบัติตามบัตรงานในเวลา 35 นาที

ขั้นสรุป (20 นาที)

1. ให้ทุกกลุ่มทำกิจกรรม Jig-saw reading เพื่อทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านในเวลา 5 นาที ครูให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา และให้รางวัลแก่กลุ่มที่จับคู่และเรียงได้ถูกต้อง
2. ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานและเขียนคำตอบบนกระดานดำ ครูเฉลยคำตอบ
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดรายบุคคลในเวลา 10 นาที

การประเมินผล

- การตรวจแบบฝึกหัด
- การร่วมกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

1. สลากคำถามอะไรเอ่ย ซึ่งประกอบด้วยคำถามดังต่อไปนี้
 1. กระจกอะไรใช้ตัดข้าว (กระจก)
 2. พวกปูเต๋ามีกระจกอะไร (กระจก)
 3. กระจกอะไรใช้ขีดเขียน เรานักเรียนใช้เหมาะสม (กระจก)
 4. กระจกอะไรใส่น้ำได้ (กระจก, กระจก)
 5. กระจกอะไรใช้หลายอย่าง เช่น ผัด ทอด ทำอาหาร (กระจก)
 6. กระจกอะไรใช้ใบตอง เย็บใส่ของตามต้องการ (กระจก)
 7. กระจกอะไรใช้เรียกสถานที่ ผู้บริหารคือรัฐมนตรี (กระจก)
 8. กระจกใส่นั่งส้อมมี ที่พวกเราเอามาทุกวัน (กระจก)
 9. กระจกอะไรใช้ส่องหน้า โรคที่ตาเรียกค้อใจ (กระจก)
 10. กระจกอะไรใช้คดข้าว สว่างพร่าวกระโถน (กระจก, กระจก)
 11. กระจกอะไรใช้เรียกปลา มักเปรียบว่าหญิงรัก (กระจก)
 12. กระจกอะไรให้อ้อฉาว แพร่เรื่องราวไปอึ้งมี (กระจก)
 13. กระจกอะไรคล้ายกระจก แต่ขนาดนั้นสูงกว่า (กระจก)
 14. กระจกอะไรทั่วไปมา เมื่อซื้อหาผลไม้และดอกไม้ (กระจก)

15. กระดาษคือลายไทย พ้องคำใช้เรียกชื่อปลา (กระจิง)
 16. กระดาษแบบนั้นมี เหมาะวชิโรชญา (กระชัย)
2. ซองบัตรงานขึ้นดำเนินการสอน ประกอบด้วย
- บัตรงาน
 - เนื้อเรื่อง ลาสามตัว
 - แบบฝึกหัด

บัตรงาน

บัตรงาน

1. ซองบัตรงาน ประกอบด้วย
 - บัตรงาน
 - เนื้อเรื่อง "ลาสามตัว"
 - บัตรคำถาม
2. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราว ในเวลา 15 นาที
3. ให้ทุกกลุ่มอภิปรายเพื่อตอบคำถามในบัตรคำถามในเวลา 20 นาที

เนื้อเรื่อง "ลาสามตัว"

แต่ครั้งกาล นานมา กระทาชาย

กับลูกนาย หนึ่งนั้น มีพันพวน

เร่ร่อนล่า สู้สถาน ย่านอันควร

โดยหวังด่วน คิดจะขาย ได้ราคา

ทั้งพ่อลูก เกะกะนั่ง หลั่งลาเดียว

ซีลดเลี้ยว มุ่งมาด ปรารธนา

จรจรล คั่นคั่น บนสุธา

ชาวประชา แลตะลึง ทริงเพริดไป

บ้างปากคั้น สรรค์ว่า นำหัวเราะ
 ช่างงามเหมาะ ชวนชม สบสมัย
 ถึงตลาด ลาชีวิต คงบรรลีย์
 จะขายได้ ก็แต่หนึ่ง ไว้นั่งรอง
 คนอะไร ใจร้าย ได้มาเกิด
 ดูเอาเถิด เห็นแก่ตัว ชั่วทั้งสอง
 พ่อก็เลว ลูกก็ร้าย ใจลำพอง
 มียากมอง บาดตา ข้าเหลือทน
 ชายชรา ฟังคำ รู้สำนึก
 พลังครีครีก ครอบความ ตามเหตุผล
 เราคงผิด ขวางตา ประชาชน
 แทบทุกคน จึงได้ว่า นำร่ำคาญ
 พอคิดได้ ลงจากลา บิดาลูก

เชือกไม่ผูก ปล่อยตาม ความสงสาร
 จะตัวเบา พันทุกข์ สุขสำราญ
 เดินหน้าบาน หูกาง บนทางจร
 เพียงครู่เดียว ผ่านพ่อค้า นายพาณิชย์
 ต่างสะกิด กันให้ดู อยู่สลอน
 เหวยพวกเรา มองชะงัก ให้แน่นอน
 ลาสองกร กลับเสียที ลาสีตีน
 มันเดินหน้า คังพระยา ราชาสัตว์
 ผจงจิต โอ้อ่า ทำมีศิลป์
 อ่างตัวแก่ ตามหลัง คำคังนิล
 ดูช่างสิ้น หัวคิด จิตไม่ดี

สองพ่อลูก ถูกว่า ทำหน้าจ้อย
 หนุ่มแอบค้อย ขึ้นหลังหลัง ขมันขมิ
 คาแก่พ่อ เดินตามทาง พลาจจรลี
 รีบเร็วรี เร่งให้ทัน ตะวันงาย
 ไปได้สัก พักหนึ่ง ถึงสี่แยก
 ไทยจีนแขก แผลกหน้า มาหลากหลาย

บ้างหยุดมอง ร้องว่า คำลูกชาย
 เขี่ยอายควาย ไม่รู้บุญ คุณมิตร
 เอ็งเป็นหนุ่ม ไยนั่ง บนหลังสัตว์
 อาจารย์วัด ไตทวา กล้าสั่งสอน
 ทิ้งพ่อเดิน ค้วยบาทา ไม่อาวรณ
 แคดก็ร้อน ดินก็อุ่น ฟุ่นก็เต็ม
 เร็วลงมา อย่าช้า เจ้าหน้าใจ
 เลี้ยงไม่โต เลยอายหมา ลูกปลาเข็ม
 เอาแบบลูก ทรพา อ้ายปลาเค็ม
 ค่อยและเต็ม วัตรอยเท้า เท้าหรือยัง
 คาแก่ทั้ง คิ่งแค้น แสนสาหัส
 มุ่งกำจัด คำนิทา เหมือนบ้ำหลัง
 จิ้งตึงลูก ลงจากลา เพราะน่าซัง
 ยินคำสั่ง หนุ่มลงมา ก้มหน้าเดิน
 คาพอนั่ง แทนไป ได้สักครู
 ผ่านโฉมครู ลูกชายเธอ ชักเกือเขิน
 หน้าก็แดง ดั่งมะเดื่อ เบื่อเหลือเกิน
 สาวสรรเสริญ รูปหล่อ ละออชาย
 บ้างกระซิบ กันให้ชม โฉมพระเอก
 ดั่งเทพเสก วรหงส์ องค์ฤาษาย
 ถ้าได้เป็น ของน้อง จะครองกาย
 ชิววาย ก็ไม่คลาย ความรักเธอ
 แต่หมั่นไส้ อ้ายแก่ สม่มาเกิด
 นั่งหน้าเข็ด บนหลังลา ท่าเหยอ
 เหมือนกิ้งก่า ได้ทอง ปองละเมอ
 ทำหมื่นเจ้อ อวดศีกดา น่ารำคาญ

ไร่รูปทอง ของน้อง ต้องเตาะแตะ
 ดั่งลูกแพะ ที่ทำ นำสงสาร
 ในกลางแดด ตันตัน ช่างทนนาน
 เขาวมาลัย เมียงขม้อย คอยดูแล
 ตาแก่พ่อ หอได้ฟัง นั่งสำนึก
 จิงตริตริก คิดได้ อายอดสู
 เราหนอเรา อพิไร ใจจริงดู
 เดินแต่้มดู ผิดหลัก เสียศักดิ์
 จะทำการ สิ่งใด หมายถึงคิด
 ให้ถูกจิต ทุกคนได้ โฉนทนา
 ถูกใจก. ข. เกลียค เสนียดตา

แสนจะบ้า ที่หวังห้าม ความดีเดือน
 ค่อยนี้ไป เราจะไม่ เอาใจคน
 เลิกหลบหัน คำนิทา นำเวียนเคียร
 ถ้าสามารถ ห้ามตะวัน ห้ามวันเทียน
 ถึงค่อยเพียร ห้ามดิฉิน ปวงนิทา
 คำกล่าวใด โยฟัง ให้คลั่งจิต
 ถ้าเราคิด ว่าดีตาม ความปรารถนา
 ทำให้เหมาะ เจาะสถาน กาลเวลา
 ใครจะดำ เราย่าฟัง ช่างหัวมัน
 อันคนรัก มักมี เท่าผินหนิง
 แต่คนชัง โดกว่าเสีย เหลือมหันต์
 เราทำดี ริษยา อัจฉากัน
 ทุกคืนวัน ต่างหวังแย่ง ตำแหน่งเอย

(นิทานสุภาษิตคำกลอน จรัส บุนนาค, 2520)

3. ซองกิจกรรม Jig-saw reading ประกอบด้วย

- บัตรงาน
- รูปภาพ
- แถบประโยค

บัตรงาน

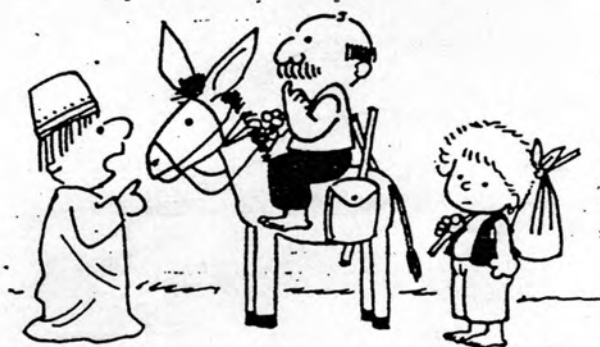
บัตรงาน

1. ให้นักเรียนจับคู่ระหว่างภาพและแถบประโยค
2. นำภาพและแถบประโยคที่จับคู่เรียบร้อยแล้ว มาเรียงลำดับตามเหตุการณ์ตามเรื่อง "ลาสามตัว"

กาลครั้งหนึ่งมีพ่อลูกคู่หนึ่ง นำลาไปขาย
ที่ตลาด

คนที่สวนทางมาก็ดีใจเอาว่า "พ่ออะไร
ใจร้าย ปลอมให้ลูกเดิน ทำอย่างนี้ไม่
ถูกเลย"

ผู้เป็นพ่อจึงรีบลงจากหลังลา แล้วให้
ลูกชายขึ้นไปนั่งแทน

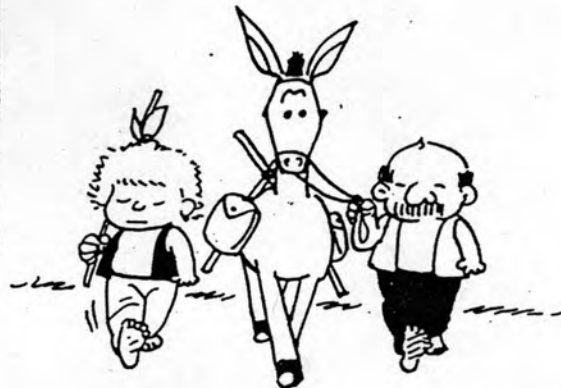
ไม่นานก็มีคนสวนทางมาอีก พร้อมกับทัก
ขึ้นว่า "ทำไมปลอมให้พ่อเดินละ เจ้าหนู
ตัวยังเด็กและแข็งแรงกว่าน่าจะให้พ่อนั่ง
บนหลังลามากกว่า"

แต่ก็ไม่วายมีคนคิดว่า "แล้วกันมีลาก็ไม่ขี่
มาเดินอยู่ได้ไงจริง ๆ"

เมื่อมีคนว่าอย่างนั้น ทั้งสองพ่อลูก
จึงลงจากหลังลา แล้วเดินขนานบลา
คนละข้าง

แต่ก็มีคนสวนทางมา แล้วร้องตะโกนว่า
"ช่างโหดร้ายเสียจริง ๆ ลาตัวนี้คนเดียว
ขึ้นไปนั่งกันตั้งสองคน ช่างไม่มีเมตตาเอา
เสียเลย"

แต่ก็ไม่วายมีคนคิดว่า "แล้วกันมีลา
ก็ไม่ขี่ มาเดินอยู่ได้ไงจริง ๆ"
พ่อจึงตัดสินใจขึ้นนั่งบนหลังลา

4. บัทรคำถาม

บัทรคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้คำถามต่อไปนี้ เป็นหัวข้อการอภิปรายกลุ่ม เพื่อหารายละเอียด แล้ว
ตอบลงในกระดาษส่งคุณครู

1. "ลาสองกร กลับเสียที ลาสี่คืน" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร เพราะเหตุใด
(ลาสองกร หมายถึง สองพ่อลูก เพราะไม้อี่ลา กลับมาเดินจงลาจึงถูกว่าโง่
เหมือนลา)
2. "เอาแบบลูก ทรพา อ้ายปลาเค็ม" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร หมายความว่าอย่างไร
(ลูกทรพา หมายถึง ตัวละครที่เป็นลูกชาย หมายความว่า เป็นลูกอกคดียุเพราะ
ทรพามีลูกชื่อทรพี และทรพากลูกทรพีฆ่าตาย คนทั่วไปจึงนิยมเรียกลูกที่อกคดียุว่าเป็น
ลูกทรพี)
3. "หน้ากัแดง ดั่งมะเดื่อ เบื่อเหลือเกิน" คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร
(อายจนหน้าแดง ลูกมะเดื่อที่สุกจะมีสีแดงใช้เป็นส่วนวน เปรียบ เทียบว่าหน้าแดง
เป็นลูกมะเดื่อ)
4. "เหมือนกิ้งก่า ได้ทอง บองละเมอ" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร หมายความว่า
อย่างไร
(หมายถึง ตัวละครที่เป็นพ่อ หมายความว่า พ่อคิดว่าตนเองทำถูกต้องแล้วจึง
แสดงกิริยากระหยิ่มยิ้มย่อง)
5. "ถ้าสามารถ ห้ามตะวัน ห้ามควันเทียน
ถึงค้อยเพียร ห้ามดิฉิน บวงนินทา" หมายความว่าอย่างไร
(หมายถึง ห้ามดวงอาทิตย์ไม่ให้ขึ้นและตกได้ เมื่อจุดเทียนแล้วไม่มีควันแล้วจึง
จะห้ามคนไม่ให้นินทาได้)
6. "อันคนรัก มักมี เท้าผืนหนัง
แต่คนชัง โดกว่าผืนเสือ เหลือมหันต์" หมายความว่าอย่างไร
(คนรักมีน้อยกว่าคนเกลียด)

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ โดยใส่หมายเลข 1, 2, 3, ตามลำดับ

- (...⁵...) ลูกค่อย ๆ แอบขึ้นไปนั่งบนหลังลาเพียงคนเดียว
- (...²...) ชาวบ้านพูดว่า "ถึงตลาดลาคงตาย คงจะขายได้แค่หนึ่ง ใจร้ายทั้งพ่อและลูก"
- (...⁶...) สาวชาวบ้านชมว่า ชายหนุ่มว่ารูปหล่อ และหมั่นใส่ชายแอกที่นั่งบนหลังลา
- (...¹...) สองพ่อลูกขี่บนหลังลาไปยังตลาด
- (...⁴...) ชาวบ้านตะโกน ให้คนออกมาดูสองพ่อลูก และว่าเป็นคนโง่
- (...³...) สองพ่อลูกอายุจึงต้องลงจากหลังลา

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. เดินทาง หมายความว่าอย่างไร

เดินทาง หมายถึงใคร หมายความว่าอย่างไร

.....

(หมายถึง ลา หมายความว่าถึงกิริยาอาการของผู้กำลังดีใจ)

2. คำดั่งนิล หมายความว่าอย่างไร

.....

(หมายถึง คำที่คำมาก ๆ เหมือนสีคำของนิล)

ระดับที่ 3 การประเมิน

เป็นระดับความสามารถในการอ่านขั้นการตัดสินหรือประเมินเรื่องด้วยตนเองว่า เหตุการณ์หรือบุคคลในเรื่องมีจริงหรือไม่ ความน่าเชื่อถือ เหตุและผล ความเหมาะสม ตลอดจนการกระทำของตัวละครในเรื่องที่อ่านประกอบด้วยแผนการสอน 4 แผน คือ

แผนที่ 1 การประเมินและการตัดสินความเหมาะสมที่ตัวละครในเรื่องที่อ่าน:
ปฏิบัติ

แผนที่ 2 การประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียนจาก บทความ โฆษณา นิทาน
และการ์ตูน

แผนที่ 3 การประเมินและการตัดสิน จากข้อความ ประโยค ที่อ่านว่าเป็น
เรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือการแสดงความคิดเห็น

แผนที่ 4 การประเมินและตัดสินจากเรื่องราวที่อ่านว่า เชื่อถือได้หรือไม่ เรื่องใด
เป็น เรื่องจริง เรื่องเพ้อฝัน และเรื่องที่แสดงความคิดเห็น

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 1 ระดับการประเมิน

การประเมินและการตัดสินความเหมาะสมที่ตัวละครในเรื่องที่อ่านปฏิบัติ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การประเมินและการตัดสินความเหมาะสมที่ตัวละครปฏิบัติ ผู้อ่านจะต้องพิจารณาถึงเหตุและผล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เขียนและเล่าเรื่องย่อได้ใจความถูกต้องครบถ้วน
2. บอกลักษณะนิสัยของตัวละครได้อย่างละเอียดและถูกต้อง
3. ให้ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

เนื้อเรื่อง "นี่หรือ...คือความอคทน"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (15 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากการเล่นเกมหงใจเดียวกัน
วิธีการเล่น
 - 1.1 ครูแจกชิ้นส่วนหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น
 - 1.2 หัวใจทั้งหมดมี 5 ดวง แต่ละดวงสีไม่เหมือนกัน
 - 1.3 หัวใจแต่ละดวง ถูกตัดออกเป็น 6 ชิ้น
 - 1.4 นักเรียนจะต้องนำชิ้นส่วนมารวมกันให้เป็นหัวใจดวงเดียวกัน จึงจะเข้า
กลุ่มรวมกันได้ รวมกันแล้วจะได้ 6 กลุ่ม แล้วนั่งรวมกลุ่มเดียวกัน
2. เล่นเกม บอกใบ้ให้ทาย
 - 2.1 ครูคิดบัตรคำปริศนา 5 บัตร บนกระดานคำโดยให้คำที่เขียนอยู่ด้านใน
 - 2.2 จับฉลากเพื่อเลือกตัวแทนของกลุ่ม 3 คน เป็นผู้ใบ้คำคนละ 1 คำ คำละ
60 วินาที กลุ่มที่ 1, 2 ทายคำที่ 1 กลุ่มที่ 3, 4 ทายคำที่ 2 กลุ่มที่ 5, 6 ทายคำที่ 3

(ผู้ใบคำดูคำปริศนาจากครูก่อนใบคำ) เพื่อมิตรคำที่ถูกทายถูก นักเรียนทั้งหมดช่วยกันทายคำที่ 4 โดยคำทั้ง 4 คำ มีความหมายเกี่ยวข้องกัน ให้ทายคำที่ 4 ในเวลา 60 วินาที

2.3 ครูสรุปวิธีการเล่นเกมให้รวดเร็วและถูกต้อง

3. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ว่า เป็นการอ่านระดับการประเมิน ซึ่งนักเรียนต้องตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุผลและความเหมาะสมว่าการกระทำของตัวละครว่าถูกหรือผิด เหมาะสมหรือไม่

ขั้นคำเนิการสอน (30 นาที) เกมนักสืบ

ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า ค่อยไปจะเล่นเกมนักสืบ เพื่อฝึกการตีความแปลความขยายความจากเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนเป็นนักสืบ ช่วยกันหารายละเอียดเพื่อเป็นข้อมูลในการตอบคำถามจากบัตรงานที่ครูแจกให้

ขั้นสรุป (15 นาที)

เฉลยคำตอบด้วย เกม ภาพปริศนา โดยการลากเส้นต่อภาพ กลุ่มที่ตอบคำถามถูกมีสิทธิ์ลากเส้นได้ 3 เส้น กลุ่มที่ทายถูก 3 ครั้งจึงจะมีสิทธิ์ทายภาพ

ประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการร่วมมือในการทำกิจกรรม

สื่อการเรียน

1. เนื้อเรื่อง "นี่หรือ...คือความอดทน"

นี่หรือ... คือความอดทน

หนูนาเป็นชื่อของหล่อน หนูนาเป็นคนบ้านนอก หน้าตาจืด แต่งตัวเซย เพราะความที่หล่อนเป็นคนจน หล่อนยังคิดเสมอว่า หล่อนโชคดีกว่า เด็กบ้านนอกหลายคนในรุ่นเดียวกันก็จะไม่ให้พูดเช่นนั้นได้อย่างไร ก็หนูนามีโอกาสเรียนถึงระดับมหาวิทยาลัย แม้จะได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยบ้านนอกก็ตามทีเถอะ นี่ดูเอานะชีวิตของหนูนามันไม่มีโอกาสหันคำว่า "บ้านนอก" ไปได้เลยจริง ๆ

พ่อของหนูนาเป็นครูนะ พ่อไม่เคยมีวุฒิทางครูเลย พ่อจบชั้น ม.6 จากโรงเรียนการช่างประจำจังหวัดสมัยก่อน แต่หนูนาก็ภูมิใจกับชีวิตของพ่อเสมอ หล่อนคิดว่า "ม.6 ของพ่อเลี้ยงลูกให้สมบูรณ์เป็นหนุ่มเป็นสาวได้ตั้ง 5 คนทีเดียว นี่รวมทั้งแม่ด้วยอีกคนก็เป็น 6 แล้วละ"

ชีวิตของหนูนาพบแต่คำว่าอดทน จากปากของพ่อและแม่ตลอดมา ดังนั้นตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งเรียนถึงชั้นมหาวิทยาลัยนี่ จึงเต็มไปด้วยความอดทน ในสมองของหล่อนซึ่งบางครั้งคำคำนี้แหละ ที่มันทำให้หล่อนเกิดความอึดอันตั้นใจนักหนา

แปลกเหมือนกันที่ตลอดมาหนูนามักจะมีเพื่อนที่มีฐานะดีกว่าตัวเองตลอดมา ทั้ง ๆ ที่หนูนาไม่เคยเลือกคบเพื่อน ๆ เลย ดังนั้นหนูนาจึงมักเห็นความแตกต่างระหว่างหล่อนกับเพื่อนเสมอ หนูนาคิดอยากหลบหนีจากกลุ่มแล้วอยู่คนเดียวเงียบ ๆ แต่ก็ทำไม่ได้เพราะเพื่อน ๆ เป็นคนดีกันทั้งนั้น ทุกคนไม่ดูถูกหล่อน ช้ำยังให้ความช่วยเหลือหล่อนตลอดมา

แต่มันก็มีบ้างซึ่งเพื่อน ๆ ต้องทำให้หล่อนมีความทุกข์เกิดขึ้น ในใจหนูนาคิดว่าเพื่อน ๆ คงไม่ตั้งใจที่จะทำให้หล่อนเป็นเช่นนั้น

"หนูนาเธอใส่กระโปรงตัวนี้แล้วสวยจริง ๆ เลย" วิมลมองหน้าหล่อนใบหน้าคมหวาน ยิ้มน่ารัก

"แต่ว่าดูมันชืดเกินกว่าที่คนน่ารักอย่างเธอจะใส่แล้วนะ" ท้ายประโยควิมลพูดเบา ๆ คงกลัวหนูนาโกรธ

"เธอ หนูนาว่าสีมันมีศิลปะดินะ" หนูนามักจะเสียงเช่นนี้เสมอ
 บางที "หนูนาเราอยากให้เธอใส่กระโปรงทรงนี้จังเลย เธอรูปร่างดีใส่แล้วคงน่ารัก
 ดัดมาใส่สิ ไปตัดมัยเราจะหาไป เห็นตัวที่เธอใส่มันเก่านักหนา"

หนูนาทำได้ดีที่สุดในคือยิ้ม

"เรามีเงินแล้วจะตัดนะ"

จะมีก็คงแค่เพื่อนใกล้ชิดหล่อนเท่านั้นแหละที่รู้ว่าหนูนามีเสื้อผ้าชุดนิลิตแค่ชุดเดียว พ่อ
 พาไปตัดตั้งแต่รู้ว่าหล่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ พ่อเรียนได้ 1 ปี เพื่อนของหล่อนก็ยกให้หล่อน
 อีก 1 ชุด

หนูนาเคยขอพ่อตัดชุดใหม่

"พ่อหนูจะตัดกระโปรงสักชุด"

"เอาสิลูก แต่ปีนี้บุญมามันต้องเข้า ม.1 นะลูก" พ่อพูดแค่นี้หนูนาก็รู้ว่าพ่อไม่มีเงิน
 หนูนาได้แต่พนักหน้าน้ำตาคลอหน่วย แล้วหนูนาก็หายอยากได้ไปชั่วครู่ หนูนาเห็นว่าแม่นะ คอย
 จ้องมองดูหล่อนด้วยความชื่นชม หนูนาจะเห็นแม่เดินจากพ่อไป พอกลับมาหนูนามักจะเห็นแม่
 ตาแดงกลับมาเสมอ

มีครั้งหนึ่งทางมหาวิทยาลัยจัดให้มีการนำเที่ยว หนูนาดูรายการน่าสนใจ หล่อนใคร
 อยากรไปนักหนา หนูนากลับบ้านเพื่อไปขอเงินพ่อ

"เอาสิถ้าหนูนาอยากไป" พ่อพูดอย่างใจดี แล้วคืนนั้นหนูนาก็เห็นพ่อและแม่คุยกัน
 เกือบตลอดทั้งคืน เข้าขึ้นมาพอกี่ซิมเมอร์ไรด์คืนเก่าของพ่อออกจากบ้านแต่เช้า กะว่าเวลา
 หนูนาใกล้จะกลับพอกก็กลับมา หนูนาไม่ได้ถามว่าพ่อไปไหน แม่ก็ไม่ได้บอกด้วย แต่พอกก็มีเงินมาให้
 หนูนา

"หนูจะเอา 500 บาทไซ้มัยลูก" พ่อถาม แต่กลับยื่นเงินให้หล่อน 600 บาท ได้ยิน
 พ่อพูดว่า 100 บาทเป็นค่ารถกลับ หนูนางง ก็เมื่อคืนนี้ได้ยินพ่อพูดกับแม่ว่าไม่มีเงินนี่นา

หนูนาก็มือไหว้แล้วรับเงิน

"เก็บให้ดี ๆ นะลูก" พ่อกำชับดูหน้าตาพ่อก็อึดแอ็บเมื่อเห็นลูกมีความสุข

หนูนาก้าวลงจากบ้านเพื่อจะกลับไปมหาวิทยาลัย หนูนาคิดได้อีกว่า "เมื่อคืนพ่อไม่มีเงินแล้วเมื่อเช้าพ่อก็ออกจากบ้านแต่เช้า" หนูนาทันกลับขึ้นบ้านอีก "อ้าว ลิมอะไรลูก" แม่เป็นคนถาม หนูนานิ่งพูด ล้วงมือเข้าไปในกระเป๋าแล้วเงินออกมาทั้งหมด แล้วดึงไว้ 100 บาท ยื่นเงินให้แม่" ให้พ่อเอาไปคืนเขาเถอะแม่ หนูไม่อยากไปเที่ยวไหนอีกแล้วละ" แล้วหล่อนก็ก้าวลงจากบ้านที่เก่าเกือบจะล้มครืนลงในวันใดวันหนึ่งอย่างรวดเร็ว โดยไม่หันมามองข้างหลังอีก จะหันมาได้ยังไงเดี๋ยวแม่จะเห็นน้ำตา พ่อก็ว่าหล่อนไม่อดทนตามที่พ่อสอน

หนูนารขึ้นรถแล้วน้ำตาก็ยังซึมออกมาตลอดทาง ทำไมนะไอ้ความอดทนนี่มันช่างชอบหนีไปจากหล่อนบ่อย ๆ แล้วถ้ามันกลับมา มันก็ชอบทำความเจ็บปวดให้กับหัวใจของหล่อนเสมอ กลับไปมหาวิทยาลัยหล่อนจะตอบคำถามของเพื่อนยังไงดีละ จะยังไงก็ช่างเถอะ เพียงแต่หล่อนอดทนตามคำที่พ่อสอนได้ก็พอใจแล้ว

หนูนาคิดใจที่หล่อนอดทนต่อความอยากที่เกิดขึ้นในตัวหล่อนได้นี้หรือ ความอดทน ทำไมหัวใจเราต้องเย็นชาด้วยนะ

(กุลสตรี : มีนาคม, 2533).

2. บัตรคำ

1.

เวียนเทียน

2.

ฟังเทศน์

3.

วันเพ็ญเดือน 6

4.

วันวิสาขบูชา

3. บัตรงาน

บัตรงาน

1. ให้นักเรียนเลือกประธานและเลขานุการ
2. แจกเนื้อเรื่องให้ทุกคนอ่านในเวลา 10 นาที
3. นักเรียนช่วยกันอภิปรายและตอบคำถามต่อไปนี้ (เวลา 20 นาที)
 1. การที่พ่อแม่ของหนูนาสั่งสอนให้อดทน เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
 2. หนูนาไม่หลบหนีจากกลุ่ม แล้วอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เขาทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
 3. นิสิตที่เรียนมหาวิทยาลัยในชีวิตจริงที่มีชุดนิสิตเพียงชุดเดียว มีบ้างไหม เพราะเหตุใด
 4. การที่หนูนาคืนเงินให้แม่ นักเรียนคิดว่า หนูนาทำถูกหรือไม่ ถ้าทำถูกต้องเพราะเหตุใด ถ้าทำไม่ถูกเพราะเหตุใด

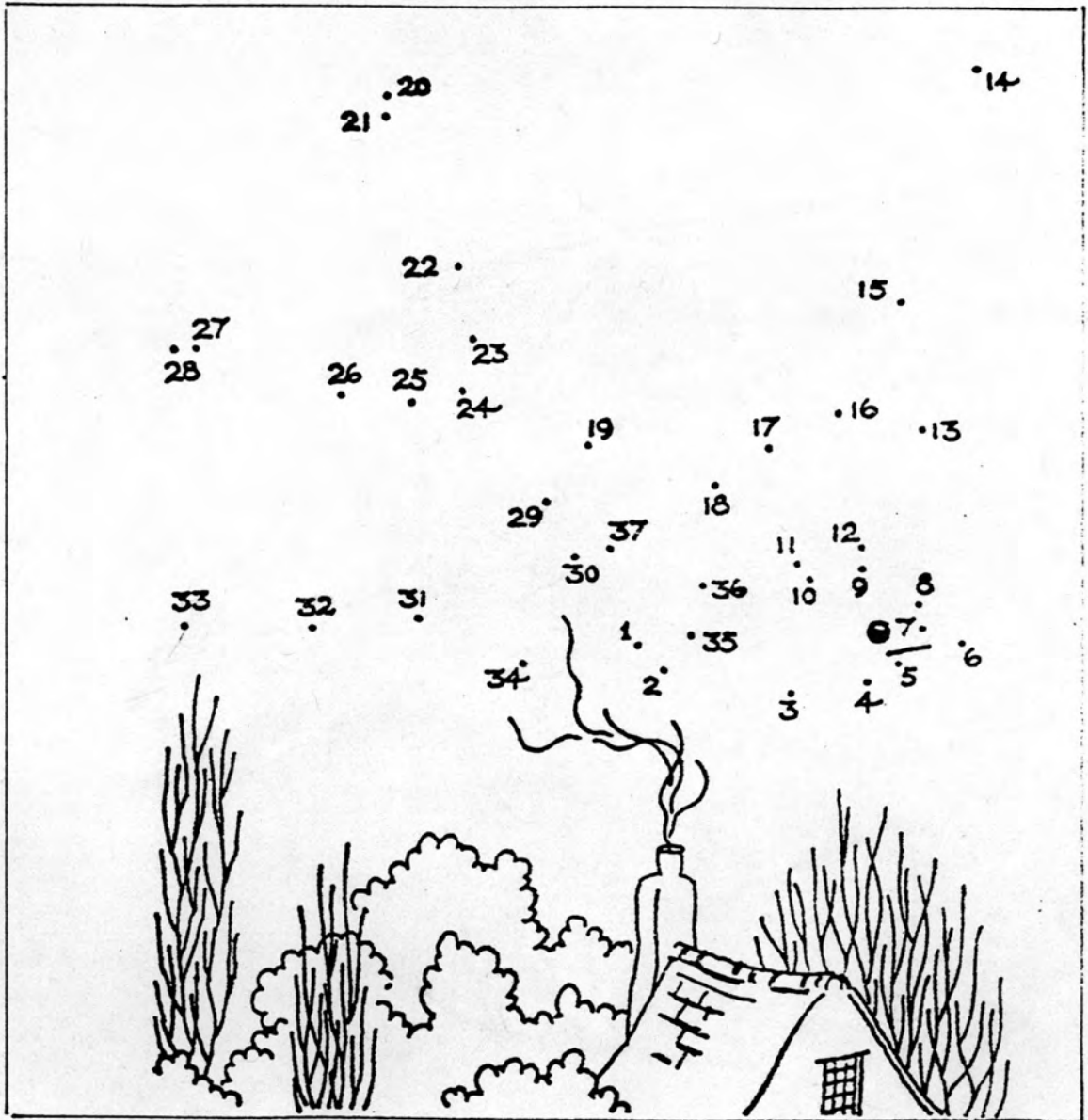
4. คำถามที่ใช้ในการเล่นเกม ทายภาพปริศนา

นอกจากคำถามจากบัตรงาน คำถามที่ใช้มีดังต่อไปนี้

1. เหตุใดหนูนาจึงไม่เข้ามาเรียนมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ
2. นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ครอบครัวหนูนามีฐานะยากจน
3. ทำไมเพื่อนจึงบอกให้หนูนาตัดกระโปรงใหม่
4. เงินที่พ่อให้หนูนาเพื่อนำมาจากไหน
5. ทำไมหนูนาจึงคืนเงินให้กับแม่
6. หนูนาคืนเงินให้แม่จำนวนเท่าใด
7. หนูนาบอกกันแม่ว่า "ให้พ่อเอาไปคืนเขาเถอะแม่ หนูไม่อยากจะเที่ยวไหนอีกแล้วละ" เขาหมายถึงใคร

- 8. เมื่อหนูนาคืนเงินให้แม่แล้วทำไมจึงต้องร้องไห้
- 9. เมื่อหนูนากลับไปมหาวิทยาลัย เขาจะอย่างไร เมื่อเพื่อนถามว่าทำไมไม่ไปน้ำเตี้ย

5. ภาพปริศนา

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 2 ระดับการประเมิน

การประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียนจาก บทความ โฆษณา การ์ตูน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ความเข้าใจในการอ่านทำให้ผู้อ่านสามารถประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะของเรื่องที่อ่านได้ว่าเป็น บทความ นิทาน โฆษณา
3. บอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
4. สามารถบอกเหตุผลในการวิเคราะห์ ได้แย้งได้

เนื้อเรื่อง "ชีวิตกับการอ่าน"

กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการสอนแบบสืบสวนสอบสวน

1. กิจกรรมขั้นสังกัปแนวหน้า (5 นาที)
 1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน โดยให้นักเรียนเดินไปรอบ ๆ ห้องตามจังหวะเพลง และคอยฟังคำสั่งของครู เช่น สั่งให้จับกลุ่ม 4 คน ผู้เล่นก็ต้องจับกลุ่มให้ได้ 4 คน กลุ่มใดเสร็จก่อนให้นั่งลง จนครั้งสุดท้ายครูสั่งให้จับกลุ่ม 3 บวก 3 คือ 6 คน
 2. ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากข้อความเพื่อให้กลุ่มอภิปรายถึงการใช้และการเขียนข้อความนั้น ๆ พร้อมกับแต่งประโยคหรือข้อความประเภทนั้น กลุ่ม 1 ประโยค ในเวลา 1 นาที เมื่อหมดเวลาให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานและอภิปรายเกี่ยวกับการประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียน
 3. ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการอ่านในชั่วโมงนี้ว่าเป็นการอ่านเพื่อประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียนจากการอ่านเรื่องราวในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนจะต้องบอกได้ว่าเหตุการณ์หรือบุคคลในเรื่องมีในชีวิตจริงหรือไม่ ผู้เขียนได้พยายามที่จะโน้มน้าวความคิดของผู้อ่าน โดยใช้เนื้อหาเป็นไปในเชิงโฆษณา ชักชวน ชี้แจง ฯลฯ ดังนั้นเมื่อเวลาอ่านนักเรียนจะ

ต้องทราบว่าคุณสมบัติของเรื่องที่อ่านว่าเป็น บทความ นิทาน หรือโฆษณา และสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

2. กิจกรรมขั้นสังเกต (10 นาที)

ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่อง "ชีวิตกับการอ่าน" และตอบคำถามตอนที่ 1 ในกระดาษคำตอบของตนเอง ในเวลา 5 นาที

3. กิจกรรมขั้นอธิบาย (5 นาที)

1. ครูให้สัญญาณเมื่อหมดเวลาและอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบตอนที่ 1
2. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อสรุปและตอบคำถามในตอนที่ 2 ในเวลา 5 นาที
3. เมื่อหมดเวลาตัวแทนกลุ่มออกไปรายงานผล โดยเขียนคำตอบลงในกระดานดำ

4. กิจกรรมขั้นทำนาย (5 นาที)

1. แต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อสรุปและตอบคำถามตอนที่ 3 ในเวลา 5 นาที
2. เมื่อหมดเวลาตัวแทนกลุ่มออกไปรายงานผล โดยเขียนคำตอบลงในกระดานดำ

5. กิจกรรมขั้นควบคุมและสร้างสรรค์ (35 นาที)

1. แต่ละกลุ่มอภิปรายเพื่อสรุปและตอบคำถามตอนที่ 4 ในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน โดยเขียนคำตอบลงในกระดานดำ
2. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับใจความสำคัญ การให้เหตุผลและผล จุดประสงค์ของผู้เขียนที่ผู้อ่านจะสามารถประเมินได้จากการอ่านเรื่องราวนี้ ๆ และคำตอบของแต่ละกิจกรรม
3. แจกซองบัตรงานให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามในเวลา 15 นาที
4. ครูให้สัญญาณเมื่อหมดเวลาตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผล
5. ครูและนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับคำตอบ และสรุปการประเมินจุดประสงค์ของผู้เขียนจากการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ

การประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถามเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียน

1. สลากข้อความแผ่นละข้อความจำนวน 5 แผ่น คือ
 1. อันตราย! ห้ามเข้า
 2. อยากเรียนเก่งต้องขยันและตั้งใจเรียน
 3. ผิวสวยเมื่อใช้แป้งหอมทรานางงาม
 4. ช่วยกันขจัดมลพิษ ชีวิตจะปลอดภัย
 5. ครอบครัวจะเป็นสุข เมื่อท่านเข้าอยู่อาศัยในหมู่บ้านผาสุก
2. เนื้อเรื่อง "ชีวิตกับการอ่าน"

ชีวิตกับการอ่าน

ชีวิตทุกชีวิตต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล วัตถุสิ่งของและอาคารสถานที่ที่อยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้ดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุข โดยปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ประกอบอาชีพที่สุจริตและมีหลักฐานมั่นคงเป็นพื้นฐานของชีวิต ชีวิตของใครก็ตามจะสุขหรือทุกข์ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างหลายประการ เพราะปัจจัยเหล่านั้นมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลผู้นั้นประสบความสำเร็จตามที่ต้องการหรือนำไปสู่ความล้มเหลวในชีวิต "การอ่าน" ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชีวิตมีความเจริญก้าวหน้า แม้ในยามตกอันคับขันหรือเผชิญกับปัญหายุ่งยาก การอ่านก็ให้ประโยชน์ เช่น คนที่กำลังผิดหวัง เมื่อได้ผ่านหนังสือธรรมะ จิตใจก็คลายทุกข์

ผลของการอ่านหนังสือต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือประเภทปลุกใจให้ต่อสู้ชีวิต และให้แนวคิดให้แนวทางในการเอาชนะอุปสรรคจะช่วยให้มีกำลังใจคิดอ่านแก้ปัญหาด้วยสติ เป็นผลให้ชีวิตพ้นความเดือดร้อน ไม่ต้องทนทุกข์ยากลำบาก หรือคิดว่าตัวเองตาย ขณะเดียวกันการอ่านก็ยังสามารถโน้มน้าวจิตใจให้นักอ่านพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีคุณภาพด้วย ตัวอย่างของบุคคลผู้

ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งชีวิตหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัว เพราะอาศัยการอ่านมีให้ศึกษา
อยู่มาก แม้บางคนเดิมมีความรู้่น้อยเพราะเรียนในโรงเรียนเพียงไม่กี่ปี ซึ่งอาจเนื่องจากครอบครัว
ยากจนมีพี่น้องหลายคนต้องออกจากโรงเรียนมาช่วยทำงานหาเงินมาจุนเจือครอบครัวบุคคลประเภท
นี้ก็จะแบ่งเวลาอ่านหนังสือวันละเล็กวันละน้อย และอ่านอย่างต่อเนื่อง อ่านอย่างจริงจัง อ่านอย่าง
วิเคราะห์ เพื่อจะได้ประโยชน์จากการอ่านให้มากที่สุด ประธานาธิบดีลินคอล์น ประธานาธิบดี
ผู้ยิ่งใหญ่แห่งสหรัฐอเมริกาเป็นผู้หนึ่งที่มีนิสัยรักการอ่านและได้ดีเพราะการอ่าน ฉะนั้นจึงกล่าวได้
ว่า การอ่านมีประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้ที่อ่านหนังสือเพราะเห็นคุณค่าย่อมได้รับประโยชน์คุ้มค่าเสมอ

ฟรานซิส เบคอน ผู้มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ ได้กล่าวไว้ว่า "การอ่านทำให้คนเป็นคน
สมบูรณ์" นายคำรา ณ เมืองใต้ ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งของเมืองไทย ก็ให้ความสำคัญกับการอ่าน
เป็นพิเศษโดยท่านได้เขียนไว้ว่า "ผู้ที่อ่านหนังสือแม้แค่เพียงเล่มเดียวก็ควรได้รับความยำเกรง
เพราะอะไร เพราะหนังสือเป็นพลังอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเกิดปัญญา" ตัวอย่างที่สอดคล้องกับ
คำกล่าวของนายคำรา ณ เมืองใต้ ก็คือ มีคนไทยที่ประสบความสำเร็จเพราะการอ่าน เช่น
พระยาอนุমানราชธนะ และหลวงวิจิตรวาทการ เป็นต้น

ผู้ใดจะรับประโยชน์จากการอ่านมากนักน้อยเพียงใดนั้น น่าจะเป็นเพราะได้รับการสอน
การฝึกให้ใกล้ชิดหนังสือ หัดอ่านหนังสือง่าย ๆ ทุก ๆ วัน วันละเล็กวันละน้อย มีนิสัยรักการอ่าน
หนังสือเป็นคุณสมบัติติดตัวมาถึงวัยผู้ใหญ่ มีข้อจำกัดอยู่ว่าเด็กไทยของเรายังไม่มียนิสัยรักการอ่าน
หนังสืออย่างแท้จริงและอย่างต่อเนื่อง เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ผู้ใหญ่ในยุคปัจจุบันจะต้อง
พร้อมใจกันสนับสนุนให้เยาวชนไทยมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ เช่น พ่อแม่จัดให้มีชั้นหนังสือ หรือ
ตู้หนังสือ หรือห้องสมุดในบ้าน เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้ลูก ๆ มีนิสัยรักการอ่านโดยที่ลูกอาจไม่
รู้ตัวก็ได้ เป็นต้น

(จันทรเกษม : กรกฎาคม-สิงหาคม 2532)

คำถามตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ชีวิตกับการอ่าน" แล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชีวิตมีความเจริญ ปัจจัยนั้นคืออะไร

ตอบ

(การอ่าน)

2. หนังสือประเภทใดที่ทำให้ผู้อ่านเกิดกำลังใจที่จะเอาชนะอุปสรรคได้

ตอบ

(หนังสือปลุกใจให้ต่อสู้ชีวิต)

3. ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง

ตอบ

(การสอน การฝึก นิสัยรักการอ่าน)

คำถามตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้ทุกกลุ่มอภิปรายและตอบคำถาม จากการอ่าน "ชีวิตกับการอ่าน" ดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนอธิบายคำว่า อ่านได้ อ่านเป็น

อ่านได้ หมายถึง

(การอ่านตามตัวอักษร แปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นเสียงได้ถูกต้อง)

อ่านเป็น หมายถึง

(อ่านแล้วเข้าใจ สามารถแปลความ ตีความ ขยายความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้)

2. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อคำกล่าวที่ว่า "การอ่านทำให้คนเป็นคนที่มีสมบูรณ์"

ตอบ

(เห็นด้วย เพราะ การอ่าน ทำให้คนรู้จักคิดมีเหตุผล รู้จักแก้ปัญหา และจงใจให้

ผู้อ่านพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ)

คำถามตอนที่ 3

คำชี้แจง ให้ทุกกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ถ้าทุกคนเห็นความสำคัญกับการอ่านจะเป็นอย่างไร

.....

.....

(ฝึกฝนการอ่าน อ่านมากขึ้น ทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ประสบความสำเร็จในชีวิต)

2. เมื่อเยาวชนไทยทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านแล้ว จะเกิดผลต่อเยาวชน และประเทศชาติอย่างไร

.....
.....

(ประสบความสำเร็จ มีความเจริญก้าวหน้า เป็นคนดีมีคุณภาพ ประเทศชาติก็จะพัฒนาและเจริญรุ่งเรือง เพราะพลเมืองของประเทศมีคุณภาพ)

คำถามตอนที่ 4

คำชี้แจง ให้ทุกกลุ่มอภิปรายและตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของผู้เขียน "ชีวิตกับการอ่าน" คืออะไร

.....
.....

(ให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และให้ช่วยกันสนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน)

2. เมื่อนักเรียนได้อ่านเรื่อง "ชีวิตกับการอ่าน" แล้วนักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไร เพราะเหตุใด

.....
.....

(สร้างนิสัยให้รักการอ่าน เพราะการอ่านให้ประโยชน์และมีความสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน)

3. นักเรียนจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้อื่นมีนิสัยรักการอ่านได้อย่างไร

.....
.....

(ชักชวนผู้อื่นและปฏิบัติตนเองดังนี้ คือ อ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่างอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ อ่านอย่างวิเคราะห)

3. ซองบัตรงานประกอบด้วย

- บัตรงาน
- เนื้อเรื่องพร้อมแบบฝึกหัดจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ สนวนหนังสือ โลกนี้ของใคร
- บัตรคำถาม

บัตรงาน

บัตรงาน

1. ซองบัตรงาน ประกอบด้วย

- 1.1 เนื้อเรื่อง จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ สนวนหนังสือ โลกนี้ของใคร
- 1.2 บัตรคำถาม
2. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องครั้งละ 1 เรื่องแล้วอภิปรายกลุ่ม เพื่อตอบคำถามตามคำถามในบัตรคำถาม (ทุกเรื่องจะใช้คำถามเหมือนกัน)
3. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องทั้ง 2 เรื่องและตอบคำถามในเวลา 15 นาที

สวนหนังสือ

นิตยสารวรรณกรรมรายเดือน เพื่อนักอ่านและผู้สนใจในแวดวงหนังสือและการประพันธ์ เช่น *กนวรรณกรรม* *โลกหนังสือ* *กนหนังสือ* และ *หนอนหนังสือ* ต่างล้วนมีอายุการจัดทำเพื่อระยะเวลาอันสั้น ๒-๕ ปี เนื่องจากทุกฉบับประสบปัญหาด้านเงินทุนและการจัดหาหน้ายตลอดจนจำนวนผู้อ่านที่จำกัด และอื่นๆ แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า นิตยสารวรรณกรรมรายเดือนเหล่านี้มีส่วนทำให้วงการหนังสือคลุกคลีมีชีวิตชีวา เพราะเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสาร เรื่องราวความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือ ตลอดจนเป็นเวทีของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ของผู้รักวรรณกรรม *สวนหนังสือ* แม้จะเบาะหนังสือวรรณกรรมรายสะดวกที่เนื้อหาแตกต่างจากนิตยสารวรรณกรรมในอดีต แต่แนวทางการจัดทำนั้นก็ยังคงยึดโครงสร้างของนิตยสารวรรณกรรมเป็นหลัก

สวนหนังสือ เป็นเล่มขนาด ๘ หน้ายกเล็ก กำหนดออกปีละ ๖ เล่ม เล่มละ ๑๕ บาท และจัดทำเป็นราย

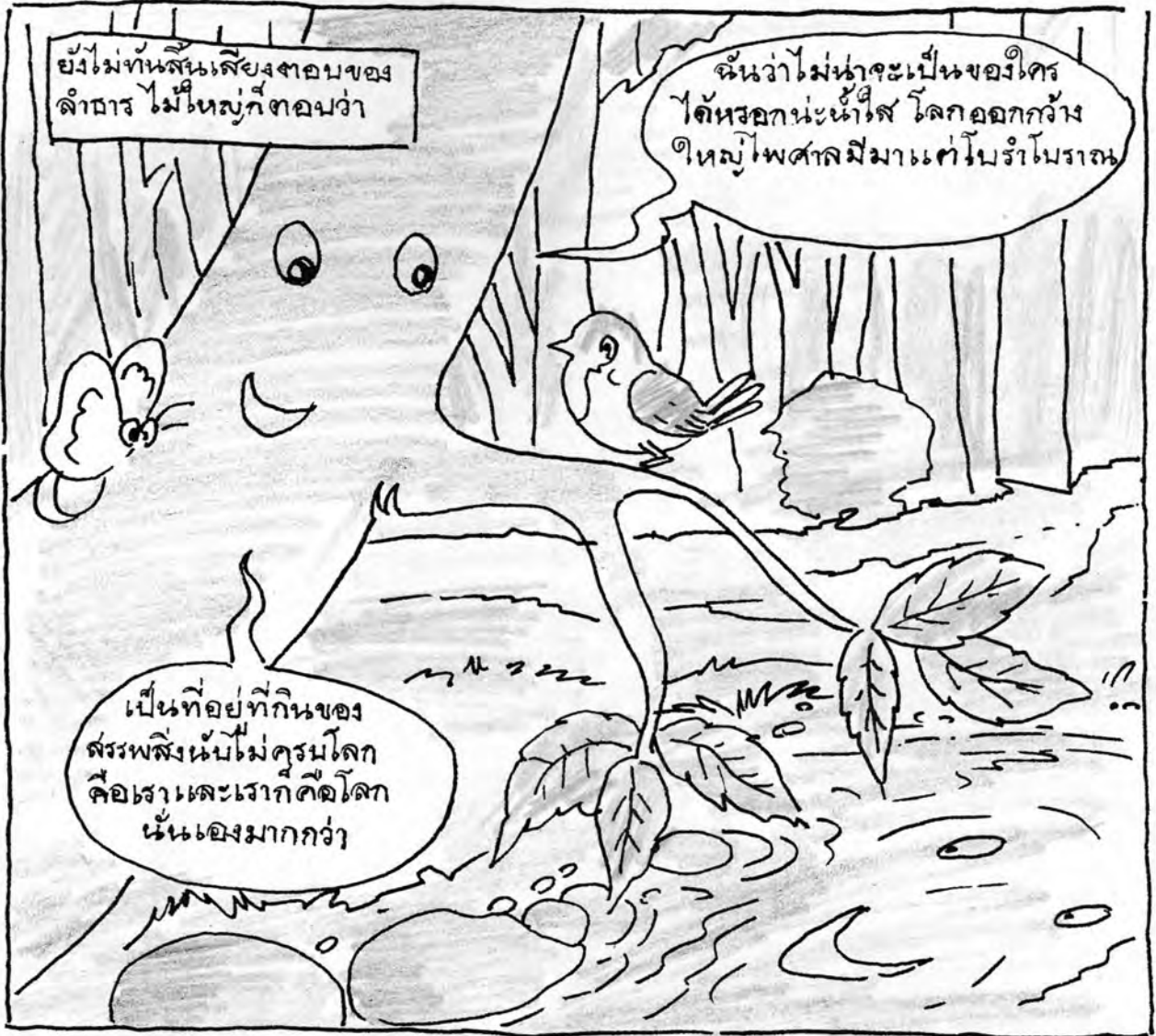

สะดวก ไม่ติดขัดในกำหนดวันเดือนที่เผยแพร่ เพราะคณะผู้จัดทำล้วนเป็นคนหนุ่มเฉลียวกลางคนทตองการเวลาในการจัดทำหนังสือตามใจรักและไม่ต้องการแข่งขันกับหนังสืออื่นๆ โครงสร้างของหนังสือแบ่งเป็น ๒ ภาค *ภาคแรก* เป็นการรวบรวมและก่ดสรรเรื่องเก่าๆ ประเภทต่างๆ เช่น กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น สารคดี บทความวรรณกรรมตลอดจนชีวิตนักเขียนหรือบุคคล สถานที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับวงการหนังสือที่เห็นควรแก่การอนุรักษ์มาพิมพ์เผยแพร่ใหม่

ภาคสอง เป็นการเสนอเรื่องราวในวงการหนังสือและการประพันธ์ที่อาจเกี่ยวข้องกับภาคแรก หรือเป็นเรื่องราวใหม่ๆ ที่น่าสนใจ

ผู้จัดทำ *สวนหนังสือ* พยายามที่จะเก็บรวบรวมผลงานของนักเขียนดีเด่นในอดีตมาพิมพ์เผยแพร่ให้ได้มากที่สุด เพื่อช่วยอนุรักษ์งานเขียนเก่าๆ ไม่ให้สูญหาย และเพื่อเป็นการสืบสานความคิดของแนวทางการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมไทยให้กว้างขวางออกไป รวมถึงเพื่อให้ผู้อ่านผู้สนใจทั่วไปสามารถหาอ่านได้ง่ายและสะดวกขึ้น แม้เรื่องราวที่นำเสนอบางครั้งอาจซ้ำซ้อนกับนิตยสารวรรณกรรมก่อนๆบ้าง แต่ผู้อ่านที่สนใจเรื่องราวของนักเขียนในอดีตและวรรณกรรมเก่าๆหายากจะได้ประโยชน์จากหนังสือชุดนี้ไม่น้อย *สวนหนังสือ* เล่มแรกพิมพ์เผยแพร่เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ และเล่มปัจจุบันคือเล่ม ๘ นับว่ายังจัดทำออกมาได้ล่าช้าและน้อยเล่มหนังสือถึง ๘ เล่ม ยังคงจะหาซื้อได้ตามร้านหนังสือใหญ่ทั่วไป

ยังไม่ทันสิ้นเสียงตาบของ
ลำธาร ไม้ใหญ่ก็ตอบว่า

ฉันว่าไม่น่าจะเป็นของใคร
ได้หรอกนะน้ำใส โลกออกกว้าง
ใหญ่ไพศาลมีมาแต่โบราณ

เป็นที่อยู่ทีกินของ
สรรพสิ่งนับไม่ถ้วนโลก
คือเราและเราก็คือโลก
นั่นเองมากกว่า

ลองอธิบายต่ออีกสักนิด
ก็เห็นว่าโลกคือเราและเรา
คือโลกหมายความว่า
อะไรจ๊ะ

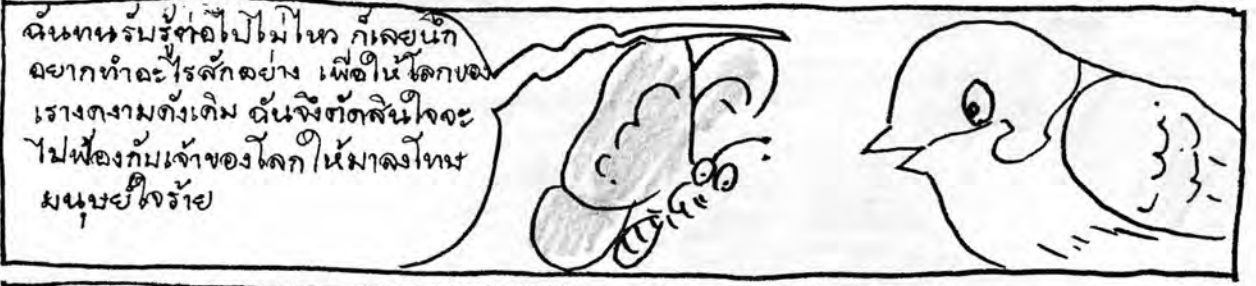

ลองก็มดลูจะ แล้วเธอจะเข้าใจอย่างแท้จริงของนี่
เติบโตขึ้นได้จากความอุดมของดิน นี่จึงเป็น
ส่วนหนึ่งของโลก โลกคือฉันและเมื่อฉันตาย
ฉันก็จะจมร่างสู่ดินกลายเป็นส่วนหนึ่งของโลก
ฉันก็คือโลกด้วยจริงไหมจ๊ะจำแต่ทำไม่หนักอึ้ง
จึงถามแปลกๆอย่างนี้เล่าจ๊ะ

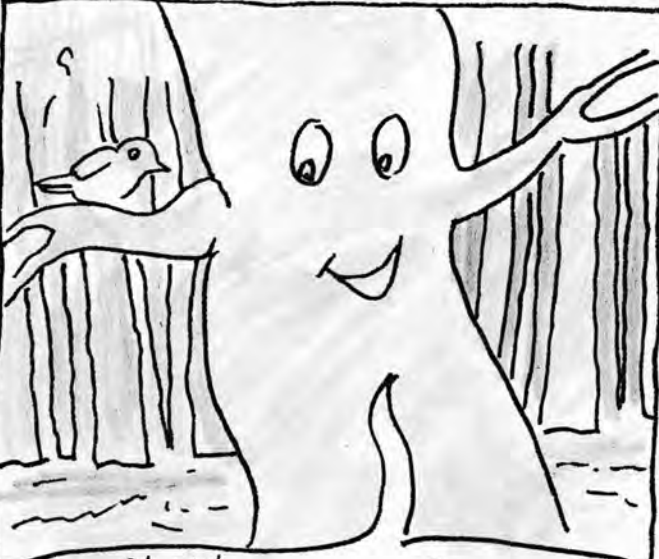

ฉันบินมาไกลได้เหนื่อย
ทำร้ายโลกของเราเสียเหลือเกิน
ทำไม่มากมายทุกคืน ทำลายเพื่อน
สัตว์ป่าหลายพันธุ์ถูกทำร้ายจนจะ
ไม่เหลือดีให้คุณหลานเห็นแล้วกระพ
ดินก็เป็นพิษเลยนะจ๊ะ

ถึงขนาดนั้น
เชียวหรือนี่

ฉันทรมานมาโดยไม่ไหว ก็เลยนึก
อยากทำอะไรสักอย่าง เพื่อในใจของผม
เราตงามถึงเต็ม ดันจึงตัดสินใจจะ
ไม่ฟ้องกับเจ้าของโลกนี้มาลงโทษ
มนุษย์ใจร้าย

อะไรคะสิ่งที่ทำให้ทุกสิ่งสวยงาม อะไรคะ
สิ่งที่จะช่วยจุดประกายให้ระอ่มในดาว
ก็ ดันกำลังหาวิธีรู้คำตอบแล้วจะนำ
ตามฉันทีสิ

มนุษย์ได้รับโทษจากการกระทำของเขาแล้วจะมี
ถ้าฉันเขาไม่ผิด น้ำท่วมบ้านเรือนของพวกเขา
เพราะไม่มีรากไม้ดูดซับน้ำ ดินฟ้าอากาศมีมลพิษ
แต่ฉันจะหนะกนอยถ้าเธออยากจะมีดทำละไรสัก
อย่างเพื่อช่วยเหลือโลกของเราละก็ ดันว่าเข็ดแล้ว
จะชักจูงให้นมนุษย์นั้นมาดูแลโลกนี้ทั้งตงาม
มากกว่า

ก็ความรักก็งั้นแหละน้อย ความรักที่หากเกิดในใ
 มนุษย์ พวกเขาก็จะมีแต่ความอ่อนโยนและ
 เมตตาหากมันสัตว์น้อยใหญ่ พร้อมจะชื่นชมความ
 งามของธรรมชาติและอยากดูแลให้สวยงาม
 อยู่ชั่วนิรันดร์ เราต้องช่วยกันปลูกรักให้
 เกิดในใจมนุษย์

เมื่อมีความรักเป็นต้นทาง แล้ว
 อะไรต่ออะไรก็จะพัฒนายั่งยืนอย่าง
 แน่ๆ จิตใจที่คิดในหัวใจต่อให้หัวใจ
 ตองเล็กๆ หากมีจำนวนมาก เป็นร้อยเป็น
 พัน ก็สามารถจัดการความชั่วร้ายที่เกิดจาก
 มีอมนุษย์ผู้ยิ่งใหญ่เพียงจำนวนน้อย
 ก็ได้แล้ว

“เริ่มความรัก ถ้ามีความรักเป็นต้นทาง
 ช่างเป็นความดีที่วิเศษจริงๆ ฉะนั้นมันไม่
 กระจายข่าวให้รักรักกันทั่วๆ ขณดณลงไม้
 ใหญ่ใจดีและพี่สาวารพ่รักรักมาก
 เลยจ๊ะ มนุษย์หลงลืมความรักกัน
 ไม่เสียแล้วจริงๆ ท้าย

ไม่รอช้าหนักน้อยมีนจากไปมันกระจายข่าว
 ท่องไปทุกหนทุกแห่งที่ปีกเล็กๆของมันจะ
 พามันไปได้ ใครที่รักรักช่วยกันบอกต่อด้วย

บัตรคำถาม

บัตรคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- 1. เรื่อง
- 2. จุดประสงค์ของผู้เขียน คือ
- 3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว
- 4. นักเรียนได้รับความรู้ จากการอ่านเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร
- 5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 3 ระดับการประเมิน

การประเมินและตัดสินจากประโยค ข้อความ ที่อ่านว่าเป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการหรือ การแสดงความคิดเห็น

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ความเข้าใจในการอ่านที่ให้อ่านสามารถประเมินและตัดสินประโยค ข้อความ ที่อ่านได้ว่าเป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือการแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ถูกต้อง
2. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
3. สามารถบอกเหตุผลในการวิเคราะห์ ได้แย้ง และสนับสนุนได้
4. สามารถบอกได้ว่าประโยคหรือข้อความที่อ่านนั้นเป็น เรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือเรื่องแสดงความคิดเห็น
5. สามารถยกตัวอย่างข้อความที่เป็น เรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือเรื่องแสดงความคิดเห็นจากเรื่องราวที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง "ใจเพื่อน"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (20 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้นักเรียนออกมาจับฉลากคนละ 1 แผ่น (ซึ่งฉลากแต่ละแผ่นจะเขียนข้อความที่เป็น เรื่องจริง เรื่องจินตนาการ การแสดงความคิดเห็น ไว้แผ่นละ 1 ข้อความ) ข้อความที่เป็นความจริงได้แก่ 1. "มนุษย์เกิดมาแล้วก็ต้องตาย"
2. "คนหูหนวกพูดไม่ได้" ข้อความที่เป็นจินตนาการ คือ "มีกระต่ายอยู่บนดวงจันทร์" ข้อความที่เป็นความคิดเห็น "ฝนไม่ควรตกเวลานักเรียนกลับบ้าน"

2. นักเรียนที่ได้สลาที่เขียนข้อความเหมือนกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน และให้แต่ละกลุ่มศึกษาข้อความที่ได้รับ ในด้าน จุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความ เหตุและผลความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ และสรุปข้อความนั้นเป็นข้อความชนิดใด พร้อมกับให้เหตุผลประกอบ

3. ครูสรุปและอธิบายเกี่ยวกับประโยค ข้อความ ที่เป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ การแสดงความคิดเห็น ว่า ประโยคหรือข้อความที่เป็นเรื่องจริง สิ่งที่กำลังถึงนั้นมีเหตุผล สนับสนุนหรือได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง ประโยคหรือข้อความที่เป็นเรื่องจินตนาการ สิ่งที่กำลังถึงนั้นผู้เขียนนึกหรือวาดภาพขึ้นในความคิด พิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นเรื่องจริงข้อความที่เป็นความคิดเห็น สิ่งที่กำลังถึงจะเป็นความคิด ความรู้สึกของผู้เขียนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีเหตุผลในการสนับสนุนแตกต่างกันออกไป

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่าง ประโยคหรือข้อความที่เป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ และความคิดเห็น ประเภทละ 3 ประโยค (ในเวลา 5 นาที) เมื่อครูให้สัญญาณหมดเวลา ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานที่ละกลุ่ม ครูและนักเรียนอภิปรายและสรุปคำตอบของแต่ละกลุ่ม

5. ครูบอกจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ว่า เป็นการอ่านเพื่อคัดลิสสิ่งที่อ่านว่าเป็นข้อความประเภทใด เป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ เรื่องความคิดเห็น ฉะนั้นนักเรียนจะต้องอ่านและติดตามเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

ขั้นตอนการสอน (20 นาที) กิจกรรมเกมนักเรียน

ครูแจกซองบัตรงานให้แก่กลุ่มศึกษาในเวลา 20 นาที

ขั้นสรุป (20 นาที)

1. ครูให้สัญญาณหมดเวลา แล้วอภิปรายเกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่อง ประโยคที่เป็นจริง ประโยคที่เป็นจินตนาการ และประโยคความคิดเห็นที่ได้จากเรื่องใจเพื่อน

2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดรายบุคคลในเวลา 10 นาที

การประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การแต่งประโยค
3. การทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียน

1. สลากข้อความ ข้อความละ 7-8 แผ่น
 "มนุษย์เกิดมาแล้วก็ต้องตาย"
 "คนหูหนวกพูดไม่ได้"
 "มีกระด้ายอยู่บนดวงจันทร์"
 "ฝนไม่ควรตกเวลานักเรียนกลับบ้าน"
2. แบบฝึกหัดรายบุคคล (เวลา 10 นาที)

ให้นักเรียนเขียนตัวอักษร ก หน้าประโยคที่เป็นจริง ข หน้าประโยคที่เป็น

จินตนาการ ค หน้าประโยคความคิดเห็น

- ..(ก).. สิ่งมีชีวิตจะต้องหายใจอยู่ตลอดเวลา
- ..(ค).. นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า "จะเปิดการค้าเสรี"
- ..(ข).. ถ้าไก่ออกลูกเป็นตัวเราคงไม่มีไข่ไก่รับประทาน
- ..(ข).. มนุษย์ต่างดาวมาจากดวงดาวต่าง ๆ ที่ห่างไกลจากโลก
- ..(ค).. แดงให้เหตุผลว่า "เพราะน้ำเน่ายุ้งจึงชุม"
- ..(ก).. ก๊าซออกซิเจนช่วยให้ไฟติด
- ..(ก).. ดวงอาทิตย์ให้พลังงานและความร้อน
- ..(ค).. คุณครูสอนว่า "ถ้าตั้งใจเรียนจะเจริญก้าวหน้า"
- ..(ก).. พิษใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในการปรุงอาหาร
- ..(ข).. มีกระด้ายอยู่บนดวงจันทร์
- ..(ก).. โลกหมุนรอบตัวเองทำให้เกิดกลางวันและกลางคืน
- ..(ค).. สุนัขชุกกับดวงใจว่า "ในป่าแถวบ้านผมต้นไม้ถูกตัดไปหมด หน้าฝนนี้อาจเกิดน้ำท่วมได้"

- ..(ค).. คุณหมอนแนะนำว่า "ถ้าแดงอยากหายเร็วขึ้น ควรรับประทานอาหารที่ย่อยง่าย"
- ..(ข).. ในสวรรค์มีเทวดาและนางฟ้ามากมาย
- ..(ข).. ใครทำความชั่วตายไปจะต้องตกนรก
- ..(ก).. น้ำหนักของวัตถุเกิดจากแรงดึงดูดของโลก
- ..(ค).. ฉันคิดว่า "ราคาน้ำมันน่าจะถูกลงมากกว่านี้"
- ..(ก).. สสารย่อมไม่สูญหายไปจากโลก
- ..(ก).. ลมบก คือ ลมที่พัดจากฝั่งสู่ทะเล
- ..(ค).. คนโบราณเชื่อกันว่า "ฟ้าผ่าเกิดจากรามสูรขว้างขวาน"
- ..(ข).. ศีบิศาจเป็นสิ่งที่น่ากลัวที่สุด
- ..(ก).. ลมทะเล คือ ลมที่พัดจากทะเลเข้าหาฝั่ง
- ..(ข).. พระศรีอารยจะเป็นศาสดาของศาสนาพุทธต่อจากพระพุทธ เจ้า
- ..(ข).. ถ้าถนนยาวขึ้นเองได้คงจะไม่มีปัญหาการจราจร
- ..(ค).. พระท่านเทศนาสั่งสอนว่า "ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว"
- ..(ข).. ในอนาคตคนจะกลายเป็นลิง
- ..(ค).. คุณพ่อบอกว่า "คนติดก้น้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้"
- ..(ก).. การสิ้นสระเทียนทำให้เกิดเสียง
- ..(ค).. มั้งพูดว่า "บ้านฉันยากจนอยากให้โรงเรียนมีอาหารกลางวันให้รับประทานฟรี"
- ..(ข).. ในอนาคตประมาณอีกร้อยปีคนจะบินได้เหมือนนก

3. ซองบัตรงาน ประกอบด้วย

- บัตรงาน
- เรื่องสั้น "ใจเพื่อน"
- กระดาษสำหรับเขียนข้อความ 10 แผ่น

บัตรงาน

บัตรงาน

1. ชองบัตรงาน ประกอบด้วย
 - บัตรงาน
 - เรื่องสั้น "ใจเพื่อน" 8 ชุด
 - กระดาษ 10 แผ่น
2. เลือกประธานและเลขากลุ่ม
3. แจกเรื่องสั้น และกระดาษเปล่า ให้สมาชิกคนละ 1 ชุด
4. ให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่อง "ใจเพื่อน" แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องแล้วคัดเลือกประโยคหรือข้อความ ที่เป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านให้ได้มากที่สุด พร้อมทั้งให้เหตุผลที่ใช้ในการคัดเลือกประโยคนั้น ๆ ด้วย (ให้เวลา 20 นาที)
5. ประชุมกลุ่มเพื่อสรุปและรวบรวมประโยคหรือข้อความแต่ละประเภท และให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษของตนเอง กลุ่มใดเสร็จก่อนให้ยกมือขึ้น
6. กลุ่มใดเสร็จก่อนจะได้คะแนน 4 คะแนน เสร็จกลุ่มที่ 2, 3, 4 ได้คะแนน 3, 2, 1 ตามลำดับ คัดเลือกประโยคได้ถูกต้องได้ประโยคละ 1 คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

เรื่องสั้น "ใจเพื่อน"

แดง จ้า เริ่มจืดจางหาย

ยามเย็นอากาศโปร่งสบาย สายลมพริ้วต้องใบไม้ส่งเสียงซู่ซ่า หมู่คนตะขบในสวน
หลังบ้าน "ใจฟ้า" คู่กันจอบแจ๋ยังกับจัดงานปาร์ตี้

พื้นดินยังคงชื้นแฉะ เป็นหย่อม ๆ ผลจากฝนตกหนักเมื่อคืนนี้บรรยากาศกำลังชุ่มชื้นฉ่ำ
เย็นพอเหมาะ

ปรากฏว่าสาวน้อยวัย 12-13 ปี เดินเอื่อย ๆ ปล่อยเท้าก้าวไปอย่างสบายอารมณ์
ตามทางเข้าสวน ซึ่งโรยด้วยกรวดทราย รองเท้าผ้าใบสีขาวเหยียบอย่างลงพื้นดังสวบ...สวบ
เธอใส่กางเกงบอยอินส์ชาลัน สวมเสื้อยืดสีขาวสะอาด ที่อกเสื้อพิมพ์สัญลักษณ์กับอักษรตัวสีแดง
ว่า LOVE & PEACE

"คุณหนูออกมาเดินชมสวน เล่นหรือคะ?"

เธอชะงักเท้าแล้วยิ้มอย่างดีใจ เมื่อได้ยินเสียงอันแจ่มใส ที่คุ้นหูเป็นอย่างดีตกทาย
มาจากข้างทาง บ้าบุญนำคนดูแลสวนของยายเธอนั่นเอง

"คะ เย็นนี้อากาศดีดี หนูก็เลยอยากมาเดินชมนก ชมไม้ เล่นในสวนบ้าง ไม่ได้เข้า
มาตั้งนานแล้ว เอ... ลึกเจ็ดแปดเดือนท่าจะได้ นะคะ"

"คงได้คะ เพราะตั้งแต่วันที่เกิดเรื่องขึ้น ก็เป็นวันคล้ายวันเกิดของป้าพอดี นับดูแล้ว
ก็ประมาณนี้แหละคะ วันนั้นคุณหนูก็เลยถูกคุณยายห้ามมาเล่นในสวนอีก อ้อ... พุดแล้วก็เลยนึกได้
คุณหนูรีบกลับขึ้นบ้านใหญ่เถอะคะ เดี่ยวคุณยายท่านจะดุเอา"

"ไม่เป็นไรหรอกจ้ะ แหม ฉันแค่เดินเฉย ๆ เท่านั้น ไม่ได้ป่ายป็นอะไรเล่นอีกแล้ว
นึกถึงตอนนั้นก็ยิ่งเสียวจี๊ดที่ขาอยู่เลย เข็ดแล้วละจ้ะ" พุดจบก็ก้มลงมองดูขาของตัวเอง ซึ่ง
บางที่ยังเดินขัด ๆ อยู่บ้าง

"ถ้าอย่างนั้น ก็อย่านานนะคะรีบกลับไว ๆ ป้าขอตัวไปตลาดซื้อของลึกหน่อย"

มองตามหลังของบ้าบุญนำที่ผละห่างไกลออกไป แล้วเธอก็ค่อย ๆ หันกลับเดินเข้า
สวนต่อไปอีก ...

จนมาสุดท้ายสวน สายตาก็ต้องสะดุดหยุดลงที่คันตะขบใหญ่ ซึ่งยืนหยัดตระหงายจังก้า
อยู่ตรงหน้า ภาพเหตุการณ์ในอดีตก่อตัวขึ้น ครอบงำอารมณ์ที่เบาสบายของเธอ ก็ อย่างรุนแรง

ในความทรงจำ ปรากฏเสียงยั่วเข้ากระเข้ากัน เอ็กอ้าก เพื่อนเด็ก ๆ ด้วยกัน 5-6 คน กำลังห้อยโหนไล่จับกันเล่นบนต้นตะขบสนุกสนาน

"ว้าย ช่วยด้วย" เธอพลัดตกจากต้นไม้

คิดขึ้นแล้วให้รู้สึกเหมือน กำลังเจ็บปวดทรมานตรงขาซ้ายข้างที่เคยหัก หนาวหัวใจ ขึ้นมาทันใด จนขนลุกเกลียวไส้ทั้งตัว มันเจ็บจริง ๆ เจ็บจนร้องไห้ไม่ออก

แหงนหน้าขึ้นมอง ตรงโค้งกิ่งตะขบ ที่ยังมีรอบหักอยู่ให้เห็นชัด ไข่แล้ว ตรงนี้แหละที่ทำให้เธอร่วงหล่นลงมา

"แหม ทำไมถึงทำกับฉันได้นะเจ้าตะขบนี้"

เธอทำหน้างอ... แต่แล้วก็กลับยิ้มยิ้ม

"อิ... อิ... จะบ๊องส์ใหญ่แล้ว ทำจะยังเจ็บใจไม่หาย ถึงได้ไปโทษเจ้าต้นตะขบ เข้าให้ นี่ขนาดมันให้ปีนเหยียบ เล่นมาตั้งหลายปีติดกันนะ เนี่ย ยังจะไปลืมนุญคุณของมันได้ แยมัจ ที่จริงเราน่ะผิดเอง เล่นชนไม่เข้าเรื่อง คุณยายก็ยังคงดูแลเราเลย ไม่ได้ดูเจ้าต้นตะขบสักหน่อย เพราะมันก็อยู่ดี ๆ ของมันอยู่แล้ว"

คิดได้อย่างนี้ เธอก็เลยฉีกยิ้มหวานให้ต้นตะขบถือว่า เป็นการขอโทษ

ทันใดนั้น สายตาก็ประสานเข้ากับดวงตาคมวาวคู่หนึ่งอย่างจิง นั่น... แมวคำตัวใหญ่ ข้างบ้าน เกาะสงบนิ่งอยู่บนกิ่งตะขบ แวบ ในใจขึ้นว่า

"เอ๊ะ... มันหมอบคอยทำอะไรอยู่ที่ตรงนั้น ความสงสัยทำให้ต้องกวาดตาไปทั่ว ๆ นั้นแน่... เจ้านกปรอดสวนเกาะอยู่บนกิ่งตะขบเดียวกัน แต่อยู่สูงเลยโค้งรอยหักขึ้นไปอีก ปีกซ้ายของมันหักลู่ลง มีรอยเลือดเกราะกรังบนปีก มันต้องอาศัยขาคอยขยับตัวให้ห่างจาก แมวคำ

แมว เบนสายตาคลับไปจ้องเม้มที่นก เริ่มขยับเขยื้อนตัวช้า ๆ เพื่อหวังจะครุบเหยื่อให้สำเร็จ ในครั้งนี้ให้ได้เพราะดูลักษณะของมัน คงลงทุนไล่ล่าเจ้าปรอดสวนตัวนี้สักพักใหญ่ ได้แล้ว

เมื่อเห็นสภาพเจ้านกปรอด เธอก็ทวนนึกถึงสภาพที่ตกต้นไม้จนขาหัก เดิมไปด้วยความเจ็บปวด ที่ประเดประดังเข้ากลุ่มรวม

พวกเพื่อน ๆ ช่วยกันถูถูจอบเข้าช่วยเหลือ ตอนนั้นยิ่งเจ็บมาก ก็ยิ่งให้รู้สึกซาบซึ้ง "น้ำใจเพื่อน" สุดใจ

ฉะนั้น ต้องรีบช่วยเจ้านกปรอดตัวนี้ กับหน้ามองหารอบ ๆ ตัว ครว้ากอนดินกอนหิน ขึ้นมาขว้างไปที่แมวดำแต่ไม่สะทกสะท้านอะไร เพียงหันหน้ามาจ้องดูอย่างไม่พอใจเท่านั้นเอง เพราะมันอยู่สูงพอควรทีเดียว ทั้งกิ่งก้านและใบของต้นตะขบ ก็ทำให้ขว้างถูกมันได้ยาก

"วิธีนี้ไม่ได้ผลแน่ ทำงิดล่ะ? นั่นเจ้าแมวดำเคลื่อนตัวไกลเหยื่อ เข้าไปอีกแล้ว"

วินาทีแห่งการต้องตัดสินใจ มาถึงแล้ว เธอจึงดูชายาชายที่เคยหักและยังไม่หายสนิทนัก กับมองดูไปที่เจ้านกปรอดที่หันหน้าสงสารตัวนั้น

"เร็ว เร็ว ช่วยด้วยอ้อยคกต้นไม้ขาด"

"เร็ว รีบหาไม้มามัดตามไว้อีก"

"เร็ว ช่วยกันอุ้มไม้ขึ้นรถ ส่งโรงพยาบาล"

"เร็ว ไปเรียกบ้านุญนำมาช่วย"

เสียงร้องสับสนวุ่นวาย ดังในจิตสำนึก เป็นเสมือนเสียงสั่งของ "น้ำใจ" ที่เพื่อนฝูงปรารถนาจะช่วยเธอ และนี่เองคือ "คำตัดสินใจ"

เธอคว้าเข้าหา ต้นตะขบใหญ่อย่างรวดเร็ว ลืมคำว่า "เชิด" ที่เพิ่งกล่าวไปเมื่อก็เสียแล้ว รีบปีนขึ้นไปอย่างชำนาญ แคล้วคล่อง ว่องไวไกลเข้าไป... ไกลเข้าไป... เจ้าแมวดำเหลียวมองดูอย่างตื่น ๆ แล้วตอนนี้

แต่... พอเธอมาเกือบถึงโค้งกิ่งตะขบตรงนั้น ก็ให้เสียวแปลบขึ้นที่ขาซ้าย ใจที่เพิ่งเข้มแข็งเด็ดขาด ก็สั่นคลอนทันที ต้องชะลอช้าลง พอมองไปเบื้องล่างให้ยิ่งใจสั่น มือชักสั่นระริกด้วยความกลัว ภาพในอดีตถูกปลุกระดมโผล่มาหลอนอีกคราว เธอไม่สามารถปีนต่อไปได้ ต้องหยุดอยู่ตรงนั้นเอง

ถึงกระนั้นก็ตาม เธอก็เข้าใกล้เจ้าแมวดำได้มากพอ จนกระทั่งมันตกใจกลัวกระโจนหนีไป เจ้านกปรอดจึงพันภัยร้ายได้แล้ว แต่ก็เห็นมันชวนเซไปมา คล้ายกับว่าจะหมดแรงเกาะกิ่งไม้

ก็คงเหมือนเธอตอนนี้ แข็งขาสิ้นไปหมด เหงื่อเย็นเยือกไหลท่วมตัว ไม่กล้าขยับขยี้ยอนตัวไปไหน มือต้องปีนกิ่งตะขบไว้แน่น เพื่อระงับความหวาดหวั่นในใจ

ดับ เสียงหล่นดังขึ้นที่พื้นดิน

เจ้านกปรอดตัวนั้นนั่นเอง มันคงเหน็ดเหนื่อยและบาดเจ็บ จนทนไม่ไหวหมดแรง
เกาะกิ่งไม้อีกต่อไป

"โอ... เจ้าอย่าเพิ่งตายนะ ฉันอุตส่าห์ปีนขึ้นมาเพื่อช่วยเจ้า เจ้าต้องไม่ตาย...
ไม่ตาย..."

หลังความคิดแห่งการปรารถนาช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์ พ้นความเจ็บปวดทรมาน หวนกลับ
เข้าสู่ระบบสมองอีกครั้ง พลังศักดิ์สิทธิ์นี้เคยทำลายความขลาดกลัวให้แก่เธอมาแล้ว ขณะนี้จะ
ช่วยสร้างพลังใจแห่ง ความเสียสละให้แก่เธออีกครั้งได้หรือไม่หนอ?

"ฉันต้องพยายามลงไปช่วย เจ้านกตัวนั้น ฉันต้องใจกล้า... ต้องกล้า กล้า..."

เธอย้ำเสียงสะท้อน ดังกระหึ่มอยู่ในใจ เพื่อให้พลังแห่งน้ำใจ โหมกระหน่ำทำลาย
เชือกแห่ง ความขลาดกลัวให้พังทะลายลง

"ม้าว... ม้าว..." นั่นเสียงเจ้าแมวดำ ย้อนรอยกลับมาดูเหยื่อของมันด้วยความ
เสียดาย

หัวใจของเธอพลุ่งพล่านขึ้นฉับพลัน ไม่มีเวลาให้หุ้งชานต่อรองอะไรอีกแล้ว เธอรวบรวม
กำลังใจทั้งหมดเท่าที่มี พุ่งสายตามองเฉพาะกิ่งตะขบเท่านั้น แล้วรีบไต่ลงอย่างรวดเร็วสุดขีด ลืมไป
แล้วว่า เธอเคยตกข้ำหักจากที่ตรงนี้ เพราะในห้วงสมองมีแต่ ...

"ฉันต้องรีบลงไปให้เร็วที่สุด... รีบลงไป... เร็ว... เร็ว... คอยฉันด้วยนะเจ้า
นกน้อย ฉันกำลังลงไปช่วยแกแล้ว แกต้องมีกำลังใจเพื่อคอยฉัน เหมือนกับที่ฉันมีกำลังใจเอาไว้
เพื่อไปช่วยแก

อยู่รอน้ำใจจากฉันด้วย..... เพื่อน"

(ดอกบัวน้อย : มีนาคม, 2533)

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 4 ระดับการประเมิน

การประเมินและตัดสินเรื่องราวที่อ่านว่า เชื่อถือได้หรือไม่ เรื่องใดเป็นเรื่องจริง เรื่องใด เป็นเรื่องจินตนาการ เรื่องใดเป็นความคิดเห็น

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ความเข้าใจในการอ่านทำให้ผู้อ่านสามารถประเมินและตัดสินได้ว่า ส่วนใด เชื่อถือได้ส่วนใดเชื่อถือไม่ได้ เรื่องใดเป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ เรื่องแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกใจความสำคัญของ เรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
2. สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องราวได้
3. บอกเรื่องราวที่อ่านได้ว่า เรื่องใดเป็นเรื่องจริง เรื่องจินตนาการ หรือเรื่อง

ความคิดเห็น

เนื้อเรื่อง ประกอบด้วยเรื่องจริง 4 เรื่องคือ

1. ไอโซน
2. หอยดึกดำบรรพ์
3. มีและไม่มีกระดูกสันหลัง
4. อีกาแสนฉลาด

เรื่องจินตนาการ 3 เรื่อง คือ

1. ชายแก่คอหอยพอก
2. สงครามยุง
3. ว่าววิเศษ

เรื่องความคิดเห็น 3 เรื่องคือ

1. โลกเย็นได้ถ้าไม่กตัญญู
2. "เอคส์" กับการท่องเที่ยว
3. กีฬาเพื่อมวลชน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูทบทวนโดยให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความ เป็นเรื่องจริง เรื่องเพื่อค้น เรื่องแสดงความคิดเห็น อย่างละ 2-3 ประโยค
2. ครูบอกจุดประสงค์ในการอ่านครั้งนี้ว่าเป็นการอ่านเพื่อตัดสินใจเรื่องที่จะอ่านว่าเชื่อถือได้หรือไม่ เรื่องใดเป็นเรื่องจริง เรื่องใดเป็นเรื่องจินตนาการ เรื่องใดเป็นความคิดเห็นซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ความคิดเหตุผลในขณะที่อ่านว่า เหตุการณ์หรือบุคคลในเรื่องมีในชีวิตจริงหรือไม่ มีข้อมูลที่เชื่อถือได้สนับสนุนเพียงพอหรือไม่

ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ครูแจกเนื้อเรื่องทั้งหมดให้ทุกกลุ่มแจกบัตรสะสมรายการให้นักเรียนทุกคน พร้อมทั้งอธิบายการใช้บัตรสะสมรายการและบอกนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนอ่านจบ 1 เรื่องแล้วให้กรอกข้อความลงในบัตรสะสมรายการ ทำดังนี้จนกว่าจะหมดเวลา ครูให้เวลานักเรียนอ่าน 30 นาที ถ้าใครอ่านได้มากที่สุดตอบคำถามได้ถูกต้อง และสามารถเล่าเรื่องที่ตนชอบให้เพื่อนฟังได้ จะได้รับรางวัล

ขั้นสรุป (25 นาที)

1. ครูจับฉลากนักเรียนออกมาเล่าเรื่องที่ตนชอบที่สุดประมาณ 3 คน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการอ่านเรื่องทั้ง 10 เรื่อง

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. การเล่าเรื่อง

สื่อการเรียน

1. เนื้อเรื่อง 10 เรื่อง ได้แก่

โอโซน

"วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" เรามาทำความรู้จัก "โอโซน" กันหน่อย
ดีไหมเอ่ย ว่ามันมีผลกระทบอย่างไรบ้าง ต่อชีวิตและสภาพแวดล้อมของเรา

โอโซนนั้น เป็นก๊าซที่เกิดปฏิกิริยาเคมีระหว่างออกซิเจนของไนโตรเจนไฮโดรคาร์บอน
และมีแสงแดดเป็นตัวพลังงานที่ทำให้เกิดก๊าซโอโซน

โดยปกติแล้ว ในบรรยากาศชั้นล่างของโลกเรา จะมีโอโซนปะปนอยู่เล็กน้อย ซึ่งจะมี
มากแถวชายทะเลที่แสงแดดจัด ส่วนในบรรยากาศชั้นบนจะมีชั้นโอโซนอยู่

ประโยชน์ของโอโซน คือ เพิ่มออกซิเจนในอากาศทำให้อากาศบริสุทธิ์ขึ้น แต่ถ้าใน
บรรยากาศของเรามีก๊าซโอโซนมากเกินไป ก็จะก่อให้เกิดโทษได้มากมายเช่นกัน เช่นทำให้เกิด
อาการแสบตา ระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ และรุนแรงถึงขั้นเกิดมะเร็งผิวหนังได้ เพราะ
ก๊าซโอโซนนั้นมีคุณสมบัติยอมให้แสงผ่านได้มากกว่าก๊าซชนิดอื่น

สำหรับบรรยากาศชั้นบนพบว่า นับวันโอโซนจะลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้เพราะมีการปล่อย
สารคอลโรฟลูออโรคาร์บอน ซึ่งสารพวกนี้จะใช้ขั้วคันในกระป๋องฉีดสเปรย์ต่าง ๆ เมื่อปล่อยสู่
บรรยากาศจะทำลายโอโซน ทำให้ชั้นโอโซนลดลง ปริมาณรังสีอัลตราไวโอเล็ตที่ส่งมายังพื้นโลก
ก็สามารถผ่านมาได้มากขึ้น ทำให้เกิดมะเร็งที่ผิวหนังได้

จากการตรวจวัดปริมาณก๊าซโอโซน ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พบว่า โอโซนจะมีในฤดูร้อนมากกว่าฤดูอื่น มีค่าสูงสุดช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม

ส่วนฤดูฝน ความเข้มข้นของโอโซนในบรรยากาศ จะลดลงอย่างเห็นชัด เนื่องจาก
แสงแดดซึ่งให้พลังงานต่อการเกิดโอโซนมีน้อย ปริมาณโอโซนจะมีค่าสูงสุดในช่วงเที่ยงวัน และ
จะลดลงเมื่อแสงแดดน้อยลง หรือมีการเปลี่ยนแปลงทิศทางลม เป็นที่สังเกตว่า ถ้าอากาศนี้
ไม่มีลมพัดและแดดจัด ปริมาณโอโซนจะสูงขึ้นผิดปกติ

แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณโอโซนที่พบก็ยังไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศของประเทศ
ไทย แต่ก็มีแนวโน้มว่า อาจจะเกิดเป็นพิษก่อให้เกิดปัญหาได้ในอนาคต เนื่องจากปริมาณรถยนต์
ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดก๊าซโอโซนขึ้นได้ แต่ก็ยังโชคดีของกรุงเทพฯ ที่มีที่ตั้งซึ่งลมพัด
ถ่ายเทอากาศได้ดีตลอดปี โดยเฉพาะช่วงกลางวัน ทำให้โอกาสที่โอโซนจะเกิดการสะสมตัวมีน้อย

เอาละ เป็นอันว่าหลาน ๆ ได้รู้จักโอโซนเป็นอย่างไร เกิดจากอะไร มีคุณและโทษ
อย่างไร ถ้าหากใครเข้ามาพูด เราจะได้พูดกับเขาได้

อีกาส์คว์แสนฉลาด

อีกา นอกจากเป็นสัตว์ที่คนไทยใจเมตกันว่า ชี้ชโยม แต่ก็ชมมันว่าแสนฉลาดด้วย นักวิชาการต่างประเทศ ที่ศึกษาเรื่องอีกา ก็ยอมรับมันว่า เป็นสัตว์ที่ฉลาดยิ่งกว่าลิง ยิ่งกว่าสุนัข มันสามารถใช้เครื่องมือ เครื่องมือ สามารถจำตัวเลขหรือจำนวน สามารถทำเสียงล้อเลียน และบางทีก็หลอกให้พวกนักวิทยาศาสตร์ และพวกพรานหัวหมุนไปตาม ๆ กัน เช่นเดียวกับนกกราเวน ซึ่งเป็นนกเผ่าพันธุ์เดียวกับมัน

ดร.นิโคลาส อดัมสัน นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยคลาร์คแห่งสหรัฐ ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องนี้กล่าวว่า "อีกาและนกกราเวนมีเชาวน์ปัญญาสูงมาก เท่าที่ผมได้วิจัยมาพบว่า มันเรียนรู้เร็วกว่าลิง และมันทำคะแนนได้สูงกว่าสุนัขในการทดลอง"

ดร.อดัมสันเผยต่อไปว่า "นกแสนรู้นี้มันสามารถให้รถยนต์แกะเปลือกลูก เกาลัดให้มันกินได้ ผมเห็นหลายครั้งแล้ว มันจะทิ้งลูกเกาลัดลงบนถนน หรือไฮเวย์ แล้วให้รถยนต์ทับ เมื่อรถทับเกาลัดเปลือกจะแตก อีกา ก็จะกินเนื้อข้างในได้"

"ไม่ใช่แต่เท่านั้น มันยังเป็นยอดใจด้วย เมื่อมันเห็นหมากินอาหารอยู่ในจาน" ดร.เบิร์นไฮนโรธ ศาสตราจารย์สัตวศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเวอร์มอนต์ ชี้แจง "มันจะจิกด้านหลังของหมา เมื่อหมาหันมามันจะโฉบเอาอาหารในจานบินหนีไป"

"ทั้งอีกาและนกกราเวนต่างก็มีความจำดีเป็นพิเศษ ในต่างประเทศเมื่อถึงฤดูใบไม้ร่วง มันจะสะสมลูกเกาลัดเป็นพัน ๆ โดยทิ้งกระจัดกระจายตามพื้นที่กว้างหลายตารางไมล์ พอถึงฤดูหนาวมันสามารถรวบรวมลูกเกาลัดเหล่านั้นเกือบ 100% ที่เดียว ซึ่งคนเราเองก็ยากจะจำได้ สำหรับนกกราเวนสามารถทำเสียงล้อเลียนเสียงคน หรือแม้กระทั่งเสียงรถยนต์ได้เหมือนมาก"

ทั้งอีกาและราเวนเป็นสัตว์สังคมที่ซับซ้อน มันมีภาษาเฉพาะของมันเป็นพิเศษ จะบอกกล่าวกันโดย เฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อได้พบอาหารมันสามารถวางยามบ้อมกันภัยอันตราย เมื่อมีสัตว์ร้าย เช่นเหยี่ยว หรือ แรคคูนที่จะมาทำร้ายพวกมัน เมื่อมันจับคู่ตัว เมียกันแล้วจะอยู่กันยืนนาน และจะอยู่รังเดียวชั่วชีวิต

ลูกเล็ก ๆ ของมันสามารถช่วยพ่อแม่ปฏิบัติภารกิจภายในรังได้ เช่น ทำหน้าที่ที่เลี้ยงตัวที่เพิ่งออกจากไข่ รวมทั้งสามารถเก็บพวงขยะออกจากรัง ซึ่งถ้าหากเป็นคนแล้วจะทำ เช่นนี้ได้ต้องมีอายุเกือบวัยรุ่น

"นักวิทยาศาสตร์พากันปวดหัว ในการเรียนรู้เรื่องของอีกาและราเวน เพราะว่า
จับมันยากมาก" ดร.เควิน แมคโกแวน นักวิจัยแห่งมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ กล่าว และบอกต่อ
ไปว่า "สมมติว่าจับมันได้ในสถานที่หนึ่ง และวิธีหนึ่งวิธีใดได้จะไม่สามารถจับได้อีกในสถานที่เดิม
หรือวิธีเดิม"

เพราะมันเป็นสัตว์ฉลาด และขี้ขโมยนี้เอง จึงสร้างความปวดหัวอย่างยิ่งแก่ชาวไร่
ชาวนา ที่มันจะแอบลักข้าวโพด และพืชไร่ หรือกระทั่งลูกไก่ เนื่องจากไม่สามารถจะยิงมันหรือ
จับมันได้ เพียงแต่มันเห็นปืนมันก็รู้แล้ว นี่คือนักวิทยาศาสตร์ที่จับอีกาและราเวนที่เป็นสัตว์แสนฉลาด

(ไทยรัฐ, พฤษภาคม 2533)

ชายแก่คอฟอก

นานมาแล้วในหมู่บ้านเชิงเขาอันไกลโน้น มีชายแก่ใจดีซึ่งมีก้อนเนื้ออกอยู่ข้าง ๆ ลูกคาง เนื้ออกนั้นใหญ่เท่ากำปั้น เวลาแกเคลื่อนไหวกายแต่ละคราว ก้อนเนื้ออกก็ลงไปมา ชายแก่ปรารถนาที่จะกำจัดเจ้าก้อนคอฟอกนี้เสียยิ่งกว่าปรารถนาสิ่งอื่นใด เพราะมันเกะกะ เวลาแกจะกินอาหารแต่ละครั้ง ทั้งคนในหมู่บ้านก็มักล้อแก แต่ทำอย่างไรดีแกถึงจะกำจัดเจ้าสิ่งที่น่าเกลียดน่ากลัวนี้ออกไปเสียได้เล่า

วันหนึ่งชายแก่เข้าไปในป่าลึกบนภูเขาเพื่อหาไม้พินอันเป็นกิจวัตรของแก แกเอาพินชิ้น ๆ กันบนคางรูปตัวเอ แล้วก็ยกคางบรรทุกหลังของแก เดินทางลงจากภูเขาเรื่อยมา ดวงตะวันก็ตกเร็วมาก แกจึงรีบเดินจะให้ถึงบ้านก่อนมืด แต่หนทางก็ชันจะสลัวลง ทั้งพินที่บรรทุกอยู่บนหลังก็หนักทำให้แกเหนื่อย หายใจสั้น ๆ ทางปาก หอบฮึก ๆ เหงื่อก็ไหลย่อยลงมาเต็มหน้า ครั้นเดินต่อไปไม่ไหวแกก็ถอดคางออกพิงไว้ข้างทาง ขณะที่ลงนั่งพักเหนื่อย

แกบ่นพึมพำว่า "มันช่างมืดจนเราหาทางกลับบ้านไม่ถูกแล้ว นี่เราจะค้างคืนที่ไหนดีเล่า?"

ก็พอดีในความมืดสลัวนั้นเอง แกแลเห็นกระท่อมมุงจากสลับประดังเคเป็นเค็ราวาง ๆ อยู่ไกลข้างหน้า แกรำพึงออกมาว่า "ดีจริง เราจะไปถามดูซิว่าขอค้างสักคืนหนึ่งจะได้ไหม" แล้วแกก็รีบสาวเท้าตรงไปยังบ้านนั้นตะโกนว่า "มีใครอยู่ข้างไหม" แต่ก็ไม่มีเสียงตอบรับ ดูทีจะเป็นกระท่อมร้าง

แกจึงเข้าไปในกระท่อม แล้วนอนเหยียดยาวลงบนพื้น แต่กระท่อมร้างทำให้แกหวั่นหวาดจนนอนไม่หลับ แกจึงเริ่มร้องเพลงดัง ๆ เพื่อให้ลืมความกลัว เสียงร้องเพลงของแกดังไกลไปในป่าลึกอันมืดและเงยบสงคดียิ่งร้องไป ๆ แกก็ยิ่งรู้สึกว่าจะใจกล้าขึ้นเรื่อย ๆ

ทันใดนั้นแกได้ยินเสียงพูดออกมาจากที่ใดที่หนึ่งว่า "อยู่ที่นี่ล่ะ อยู่ที่นี่เองแหละ" แกแปลกใจนึกว่าใครหนอออกมานอกบ้านในยามตึกคืนเที่ยงคืนอย่างนี้ แกหยุดร้องเพลงนิ่งนิ่งซึ่งประตูเปิดผางออก ผีชนิดหนึ่งตัวใหญ่ท่าทางน่ากลัว มีเขาข้างหนึ่งงอกอยู่กลางศีรษะก็ก้าวเข้ามาในกระท่อม เบื้องหลังของมันหวนผิดตามเข้ามาเป็นทาง เดินรำเท้าเราะกันลั่น

ตาแก่กลัวจนตัวสั่น แต่ใจก็บอกว่าต้องไม่แสดงความหวาดกลัวต่อหน้าเจ้าผีพวกนี้
 แกจึงตั้งใจทำให้สงบและไม่ท้อหวาด เริ่มร้องเพลงต่อไปเหมือนกับมิได้มีสิ่งแปลกประหลาดอันใด
 เกิดขึ้นเลย พวกผีเอามือป้องหูตั้งอกตั้งใจฟังแกร้องเพลง ลักครู่หนึ่งมันก็พากันเดินร่าหองแหง
 ชายแกร้องเพลงเรื่อย ๆ ไปไม่ยอมหยุดเลยตลอดคืน เจ้าผีเหล่านั้นก็เดินร่ากันไม่หยุด
 หย่อน ชายแก่รู้ดีว่าตัวแกจะปลอดภัย ถ้าแกยังคงทำให้มันเดินร่าอยู่จนรุ่งเช้า เพราะเจ้าผี
 จะต้องกลับถิ่นของมันในเวลาตะวันขึ้น ในที่สุดเมื่อแสงอรุณใกล้จะเริ่มขึ้นราง ๆ หัวหน้าที่
 พวกผีเดินเข้ามาหาตาแก่แล้วพูดว่า "เราไม่เคยได้ยินเพลงเพราะ ๆ อย่างนี้เลย คามีความลับ
 อะไร เสียงไพเราะของตาออกมาจากไหน"

ตาแก่ก็ตอบว่า "ก็ต้องออกจากลำคอของข้านะซี จะดังจากไหนเล่า"

พวกผีจึงเบ่งตรงก้นคอกพอกที่ถูกคางของแก แล้วมันก็พูดว่า "ไม่ใช่ เสียงของตาดัง
 ออกมาจากถุงใหญ่ได้ถูกคางของตาดังหากเล่า ข้าชอบเสียงร้องเพลงของตาจริง ๆ นะ ตาจะ
 ขายถุงนั้นให้แก่ข้าได้ไหมละ ข้าจะจ่ายค่าถุงร้องเพลงของตาให้อย่างงามทีเดียว"

ตาแก่ตะลึงแปลใจ ร้องถามผีไปว่า "แล้วเจ้าจะเอาถุงออกจากลูกคางของข้าได้อย่างไรเล่า"

เจ้าผีหัวร้องอหายน แล้วเจ้าตัวหัวหน้าก็พูดว่า "อย่าวิตกไปเลยน้า เรื่องนั้นนะ ถ้าตายอมขายเราก็จะเอาออกโดยตาจะไม่เจ็บปวดเลย"

"ตกลง" ตาแก่ว่า "เชิญเจ้าเอามันไปเถิด"

แกไม่ได้ตั้งใจจะโกงเจ้าพวกผีเลยจริง ๆ ทั้งยังเป็นสุขยิ่งที่จะให้ก้อนคอฟอกแก่พวกผีเสียด้วยซ้ำ แต่พวกผีเหล่านั้นนำถุงใหญ่ใส่ทองและเพชรนิลจินดาเต็มคาเทลงบนพื้นตรงหน้าแก ขณะที่แกเองยังนั่งตะลึงจ้องสมบัติมีค่าอยู่นั้น ก็พบบิ๊บเห็นเจ้าหัวหน้าผีถือก้อนคอฟอกอยู่ในมือของมันแล้ว โดยที่แกไม่รู้ตัวด้วยซ้ำว่าพวกมันเอาก้อนเนื้อออกจากคางของแกเมื่อใด

พออาทิตย์ขึ้นพวกผีก็หายวับไปหมด ชายแก่เอามือลูกคางตรงที่เคยมีก้อนคอฟอกห้อยอยู่มันเกลี้ยงเกลาคาทีเดียว เกลี้ยงเหมือนสิ่งเกลี้ยง ๆ ทั้งหลาย แสนจะเร่ร่ำเป็นสุข แกฉวยถุงสมบัติวางทับบนพินยอกคางใส่หลังแบกกลับเข้าไปใส่หมู่บ้าน ทุกคนพิศวงงงงวยไปหมดที่เห็น

ตาแก่กลับมาโดยก่อนเมื่อใดคางหายไปและพากันริษยาที่แก่รำรวยขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน ไม่ช้า
 ชาวก็กระหือไปถึงอีกหมู่บ้านหนึ่ง ในหมู่บ้านนั้นก็ยังมีชายแก่คอกอกอีกคนหนึ่ง เมื่อได้ยินเรื่องราว
 เช่นนั้น แก่เป็นคนโลกจึงอยากจะได้สมบัติกับเขาบ้าง แก่จึงไปหาชายแก่คนแรกซึ่งก็ได้เล่าเรื่อง
 ที่เกิดขึ้นทั้งหมดให้ชายคอกอกคนหลังฟัง

เมื่อตาแก่คอกอกคนหลังได้ฟังเรื่องแล้ว ก็ตกลงใจว่าจะทำอย่างคนแก่คนแรกบ้าง
 วันนั้นเองแก่ก็เดินทางไปบ้านร้างบนภูเขาหลังนั้น เวล่ายังวันอยู่แก่จึงลงนอนจับหลับโดยไม่คิดจะ
 ไปหาหินทองให้ลำบากกายแต่อย่างใด ตื่นขึ้นก็พอดีพลบค่ำจึงเข้าไปในกระท่อมสับปะรังเคหลังนั้น
 แล้วเริ่มส่งเสียงร้องเพลง ไม่ช้าพวกผีก็มาจับกลุ่มกัน ตาแก่จอมงกก็ยิ่งร้องเพลงเสียงทวันไหว
 ยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ พวกผีหัวเราะจนตัวงอ พากันเดินเข้าไปในกระท่อม ตาแก่ก็ต้อนรับขับสู้อย่างค็อก
 ตใจ

หัวหน้าผีก้าวเข้ามาหาแก่แล้วพูดว่า "แกร้องเพลงเพราะดีนี่ เสียงเพราะ ๆ ของแก
 ออกมาจากไหนนะ"

ตาแก่จอมงกผู้อยากได้สมบัติยิ่งกว่าอยากกำจัดก้อนคอกอกก็รีบลานลานตอบ "เสียงเพราะ
 มันดังออกจากถุงข้าง ๆ คอของข้าเองแหละ ถ้าเจ้าอยากจะซื้อข้าก็เต็มใจขายแลกกับของมีค่า
 บ้าง"

"นี่แกเห็นพวกข้าเป็นอะไร ฮะ" พวกผีตะเบ็งเสียงดังร้องถาม "หลายวันมาแล้วข้า
 ชื่อได้ถูกอย่างนี้ไว้ถุงหนึ่งแล้ว แต่ไม่เห็นมันทำอะไรได้เลย เราไม่ยอมถูกต้มอีกแล้ว"
 พูดดังนั้นแล้ว เจ้าพวกผีก็หยิบถุงเนื้อคอปอกที่มันเอามาจากตาแก่ใจดีคนแรกติดเข้าไปในลูกคาง
 ข้างหนึ่งของตาแก่คนหลังจอมงก "เอ้า ได้ก้อนเนื้อนี้คงช่วยให้แกร้องเพลงเพราะขึ้นไปอีก" มัน
 ว่าแล้วก็หายวับไป

แทนที่จะขายก้อนเนื้อคอปอกแลกทองและเพชรพลอย ซาแก่โลกสมบัตินี้กลับกลายเป็นได้ก้อน
 คอปอกเพิ่มขึ้นเป็น 2 ก้อน คิดห้อยอยู่ใต้คางข้างละถุง แกเลยนั่งจำเข้าควาน้ำเหลวสะอื้นฮัก ๆ
 อยู่ตรงนั้นเอง

(นิทานพื้นเมืองเอเชีย เล่ม 2)

ว่าวพิเศษ

ที่ลานกว้างกลางหมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นวัดข้าวของชาวบ้านผู้มีอาชีพทำนาของทุกคนในหมู่บ้าน บัดนี้กลายเป็นลานโล่ง เพราะชาวนาทุกคนครบครันได้เสร็จภารกิจทำนาแล้ว ข้าวที่นวดแล้ว ถูกนำไปเก็บไว้ที่ยุ้งข้าวของแต่ละคนหรือบ้างก็ขายข้าวนำเงินมาใช้จ่ายซื้อหาสิ่งของที่จำเป็นต่อไป ลานกว้างจึงเต็มไปด้วยเด็กซึ่งเป็นสมาชิกของหมู่บ้านจำนวนมากนำว่าวมาเล่น เป็นที่สนุกสนาน ว่าวนานาชนิดหลากหลายโฉมวัดเจวียนเล่นลมอย่างสนุกสนาน เสียงเฮฮาของกลุ่มเด็กดังเป็นระยะ

ที่โคนมะขามเทศกลางทุ่ง เอกเด็กเลี้ยงวัวผู้นำสงสาร นั่งเหม่อมองไปบนท้องฟ้า จิตใจก็ครุ่นคิดด้วยความน้อยใจในวาสนาของตนเองที่ต้องเป็นเด็กกำพร้า ดีแต่ว่าเขายังมีปู่คอย เลี้ยงดูส่งเสียให้เขาเรียนด้วยความรักเอ็นดู ซึ่งเอกก็รักเคารพและคิดถึงบุญคุณของปู่ตลอดมา เอกอยากจะวิ่งเล่นสนุกสนานกับเพื่อน ๆ บ้างก็ไม่มีเวลา เพราะเขาต้องช่วยปู่ซึ่งชรามากแล้ว วันธรรมดาเขาจะทำงานบ้านทุกอย่างก่อนไปโรงเรียนและหลังจากกลับจากโรงเรียนปู่ของเขาจะนำ วัว 6 ตัวที่มีอยู่ไปเลี้ยง ครั้นถึงวันหยุดเขาจะทำงานบ้านจนเสร็จแล้วจึงนำวัวไปเลี้ยง เขาจึงไม่มีเวลาสำหรับเล่นสนุกสนานกับเพื่อน ๆ เลย ซึ่งกิจวัตรเหล่านี้ของเอกเป็นที่ชื่นชอบของผู้ใหญ่ทุกคน ในหมู่บ้าน โดยมักจะนำเอกไปเป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อสอนลูกสอนหลานของตน

เงินทุกบาททุกสตางค์ของปู่และเอกต้องใช้อย่างประหยัด ความฝันที่อยากจะมีว่าวสวย ๆ สักตัว จึงไม่มีโอกาสเป็นจริง

เขานั่งโคนต้นมะขามเทศมองว่าวหลากรูปหลากสีที่เพื่อน ๆ เล่นอยู่ที่ลานกว้าง

"ถ้าเรามีว่าวสักตัวก็ดีสินะ" เอกรำพึงกับตัวเอง ทันใดนั้นก็เกิดลมหมุนขึ้นรอบตัว เขา เขาคงใจมาก แต่ครั้นลมสงบสิ่งที่เขาพบอยู่ ณ จุดเดิมลมหมุนคือว่าวรูปร่างแปลกตา จะว่าสวย ก็ไม่สวย ดูจะน่าเกลียดด้วยซ้ำ ทั้งยังมีสายป่านวางอยู่อีก 1 ชุด

"ว่าวใครนะ..." เอกอุทาน

"ข้าให้เจ้า..." เสียงตอบแว่วมาจากสายลม

"ใครพูดนะ?" เอกตกใจ

"ข้าเอง เพทแห่งสายลม..." มีเสียงตอบกลับมาอีก

"เทพแห่งสายลม...ท่านอยู่ที่ไหน" เอกถามด้วยอยากรู้และแปลกใจ

"ข้าอยู่ทุกแห่งทุกหน...ข้าเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง ข้ารู้ทุกเรื่องทุกราว ข้ารู้...ข้าเห็นว่า
เจ้าเป็นคนดี มีความกตัญญู กตเวทิต...ข้าชอบ...ข้าให้สิ่งที่เจ้าต้องการเป็นรางวัล...มันไม่ใช่
ว่าวธรรมดา ฮา...ฮา...ฮา"

"ขอบคุณท่านมาก ชอบคุณมาก" เอกก้มลงกราบอย่างดีใจ

"จำไว้นะ...มันจะเป็นว่าวธรรมดา ทันทีที่เจ้าละทิ้งความคิดของตัวเอง"

"ครับกระผมจะจำไว้..."

หลังจากวันนั้น เป็นต้นมาทุกคน ในหมู่บ้านจะ เห็นว่ารูปร่างแปลกประหลาดตัวหนึ่งขึ้นอยู่
กลางทุ่งเสมอ... ซึ่งทุกคนก็ไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก... แต่เอกผู้เป็นเจ้าของว่าวนั้นรักและ
ภูมิใจว่าววิเศษของเขา...มันเป็นว่าวที่วิเศษจริง ๆ ...ไม่ต้องมีลมก็ขึ้นได้ ขึ้นได้ทุกทิศ
ทุกทาง และที่วิเศษสุดคือมันสามารถพาเอกลอยขึ้นไปบนท้องฟ้าสูง ๆ ได้ตามที่เอกต้องการ...

วันหนึ่งใกล้ค่ำหลังจากที่เอกนอนฟังว่าว เข้าคอกหมดแล้ว เขาก็นำว่าววิเศษมาขึ้นที่กลาง
ทุ่งโดยเขาเกาะว่าวขึ้นไปด้วย... ในความใกล้มืดของเวลานั้น... ไม่มีใครสังเกตเห็นเขา...
เขาลอยไปเรื่อย ๆ โดยไม่มีสายบ่านยึด และที่ชายป่าหลังหมู่บ้านเอกพบชาย 4 คน อาวุธครบมือ
กำลังปรึกษากันอยู่

"ต้องไม่ใช่เรื่องดีแน่นอน" เอกคิดพร้อมกับลดความสูงของว่าวลงจนอยู่ในระดับที่ได้ยิน
เสียงพูดคุยของชายทั้ง 4 คน

"แน่แล้ว...มันจะมาปล้นวัวที่บ้านปู่คืนนี้..." เอกตกใจมากเมื่อได้ยินคำปรึกษาของชาย
ทั้ง 4 คน

"เราต้องรีบกลับไปเตรียมป้องกัน" คิดดังนั้นแล้วเอกก็บังคับว่าวกลับไปยังบ้าน และเล่า
เรื่องราวทั้งหมดให้ปู่ฟัง ปู่จึงนำว่าวไปฝากไว้ที่บ้านผู้ใหญ่บ้านแล้วเอาสุนัข 6 ไบมาวางไว้ในคอกแทน
ว่าวพร้อมทั้งเอาเศษฟางคลุมไว้จนดูคล้ายว่าวนอนอยู่ชาวบ้านเกือบ 20 คนก็อาสาจับโจรก็มาแอบซุ่ม
ตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว เอกก็เกาะว่าวขึ้นไปเพื่อคอยดูว่าโจร
มาหรือยังจะได้ส่งสัญญาณให้ผู้ที่ซุ่มอยู่เตรียมพร้อม

หลังเที่ยงคืนเล็กน้อยโจรทั้ง 4 ก็แฝงกายเข้ามายังคอกวัวของปู่เอก...

เอกส่งสัญญาณให้ทุกคนรู้ เมื่อโจรเข้าไปยังคอกวัว ทุกคนก็กรูกันเข้าล้อมและจับโจร
ทั้ง 4 ได้โดยละม่อม

จากนั้นเป็นต้นมาเอกได้รับยกย่องจากทุกคนว่าเป็นเด็กที่ดีที่สุดของหมู่บ้าน และแม้ว่า
เขาจะได้รับเกียรติอย่างสูงทั้งยังมีว่าววิเศษอีกด้วย แต่เขาก็คงเป็นเอกคนเดียว มีความกตัญญู
กตเวทิต่อปู่ของเขา เขารักว่าววิเศษของเขา...เขาจึงไม่อยากให้ว่าววิเศษของเขากลายเป็นว่าวธรรมดาตามคำบอกของเทพแห่งสายลม เขาพยายามใช้ความวิเศษของว่าวให้เกิด
ประโยชน์แก่ทุกคนในหมู่บ้านให้มากที่สุด

เท่าที่จะทำได้

(มิตรครู: มีนาคม, 2534)

โลก เย็นได้ถ้าใฝ่กตัญญู

เราให้ความสำคัญกับวัตถุ เงินทอง พร้อมทั้งเหยียดหยามคุณธรรม น้ำใจ กันมาเป็นเวลานานแล้ว...นานจนกลายเป็นปกติของสังคมทราวม และพากันหลงใหลได้ปลื้มพฤติกรรมของสังคมทรามนั้นว่าดี ว่าเลิศ คนมีเงิน มียศ เป็นเทวดา คนจนเงิน แต่รวยน้ำใจที่ใฝ่คุณธรรม กลายเป็นมนุษย์ส่วนเกินที่ไม่มีใครเห็นคุณค่า

ผมคิดอย่างนั้น หลังจากอ่านข่าวที่สภาสังคมสงเคราะห์ เขายกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลที่มีความกตัญญู-กตเวทิต่อบุพการี เนื่องในโอกาสวันแม่แห่งชาติที่จะมาถึง

ความกตัญญู-กตเวทิต เป็นเรื่องของจิตสำนึก หรือที่เรียกว่า "ใฝ่ดี- เป็นเรื่องของคุณธรรมที่สังคมกำลังละเลย เมื่อมีการเน้น มีการเชิดชู ยกย่อง ผมก็อนุโมทนาสาธุ เพื่อเรียกร้อง พี่นุชด้านคุณธรรมให้กลับมาประดับสังคม ผมก็อยากทำความเข้าใจในเรื่อง "กตัญญู-กตเวทิต" ให้ลึกและกว้างขวางออกไปมากกว่าที่เข้าใจกันอยู่สักเล็กน้อย

"มรดกทางปัญญา เพื่อเยาวชนไทย" เป็นหัวข้อเรื่องที่ท่าน "พุทธทาส ภิกขุ" เคยแสดงไว้ ซึ่งท่าน ส.ธโนชาภรณ์ ได้นำมาพิมพ์เป็นธรรมทานเผยแพร่ แจกจ่ายผมจะขอคัดลอกบางตอน เพื่อประโยชน์อันเกื้อหนุนกับสังคม ดังนี้

...ความรู้ และยอมรับรู้ในบุญคุณของผู้อื่นที่มีอยู่เหนือตนนี้ เรียกว่า "กตัญญูตา" การพยายามทำตอบแทนบุญคุณนั้น ๆ เรียกว่า "กตเวทิตา"

คนผู้รู้บุญคุณท่าน เรียกว่า คนกตัญญู คนที่ทำตอบแทนเรียกว่า คนกตเวทิต กตัญญูกตเวทิตา ความรู้บุญคุณท่าน แล้วทำตอบแทนให้ปรากฏ นี้เป็นธรรมประคองโลกให้เป็นอยู่ได้ และอยู่ด้วยความสงบสุข

คนในโลกแต่ละคนยังไม่รับรู้ในความที่ตนเป็นหนี้บุญคุณของกันและกันอย่างไรที่จะแยกกันไม่ออกยิ่งขึ้นเพียงใด ก็ยิ่งทำให้โลกเต็มไปด้วยความแข่งขัน แย่งชิง โหดร้าย ทารุณ และเกิดลัทธินิยมเมือง อันทำให้โลกระส่ำระสายมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น ฉะนั้น ความสนใจในธรรมะ คือ กตัญญูกตเวทิตาธรรม นี้ นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งทีเดียว

ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามทั้งหลายของคนไทยเรา ล้วนแต่มีความกตัญญูกตเวทิต เป็นที่ดั่งสำคัญ และทั้ง เป็นไปเพื่อรักษาและส่ง เสริมคุณธรรมข้อนี้ให้คงมีอยู่ในโลกนี้อย่างแน่นแฟ้นพร้อมกันไปในตัว

คนอกคตัญญูอย่างยิ่ง คือ คนที่ไม่ยอมรับว่าทุกคนในโลกเป็นหนีบุญคุณต่อกันอย่างแน่นแฟ้น คนที่มีความกตัญญูถึงที่สุดก็คือคนที่ยอมรับว่า แม้แต่สัตว์พาหนะ เช่น วัว ควาย ก็เป็นสิ่งที่ มีบุญคุณ อย่างต้องกล่าวถึงบิดา มารดา ครูบาอาจารย์เลย ถ้าใครยอมรับฐึในบุญคุณของวัวควาย เป็นต้นแล้ว บ้านเมืองนั้นจะเต็มไปด้วยความสงบสุขเพราะมีแต่คนใจสูง ฐึจักตอบแทนคุณแม่แก่ วัวควาย แล้วจะเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ด้วยกันซึ่งมีบุญคุณต่อกันยิ่งไปกว่าวัวควายได้อย่างไรเล่า บ้านเมืองนั้นจะอุดมสมบูรณ์ด้วยวัว ควายพันธุ์ดี มีคุณภาพสูง มีมนุษย์ใจสูงเป็นเจ้าของ ขยันทำมาหากินโดยปราศจากการเบียดเบียนกันแม้แต่น้อย ครูบาอาจารย์นั้นไม่ต้องกล่าวถึง เพราะ จะตั้งอยู่ในฐานะ เป็นเทวดา หรือเป็นปุขนิยบุคคล อยู่เหนือเศียรเกล้าของคนทุกคนทั่วไปจริง ๆ

คนที่มีความกตัญญูละเอียดยิ่งไปกว่านั้น ย่อมรู้จักบุญคุณของป่าไม้ ทุ่งนา ห้วย หนอง คลอง ลำธาร ถนนหนทาง และสิ่งสาธารณอื่น ๆ แม้กระทั่งดอกไม้ และผีเสื้อ ซึ่งบินไปมาอยู่ โดยปราศจากความรู้จักมักคุ้นกับผู้ใด

ผู้ไม่รู้คุณของป่า ย่อมทำลายป่าเสียด้วยความเห็นแก่ตัวข้างเดียว จนลูกหลานไม่มีไม้ จะปลูกเรือนกันอีกต่อไป จนห้วยหนองคลองลำธารเหือดแห้ง เพราะป่าอันเป็นกำเนิดน้ำนั้นถูกทำลายหมด ไม้มีความขึ้นของป่าจะคายน้ำออกมาเป็นลำธารและจะดึงดูดเมฆฝนให้มาตกเป็นฝน ณ ที่นั้น จน เพียงพอ

ผู้ไม่รู้บุญคุณของถนน ภูเขา คลอง ย่อมรุกรเนื้อที่ถนน ตรอก ทางเดินให้แคบเข้าจน ไม่สำเร็จประโยชน์ดังที่บรรพบุรุษได้มุ่งหมายไว้ เขาขอมทนลำบากในการไปมายามค่ำคืนดึกคืน ทั้งในยามปกติและยามคับขัน ไม่ยอมสละเนื้อที่ทำถนน หรือทางเดินสาธารณะ แม้แต่นิวเดียว

เขาตัดต้นไม้ผลในป่าสาธารณะลงทั้งต้น เพียงเพื่อเอาผลของมันเพียงหาบเดียว หรือ กระบุงเดียวเท่านั้น ถ้าเขาเป็นคนกตัญญู สิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นเลย แผ่นดินจะร่ำรวยด้วย สิ่งอันจะทำความขึ้นอกขึ้นใจให้แก่คนทุกคนในโลกนี้ยิ่งขึ้นทุกที เพราะการทะนุถนอม และการบำรุง ส่งเสริมของผู้มีกตัญญูตาธรรม เหล่านี้

คนที่มีความกตัญญูอันละเอียดสุขุมยิ่งขึ้นไปกว่านั้นอีก ย่อมรู้จักบุญคุณของศัตรูและปรปักษ์ ตลอดจนฐึถึงสิ่งอันเป็นอุปสรรคต่าง ๆ ชนิด

ศัตรู ทำให้คนมีกตัญญูฉลาด และก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปกว่าเดิม ทำให้เขาประกอบด้วย คุณธรรมอันสูงยิ่งขึ้นด้วยความอดกลั้น อดทน และการเสียสละ เป็นต้น ผู้พิจารณาวิชา ทำให้เรา กลายเป็นคนหนักแน่น มั่นคง และมีความเมตตากรุณาขั้นสูงพิเศษที่คนธรรมดาไม่มีได้ อุปสรรค ทั้งหลายทำให้เรามีปัญญา เข้าใจโลกถูกต้องตามที่ เป็นจริง ชนิดที่จะทำให้เรามีชีวิตอยู่ในโลก ต่อไปด้วยความผาสุกยิ่งขึ้น

ความเจ็บไข้ และความยากลำบากทุกประการ ทำให้เราเกิดวิสัยสัญญาภาพ ปรลงตก
จนมองเห็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ได้จริง ๆ และทำให้บรรลุมรรคผล นิพพาน ฯลฯ

ครับ... นี่คือการขยายความเกี่ยวกับ "กตัญญู-กตเวทิต์" ให้เราได้อรรถกัมกว้างขวาง
ยิ่งขึ้น นอกเหนือจากที่เข้าใจกันว่า ความกตัญญูกตเวทิต์ คือ การให้ และการตอบแทนระหว่าง
มนุษย์กับมนุษย์เท่านั้น แท้ที่จริงแล้วมีความหมายไพศาลจากมนุษย์ไปสู่สรรพสัตว์ และสรรพวัตถุ
ดังที่ท่านพุทธทาส ภิกขุ ได้อธิบายไว้

ก็ฝากไว้เพื่อความร่มเย็นของสังคม อันจะเกิดขึ้นจากมนุษย์ที่รู้ซึ่งถึงคำว่า กตัญญู-กตเวทิต์
และน้อมนำเข้ามาสู่วิถีชีวิตของตน

(ไทยรัฐ, พฤษภาคม 2533)

"เอคส์" กับการท่องเที่ยว

เขามองว่าตอนนี้ประเทศไทย เงินกำลังดึงตัว ชาวบ้านระดับหมฟั้งแล้วก็งั้น ๆ ไม่ค่อยรู้สึกเท่าไร เพราะมันดึง เป็นปกติเกือบตลอดชีวิตอยู่แล้ว ถ้าจะพูดตามภาษา รสช. ก็ต้องพูดว่า "ยากจนผิดปกติ" มาโดยกำเนิด

จะด้วยภาวะเงินดึงตัว หรือการเมืองดึงตัวก็ช่างเถอะ รวมความว่าในช่วงนี้บรรยากาศในบ้านในเมืองหายใจไม่ค่อยคล่อง แนวโน้มของครึ่งปีหลังยังไม่คล่องนักเพราะเขาว่า "ไม่รู้เงินมันหายไปทางไหนหมด"

ยิ่งไปกว่านั้น พระเอกม้าขาวที่เคยมาช่วยเมืองไทย คือ "การท่องเที่ยว" ในครึ่งปีหลังนี้ เขามองว่าจะมีแต่ม้าแกลบโทรม ๆ ธุรกิจการท่องเที่ยวอาจจะโตขึ้นแค่ 2 เปอร์เซ็นต์

สำหรับเมืองไทย อะไรก็ช่างเถอะ ทุกอย่างมันเปลี่ยนแปลงได้เร็ว สังเกตจากอดีตที่ผ่านมา ๆ มา แต่ปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงคือ "ภาวะทางจิตใจ" ของคนในประเทศ

โดยความเป็นจริงแล้ว ผลงานส่วนรวมของรัฐบาลนี้ เท่าที่ผ่านมามีมากมายเหมาะสมกับกาลเวลา และแต่ละเรื่องล้วน เป็นเนื้อเป็นหนังกับโครงสร้างใหญ่ ๆ ของประเทศชาติ

แต่ก็อย่างว่าแหละ ของดี และความดีของคนอื่นนั้น ถึงมองเห็นแต่ไม่ค่อยมีใครอยากเอามาพูด กลับพยายามส่องกล้องมองหาจุดบกพร่อง จุดอ่อนขึ้นมาโจมตี เข้าตำราที่ว่า "ของเหม็นแมลงชอบดม ของหอม เก็บไว้ดมคนเดียว"

มันก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องหยิบผลงาน หยิบ เรื่องที่ดีมาแจกแจงให้ประชาชนฟังอบอุ้มใจว่าไปแล้ว เครื่องมือสื่อสารของรัฐมีอยู่มากมาย แต่ไม่รู้จักใช้เอง ปล่อยให้เป็นบ่อเงินบ่อทองของพ่อค้า นักธุรกิจ เข้าเอาไปทำมาหากินหมด

ลงท้ายก็ออกมาดัดข้อ หรือขอความเห็นใจว่า "ทำไมหนังสือพิมพ์ไม่ช่วยกันบ้าง"

หนังสือพิมพ์นั้นนะ ช่วยอยู่แล้วจนตัวโค้งแล้วครับ รัฐบาลเองนั่นแหละ ควรใช้เครื่องมือของรัฐ "ช่วยตัวเอง" ให้มันหนักกว่านี้หน่อย

นายมีชัย วีระไวทยะ รมด. ประจำสำนักนายกฯ ได้ชื่อว่ามีประสบการณ์กว้างขวาง และมีความสามารถเป็นเลิศในเชิงการประชาสัมพันธ์ น่าจะสร้างงานชิ้นเอกในด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมั่นใจในรัฐบาล และสร้างความกระหายในหมู่เด็กท่องเที่ยวระดับชาติให้อยากเดินทางมาสัมผัส

หยุดพูดเรื่องโรคเอดส์ไว้ก่อนสักมือเถอะครับ ชาวบ้านจะเครียดตายอยู่แล้ว พูดอยู่เป็นปี เห็นมีแต่ตัวเลขเพิ่มขึ้น ๆ แสดงว่าแผนงานการต่อต้านโรคเอดส์ที่ใช้อยู่ "ไม่ได้ผล" ต้องปรับเปลี่ยน

ในทางตรงกันข้าม นอกจากไม่ได้ผลแล้ว ยังมีผลลบกับชื่อเสียงประเทศจนเขาร่ำลือกันไปเท่บ้าง จริงบ้าง ครึ่งก่อนโลกว่า เมืองไทยแพร่ขยายโรคเอดส์คิดอันดับโลก

ทั้ง ๆ ที่สหรัฐอเมริกาเอง เป็นโรคเอดส์แพร่โรคเอดส์เป็นอันดับหนึ่งของโลก แต่ไม่ค่อยมีใครรู้ และไม่มีใครกลัวที่จะไปติด เชื้อมาจากสหรัฐอเมริกา

โรคเอดส์นี้ ก่อนอื่นต้องเข้าใจปัญหา มันให้ถ่องแท้ ไม่ใช่หลับหูหลับตาพูด เพื่อหวังผลจากเงินอุดหนุน โรคเอดส์นี้เป็นโรคที่รักษาไม่หายในขณะนี้ สิ่งที่ทำได้คือ...การป้องกันการแพร่ขยาย

ถ้าแยกแผนงานการป้องกันโรคเอดส์ให้เป็นสัดส่วน เหมาะสมกับสถานที่วัย บุคคลแล้ว อาจจะได้ผลมากกว่าไหมประโคนรวม ๆ กันไป โดยไม่มีกลุ่มเป้าหมาย ช้าจะเป็นผลเสียแก่ภาพพจน์ของประเทศชาติดังที่ เป็นอยู่

เมื่อแยกแล้ว การป้องกันจะพุ่งเข้าถึงตัวกลุ่มเป้าหมายโดยตรง ชาวคราวก็จะไม่เอะอะโง่งงต้องเข้าใจให้ชัดว่า โรคเอดส์นี้เราห้ามมันไม่ได้ เหมือนกับโรคทั้งหลาย แต่เราป้องกันมันได้ อย่างกลัวจนเกินเหตุ เพราะกลัวแล้วจะขาดสติ

"โรงแรม" จะกลายเป็น "โลงผี" ไหมหมดแล้วหละครับขณะนี้

(ไทยรัฐ, พฤษภาคม 2533)

ระดับที่ 4 การเห็นคุณค่า

เป็นระดับความสามารถในการอ่านระดับสูงสุด คือ ให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่า ผู้เขียนมีกระบวนการอะไรในการสร้างโครงเรื่อง บอกความรู้สึกของบุคคลในเรื่อง สภาพเหตุการณ์ที่ทำให้บุคคลในเรื่องต้องแสดงการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา สามารถบอก ความหมาย และอิทธิพลของคำที่มีต่อความรู้สึกของผู้อ่าน การแสดงออกทางอารมณ์และสร้าง ภาพพจน์ได้ ประกอบด้วยแผนการสอน 3 แผน คือ

แผนที่ 1 การมีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่อง และภาษาของผู้เขียนจากการอ่าน บทกลอน

แผนที่ 2 การมีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่อง และภาษาของผู้เขียนจากการ์ตูน

แผนที่ 3 การสร้างภาพพจน์และการแสดงออกจากการอ่าน เรื่องราว

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 1 ระดับการเห็นคุณค่า

การมีอารมณ์ตอบสนองตาม เนื้อ เรื่อง และภาษาของผู้เขียนจากกรอ่านบทกลอน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ความเข้าใจในภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนบทกลอนทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์
สนองตามบทกลอนที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถบอกความหมายของคำศัพท์ที่สำคัญในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. ตอบคำถามและเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อย่างมีเหตุผล
3. บอกอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในแต่ละตอนของเรื่องที่อ่านได้
4. บอกความรู้สึกของตนหลังจากการอ่านเรื่องราวได้

เนื้อเรื่อง "ลิงแอกกับจระเข้"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (15 นาที)

ครูนำนักเรียนร่วมกิจกรรม 20 คำถาม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ครูอธิบายวิธีการเล่นเกม 20 คำถาม โดยครูมีคำปริศนา 1 คำ ซึ่งนักเรียนทั้งหมดจะต้องช่วยกันทายคำปริศนาด้วยการตั้งคำถามถามครูได้ 20 คำถาม
2. ครูบอกไปลักษณะของคำปริศนา นักเรียนคนใดต้องการถามให้ยกมือขึ้นครูจะเป็นผู้เลือกและตอบคำถาม เขียนคำถามและคำตอบลงบนกระดานคำ
3. ตัวแทนนักเรียนออกมาดำเนินการอภิปรายเพื่อทายคำปริศนา
4. ครูติดคำปริศนาบนกระดานคำ สรุปการตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำตอบเพื่อทายคำปริศนา
5. ครูชี้แจงจุดประสงค์ในการอ่านจับใจความครั้งนี้ว่า เป็นการอ่านบทกลอน นักเรียนจะต้องอ่านแล้วรู้ความหมายของคำศัพท์ที่ผู้เขียนใช้ในประโยคและบทกลอนนั้น ๆ ซึ่งอาจจะ เคาได้

จากการอ่านเนื้อเรื่องหรือค้นจากพจนานุกรม ดังนั้นนักเรียนจะต้องเข้าใจภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนบทกลอนนั้น ๆ จึงอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการสอน (30 นาที) กิจกรรมการอ่านเพื่อการทำนาย

1. ครูอธิบายลักษณะของเนื้อเรื่องว่ามีลักษณะเป็นบทกลอน จะแบ่งออกเป็น 5 ตอน แต่ละตอนจะประกอบด้วยเนื้อเรื่อง และคำถาม ซึ่งครูจะแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนทุกคน ครึ่งละหนึ่งตอน
2. เมื่อนักเรียนได้รับเนื้อเรื่องตอนที่หนึ่ง ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถาม (ให้เวลาประมาณ 3-5 นาที) ครูให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา
3. ครูให้สัญญาณหมดเวลาครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปคำตอบและการทำนายเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นในเนื้อเรื่องตอนต่อไป
4. ครูแจกเนื้อเรื่องตอนที่ 2 และดำเนินกิจกรรมดังข้อ 2 และ 3 จนกระทั่งนักเรียนได้อ่านเนื้อเรื่องครบทั้ง 5 ตอน
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดสรุป

ขั้นสรุป (15 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันสรุปตั้งชื่อเรื่อง และคติธรรมที่ได้จากการอ่านเรื่องทั้งหมด.
2. ครูเฉลยแบบฝึกหัด อธิบายและสรุปโดยตั้งชื่อเรื่อง และข้อความที่ผู้เขียนได้สรุป

ไว้ตอนจบ

ประเมินผล

1. การตอบคำถามจากกิจกรรมการอ่านเพื่อการทำนาย
2. การถามคำถามและการเข้าร่วมกิจกรรม 20 คำถาม
3. การทำแบบฝึกหัดท้ายชั่วโมง

สื่อการเรียน

1. คำปริศนา "จระเข้"
2. ข้อความที่ไขบอกไข " เป็นสิ่งมีชีวิต "

3. เนื้อเรื่องตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

- 1 ข้างริมสาคร มีอุทุมพร สุกแดงพรรณราย
 ลิงหนึ่งชรา หากินสบาย มีต้องโยกย้าย จากสายสาคร
- 2 อาศัยต้นเตื่อ สุกแดงระเรื่อ ทั้งกินและนอน
 สิ้นทุกข์สุขใจ ลิมโพลิงขร เหมือนได้รับพร จากสรวงสวรรค์
- 3 ในน่านชลธิ์ นั้นมีกุมภีร์ ตัวใหญ่สำคัญ
 เทียวเสาะหากิน ตามถิ่นแถวนี้ บังเอิญเจอจะกัน กับวานรไพร
- 4 ปราศรียทวยทัก ตกลงสมันคร รักกันด้วยใจ
 สัตว์บกสัตว์น้ำ นึกขำบ้างไหม รักกันเพียงใด โปรดใคร่ฟังดู

1. บรรยายภาพของเนื้อเรื่องตอนนี้ ตัวละครมีความรู้สึกอย่างไรต่อกัน
 (เฉลย รักใคร่เป็นมิตรกัน)
2. ให้นักเรียนลองเดาเหตุการณ์ต่อไปว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น
 (เฉลย แล้วแต่ความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน)

4.

เนื้อเรื่องตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

- 1 ฝ่ายจระเข้ เลือเจ้าเจ้าเล่ห์ วางเล่ห์เหลี่ยมคุณ
ทนเที่ยวไปมา พุดจาหาสู่ วางแผนเป็นผู้ มีใจเมตตา
- 2 จับกุ้งปลาได้ นำมาวางไว้ ด้รับพฤษา
เรียกให้กินบิณฑร์ มากินกุ้งปลา ซ่อนเร้นมารยา มิให้ลิงกลัว
- 3 หลายวันต่อมา ฝ่ายเมียบงกฏา รู้ทำจากผิว
ว่าไปพบลิง ใจยิ่งระริว จึงบอกให้ผิว จับกับกบี่
- 4 แม้นมิได้กิน หัวใจบิณฑร์ จะสิ้นชีวิต
ขอให้ท่านรีบไป ไวไวเดี๋ยวนี้ จับตัวกบี่ นี้มาให้ฉัน
- 5 จระเข้เฒ่า ได้ยินเมียเร้า เข้าบทธัจจรรย
จะเอาสิ่งใด ตามใจจอมขวัญ โลกนี้สำคัญ ที่พันธเมียบ
- 6 แหวกว่ายสายสินธุ์ ไปหากบิณฑร์ ลั่นแรงระเหี้ย
ร้องบอกลิงไพร เขิญไปเยี่ยมเมียบ ขออย่าให้เสีย คำเมียบฉันเขิญ
- 7 เมียบฉันจัดไว้ ปูปลาตัวใหญ่ อย่าได้ขวยเขิน
ความรักกันหนา จึงกล้าขอเขิญ อย่าได้ทำเมิน ชีหลังเข้าไป

1. ข้อความในย่อหน้าที่ 4 ฉันหมายถึงใคร และฉันจะตายจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
(เฉลย ฉันหมายถึง เมียบจระเข้ และเมียบจระเข้ไม่ได้ตายจริง เป็นแผนของเมียบจระเข
เพื่อต้องการกินหัวใจลิง)
2. ให้นักเรียนเดาเหตุการณ์ต่อไปว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น
(แล้วแต่ความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน)

5.

เนื้อเรื่องตอนที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

- 1 ฝ่ายกบี่ ไม่รู้ภัยมี ถึงที่ดักษัย
หลงกลกุ่มภา วาจาขมใน ลงจากคันไม้ กระโดดขึ้นหลัง
- 2 จระเข้มีข่า แหวกว่ายธารา โฉมหน้าออกฝั่ง
พอถึงกลางชล ตั้งใจตนหวัง แล้วก็หยุดยั้ง หลังพูดเย้ยลิง
- 3 กุ่มก็ลืพูดว่า เฮ้ยอ้ายลิงบ้า หน้าโง่แกมหยิ่ง
ข้าพาเจ้ามา ใช้ว่าความจริง เอ็งจงอยู่นิ่ง ฟังข้าก่อนตาย
- 4 เรื่องมันมีว่า นางเมียของข่า เขาว่าฝันร้าย
ต้องกินหัวใจ ลิงไพรจึงกลายเป็น ช่างกลัวเมียตาย จึงหมายลงมา

1. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของจระเข้
(เฉลย จระเข้เจ้าเล่ห์โง่ไม่มีความจริงใจต่อเพื่อนลิง รักและหลงเมีย)
2. ให้นักเรียนเดาเหตุการณ์ต่อไปว่าลิงจะทำอย่างไร อะไรจะเกิดขึ้นต่อไป
(แล้วแต่ความคิดของนักเรียนแต่ละคน)

6. เนื้อเรื่องตอนที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

- 1 ฝ่ายจอมกบินทร์ พอหุไฉยีน แพบลินชีวา
แต่ด้วยเซาว์นไว เกิดในปัญญา ย้อนกลุมภา วาจาแหลมคม
 - 2 ว่าไธ์กุมภา ก่อนเพื่อนจะมา ก็ไม่ปรารมภ์
ถ้าแน่นท่านเดือน เหมือนท่านนิยม เรื่องนี้คงสม อารมณ์ท่านเหลือ
 - 3 ข้าถอดดวงใจ ของข้าฝากไว้ ในคัมมะเตื่อ
ถ้าแน่นอยากกิน ยอมให้ขึ้นเนื้อ หวังจิตคิดเพื่อ เมื่อเพื่อนเคือคร้อน
 - 4 หากหวังดวงใจ จะต้องกลับไป ในริมสาคร
ขอเพื่อนคิดดู ให้รู้เสียก่อน ว่าจะกลับจร หรือไปต่อไป
1. เมื่อจระเข้บอกถึงกลอุบายที่ลวงลึงมา ลึงมีความรู้สึกอย่างไร และทำอะไรต่อไป
(เฉลย ลึงตกใจ แต่ไม่กลัว วางแผนซ่อนกลจระเข้โดยบอกว่าตนถอดหัวใจไว้ที่คัมมะเตื่อ
ถ้าจะกินหัวใจจะต้องกลับไปคัมมะเตื่อก่อน)
 2. นักเรียนคิดว่าจระเข้จะกลับไปคัมมะเตื่อหรือไม่ เพราะเหตุใด อะไรจะเกิดขึ้นต่อไป
(แล้วแต่ความคิดของนักเรียนแต่ละคน)

7.

เนื้อเรื่องตอนที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

- 1 กุมภีลยีนคำ รู้สึกดีมีค่า น้ำคำสิงไช
ว่าเมียของข้า ให้หาหัวใจ เอาเนื้อท่านไป คงไม่ได้ผล
- 2 เพื่อนวอกได้ที เร่งบอกกุมภีล ให้รีบร้อนรน
ขึ้นอยู่ซักช้า พลาดท่าเสียผล จงรีบว่ายวน ไปริมชลธิ
- 3 จระเข้มีขี้ฯ แหกว่ายกลับมา ด้วยท่าเร็วรี
พอลถึงริมฝั่ง หยุคยั้งทันที เจ้าสิงหัวดี โคดขึ้นบนดิน
- 4 สิงวิ่งขึ้นไม้ เก็บผลเดื่อได้ สมใจถวิล
สุกสุกคิบคิบ หยิบกินหยิบกิน มีขี้ฯได้ยีน กุมภีลเรียกหา
- 5 เรียกเพื่อนสิงเอ๋ย อย่าช้านักเลย ไปรดริบลงมา
เมียข้าเขารอ เดียวมรณา เพื่อนไม่เมตตา เมียข้าต้องตาย
- 6 สิงร้องบอกว่า นีหรือกุมภา บัญญาเหลือหลาย
หลอกลวงเราไป หัวใจให้ตาย แต่มันก็สาย เสียแล้วเพื่อนเอ๋ย

(นิทานคำกลอนเสริมประสบการณ์ภาษาไทย, 2512)

1. จระเข้มีความคิดความรู้สึกอย่างไร
(เฉลย เชื่อลึงคิดว่าลึงยอมให้กินหัวใจ และเมียต้องการกินหัวใจ จึงพาลึงกลับไปฝั่งเพื่อเอาหัวใจ)
2. เรื่องนี้ควรจะชื่อว่าอะไร
(เฉลย ลึงแก่กับจระเข้)
3. คติธรรมที่ได้จากเรื่องนี้เป็น
(เฉลย รู้รักษาดัวร์อดเป็นยอดดี)

8. บัณฑิตชื่อเรื่อง

"ลิงแอกกับจระเข้"

9. ข้อความสรุป

ลิงโง่เกมหยิ่ง กุมภีลโง่ยั้ง จริงโหมเล่าเอ๋ย
รักษาตัวรอด ยอดดีแล้วเหวย ขออย่ามาเอ๋ย ว่าเป็นเพื่อนกัน

10. แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายเหมือนกับคำที่ให้มาจากเนื้อเรื่อง

ลิง	1.	2.	3.
จระเข้	1.	2.	3.

2. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องนี้แล้วมีความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 2 ระดับการเห็นคุณค่า

การมีอารมณ์สนองตอบตามเนื้อเรื่องและภาษาของผู้เขียนจากการ์ตูน

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด ความเข้าใจในภาษาที่ผู้เขียนใช้ประกอบการเขียนการ์ตูน ทำให้ผู้อ่านเกิด
อารมณ์สนองตอบตามเนื้อเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกเหตุและผล เกี่ยวกับการกระทำของตัวละครได้
2. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนการ์ตูนได้
3. บอกความรู้สึกของตัวละครในการ์ตูนที่อ่านได้
4. บรรยายความรู้สึกของคนหลังจากการอ่านการ์ตูนได้

เนื้อเรื่อง ประกอบด้วยเนื้อเรื่อง 4 เรื่อง คือ

1. ผิดเป็นครู
2. หลีก 5 ข ของเศรษฐี
3. ยายหมุดตอ
4. พ่อจ๋า! หนูกลายเป็นลิงไปแล้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ให้นักเรียนจับฉลาก เพื่อแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม
2. นักเรียนเข้ากลุ่มให้หมายเลขที่ได้รับตรงกับหมายเลขของโต๊ะ
3. บนโต๊ะของแต่ละกลุ่มจะมีกล่องใส่เนื้อเรื่อง กล่องในแต่ละกลุ่มจะมีของ

ใส่เนื้อเรื่องพร้อมคำถาม

4. ครูบอกจุดประสงค์ของการอ่านครั้งนี้ ว่าเป็นการอ่านเนื้อเรื่องที่เป็นการ์ตูน ประกอบคำบรรยาย นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมด และสามารถบรรยายความรู้สึกของตัวละครและความรู้สึกของตนหลังการอ่านได้

ขั้นตอนการสอน (30 นาที)

1. ให้นักเรียนทุกคนอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดในเวลา 20 นาที
2. ครูให้นักเรียนบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนการ์ตูน
3. ให้นักเรียนบอกความรู้สึกของตนหลังการอ่านการ์ตูนในแต่ละเรื่อง
4. ครูให้นักเรียนบรรยายความรู้สึกของตัวละครในการ์ตูนที่อ่าน

ขั้นสรุป (25 นาที)

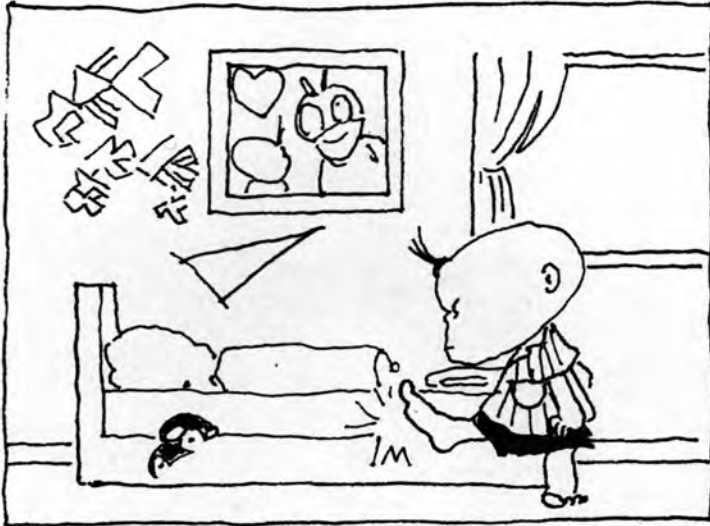
1. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคในการอ่านระดับความนิยม
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. การบรรยายความรู้สึกของตนหลังการอ่านการ์ตูน
2. การบรรยายความรู้สึกของตัวละคร
3. การทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียน

การ์ตูนประกอบคำบรรยายจำนวน 4 เรื่อง และมีแบบฝึกหัดประกอบ ได้แก่

'ผิดเป็นครู'

ลูกกลอนงอนหงตหงิดมะหงิกหงัก
 ลุงคะนิกกริกการองให้พ่อองศรี
 เพราะคุณแม่ท่านไม่ให้ดูทีวี
 ให้ดูอยู่ยู่ในห้องท่าองตำรา

ท่านบอกว่าใกล้ล่อมีใกล้เลื่อนชั้น
 ทั้งคำบ่นคำลึงคำพูดจา

ควรขยันหมั่นเรียนเพียรศึกษา
 แด่อย่างมาว่าไฟฟ้านั้นแสนแพง

ท่านบังคับขู่เข็ญไม่เอ็นดู เราเห็นหนูอยู่ในมือหรือโดน

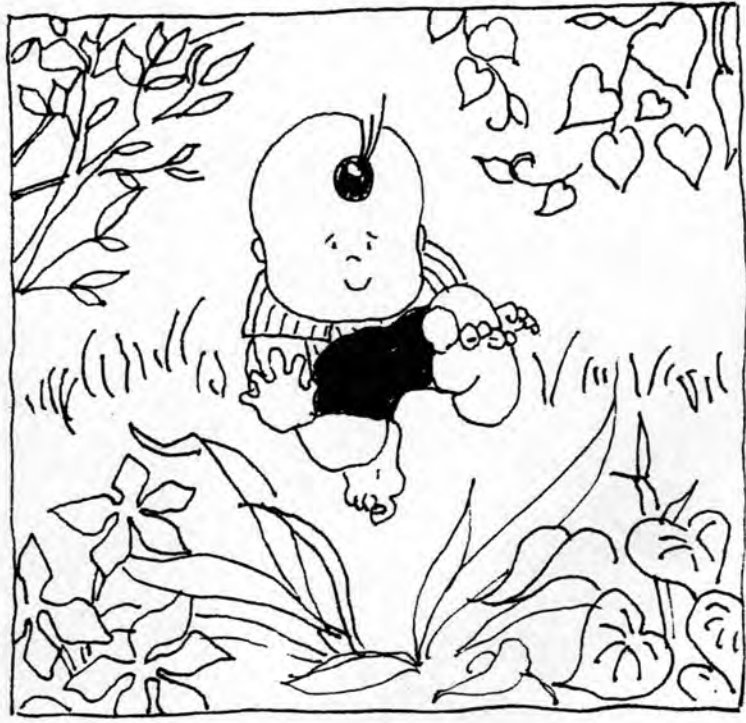
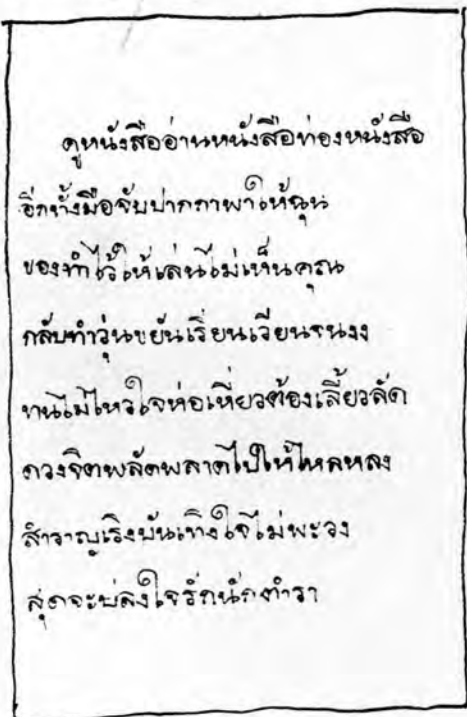
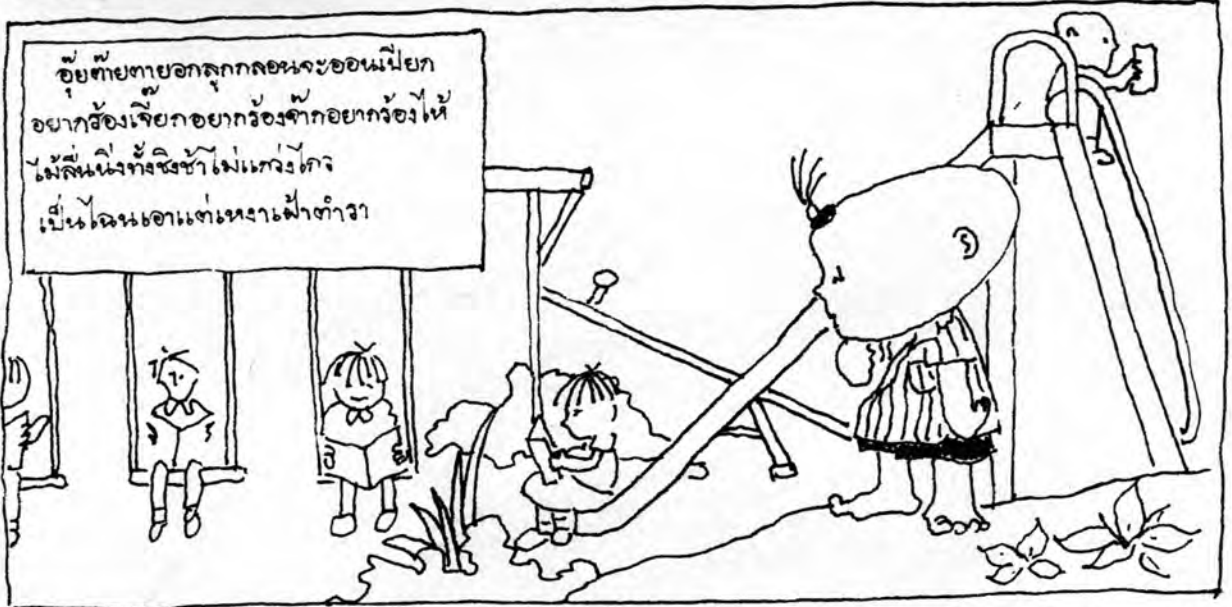

จำต้องดิ้นพินให้หลุดมูกอตาไป เหมความคิตติหนีไปเลย

แล้วจึงปีนไม้ย่าย้ายลัวโพง
 ยืนชะงักมหน้าต่างวังนึ่งเฉย
 อยู่ปลอดตคนปลอดกลียตาพาเฉยเมย
 ถึงจริงเคยใจตลະหนามุ่งหน้าไป

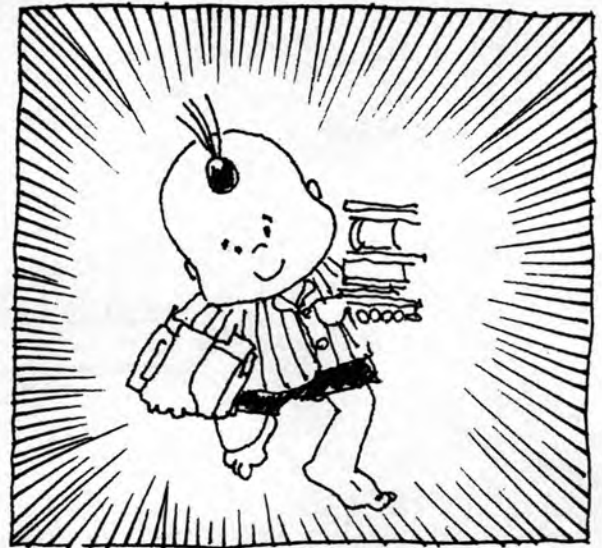
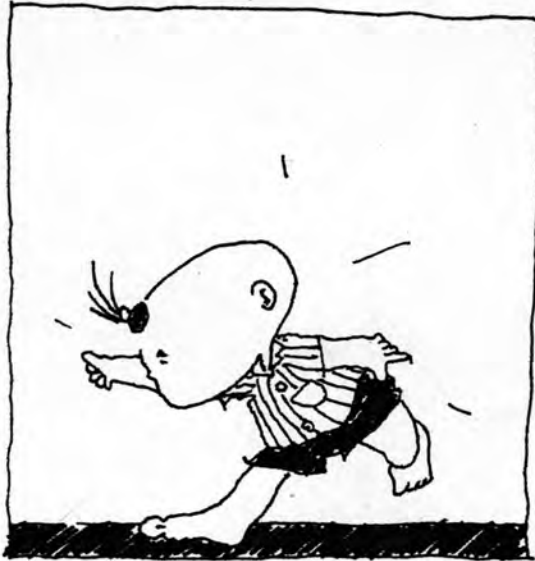

ฉันทำงานไม่ได้เล่นเช่นเด็กโง่
แก่ก็ตาแล้วหนานาพูดน่าขำ
เก็บกระดาษใหญ่หน่อยค่อยยกบอกำ
เพื่อจะนำไปขายได้เงินมา

ทำอับอายทั้งอดีตทั้งหุอิด
รีบวิ่งตีอกกลับบ้านผ่านความเงา
โศกกาลเวียงหมี่มากโขกคลื่นโง่เง่า
ยื่นข่าวเวลาหวังโศกโง่สิ้นดี

เมื่อข้างใจเล่าเวียง
รู้สึกมีหมี่มานานกะจะไม่หนี
ลิตเป็นตงูรีจี่ซาอียารอจี่
ลูกกุกขังอินนคณลอินเวา

แบบฝึกหัดเรื่อง ผิดเป็นครู

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. คุณแม่ห้ามลูกกลอนทำอะไร และให้ทำอะไร เพราะเหตุใด

 (ห้ามดูโทรทัศน์ ให้อ่านหนังสือ เพราะใกล้จะสอบ)
2. ลูกกลอนมีความรู้สึกอย่างไรกับคำสั่งของคุณแม่ และทำอะไร

 (หงุดหงิดไม่พอใจ จึงหนีออกจากบ้าน)
3. เด็กเก็บกระดาษคิดว่าลูกกลอนเป็นเด็กอย่างไร เพราะเหตุใด และสอนอะไรแก่ลูกกลอนบ้าง

 (คิดว่าลูกกลอนเป็นเด็กโง่ ขี้เกียจชอบแต่เล่น และสอนว่าให้รักการเรียนและขยันเรียน)
4. หลังจากที่ถูกกลอนพบกับ เด็กเก็บกระดาษแล้วเกิดอะไรขึ้นกับลูกกลอน

 (ลูกกลอนรู้สึกอายและคิดได้ จึงขยันมีมานะในการเล่าเรียน)
5. จุดประสงค์ของผู้เขียนการ์ตูนเรื่องนี้เพื่ออะไร

 (เพื่อสอนเด็กให้ขยัน และตั้งใจเล่าเรียน)

นักกรีฑาของเศรษฐี

แบบฝึกหัดเรื่อง หลัก 5 ข.ของเศรษฐี

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. คนรับใช้บ้านเศรษฐีคิดว่าเศรษฐีเป็นคนอย่างไร

.....

(ซังก ชีตีด)

2. ภาพที่ 7 คนรับใช้กำลังแสดงกิริยาอาการอย่างไร

.....

(ลิม ข ตัวที่ 5 และพยายามคิดว่า ข ตัวที่ 5 คืออะไร)

3. ตอนจบทำไมคนรับใช้จึงวิ่งหนีเศรษฐี

.....

(เพราะคิดว่าถ้าอยู่ต่อไปจะต้องถูกตีด้วยไม้เท้าแน่นอน)

4. ถ้านักเรียนเป็นเศรษฐีในตอนจบ นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

(โกรธที่คนรับใช้ว่าเป็นคนซังก ชีตีด)

5. นักเรียนคิดว่า ข ตัวที่ 5 คือ ซังก ชีตีด ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด ถ้าไม่ใช่ ข ตัวที่ 5 ควรจะเป็นอย่างไร

.....

(ไม่ใช่ เพราะคนรับใช้จำไม่ได้ และถ้าเป็นจริงตามที่เศรษฐีบอก คนรับใช้คงจะไม่ต้องวิ่งหนี)

ยายหุ้ตอณ *

ขุดเป็นหลุมๆ ห่างกันหลุมละ 20 เซนติเมตร นะจ๊ะ

แล้วตอนนี้ก็ถึงตอนสำคัญที่สุด มีจะงอมก็เพราะนั้น หยอด เมล็ดพันธุ์ลงไป

นี่อย่างนี้

ท้ายทาย ยืนอยู่ท่าไมละอิ่ง รดน้ำซิจ๊ะ โนนผักบัว
ไปตักน้ำที่หลังตึกนั้นไ้ เร็วๆ สิ เกษตรกร

ไม่ยากอยู่
กลุ่มเดียวกะ
ยายหม่ตอณเลย

แบบฝึกหัดเรื่อง ยายหมอคอน

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สิ่งชุดหลุมเพื่อทำอะไร

.....

(เพื่อใส่เมล็ดพันธุ์)

2. นุ่นมีนิสัยอย่างไร

.....

(ชอบสั่ง เอาเปรียบเพื่อน)

3. อึ้งมีความรู้สึกอย่างไรต่อนุ่น

.....

(ไม่ชอบนุ่น ไม่อยากทำงานร่วมกับนุ่นและอยู่กลุ่มเดียวกันนุ่น)

4. ถ้านักเรียนเป็นนุ่น นักเรียนควรจะทำอย่างไรเพื่อให้อึ้งอยากอยู่กลุ่มเดียวกันและทำงานร่วมกัน

.....

(เอาผักบัวไปตักน้ำเสียเองแทนที่จะให้อึ้งไปตัก)

5. เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดในช่วงเวลาใด

.....

(ชั่วโมงงานเกษตร)

พ่อจ๋า หนูกลายเป็นลิงไปแล้ว

๑. กาลครั้งหนึ่ง ยังมีชายสองคนอาศัยอยู่บ้านใกล้ ๆ กัน คนหนึ่งนั้นเป็นเศรษฐีมั่งมีเงินทอง แต่เป็นคนโลกชอบเอาเปรียบผู้อื่นอยู่เสมอ

๒. ส่วนชายอีกคนหนึ่งแสนจะยากจน แต่กลับมีน้ำใจดี ขยันขันแข็ง ทำงานเก็บเงินด้วยน้ำพักน้ำแรงของคน ไม่เคยเอาเปรียบใคร

๓. อยู่มาวันหนึ่งชายผู้ยากจน จำต้องไปตระขังเมืองไกล เขาจึงนำเงินที่หามาได้ใส่ถุง แล้วนำไปฝากเศรษฐีผู้เป็นเพื่อนบ้านไว้

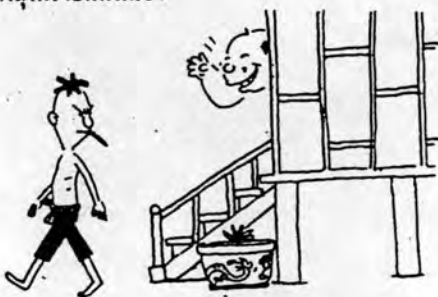
๔. เมื่อชายผู้ยากจนจากไปแล้ว เศรษฐีผู้มั่งมีใจโลภก็เอาเงินของชายผู้ยากจนไปใส่ไว้ในกำปั้นเงินของคน แล้วเอาทรายใส่ไว้ในถุงเงินนั้นแทน

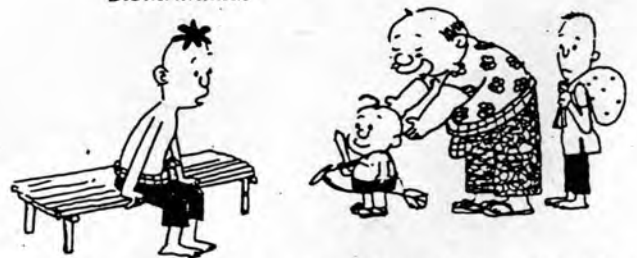
๕. เมื่อชายผู้ยากจนกลับจากตระ ขังก็มาขอรับเงินคืน เศรษฐีก็ส่งถุงทรายนั้นให้เขา

๖. เมื่อชายผู้ยากจนเปิดถุงออกดูก็ตกใจ ถามขึ้นว่า "เงินของฉันหายไปไหนหมด" ชายผู้เป็นเศรษฐีแกล้งว่าทำประหลาดใจ พลาจพูดว่า "เงินของท่านกลายเป็นทรายไปแล้วนำประหลาดไหมล่ะ"

๗. ชายผู้ยากจนรู้ว่าคนถูกโกง แต่ก็ไม่ได้ตอบว่าอะไร เขาเดินกลับบ้านพลาจคิดว่า คนคงจะมีทางแก้แค้นเศรษฐีจอมโกงสักวันหนึ่ง

๘. อยู่มาไม่นานเศรษฐีผู้มั่งมีใจโลภก็บังเอิญมีธุระ จะต้องไปเยี่ยมญาติที่เมืองอื่น และจำต้องนำลูกชายอายุห้าขวบ มาฝากให้ชายผู้ยากจนเลี้ยงไว้ เพราะภรรยาของคนได้ตายจากไปนานแล้ว

๙. ชายผู้ยากจนรับเลี้ยงลูกเศรษฐีไว้เป็นอย่างดี ในขณะที่พวกมันเขาก็ไปหาเลี้ยงมาเลี้ยงไว้ตัวหนึ่ง สอนให้มันพูดว่า "พ่อจ๋า หนูกลายเป็นลิงไปแล้วนำประหลาดไหม" แล้วชายผู้ยากจนก็รอให้เศรษฐีกลับบ้าน

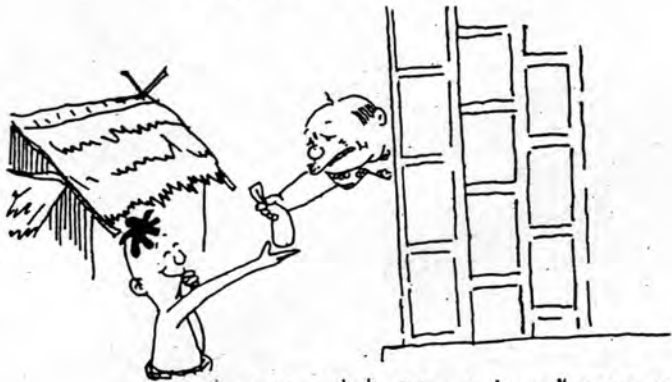
๑๐. เมื่อเศรษฐีกลับบ้าน ก็คงไปปรับลูกชายของตนทันที พอพบหน้าชายผู้ยากจนเศรษฐีก็ถามขึ้นว่า "ลูกของฉันทันใดไหน"

๑๑. ชายผู้ยากจนไม่ตอบว่าอะไร แต่ลุ่มลิงมาส่งให้ เจ้าลิงตัวนั้นโผล่เข้าหาชายผู้มีใจโลกทัศน์ที่ พร้อมกับพูดว่า "พ่อจ๋า หนูกลายเป็นลิงไปแล้ว นำประหลาดไหมล่ะ"

๑๒. เศรษฐีได้ฟังก็โกรธมาก เอ็ดตะโรดั่งดิน จะเอาลูกของคืน แต่ชายผู้ยากจนทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้

๑๓. เศรษฐีจึงรู้สึกถึงสิ่งที่ตนได้เคยทำต่อชายผู้ยากจน เขารีบกลับไปบ้าน เอาเงินในกำปั้นมากินให้ชายผู้ยากจนทุกบาททุกสตางค์

๑๔. ชายผู้ยากจนจึงจูงลูกชายของเศรษฐีมาส่งคืนให้

๑๕. ครั้งนั้นมาเศรษฐีผู้มีใจโลกก็ไม่เคยโกงใครอีกเลย

แบบฝึกหัดเรื่อง พ่อจ๋า! หนูกลายเป็นลิงไปแล้ว

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เศรษฐีมีนิสัยเป็นอย่างไร

.....

(เป็นคนโลภ และชอบเอาเปรียบผู้อื่น)

2. ชายยากจนมีอุปนิสัยเป็นคนอย่างไร

.....

(เป็นคนขยัน มีน้ำใจดี)

3. ทำไมชายยากจน จึงรู้ว่าตนถูกเศรษฐีโกงเงินอย่างแน่นอน

.....

(เพราะชายยากจนเงินจะกลายเป็นทรายไปไม่ได้)

4. นักเรียนคิดว่าการกระทำของชายยากจนถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

(ถูกต้องแล้วเพราะเศรษฐีโกงเงินชายยากจน)

5. การ์ตูนเรื่องนี้ตรงกับคำพังเพยใด

.....

(หนามยอกเอาหนามบ่ง)

แผนการสอนอ่านจับใจความครั้งที่ 3 ระดับการเห็นคุณค่า

การสร้างภาพพจน์และการแสดงออกจากการอ่านเรื่องราว

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด การใช้ภาษาของผู้เขียน สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สั่นงอกและสามารถแสดงออกตามที่ผู้เขียนต้องการได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อจบการเรียนรู้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
2. บรรยายความรู้สึกของตัวละครในเรื่องได้
3. บอกความรู้สึกของตนหลังจากอ่านเรื่องได้
4. ทำแบบฝึกหัดท้ายบทได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง ลิง เลือ และฤาษี

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ให้นักเรียนแสดงท่าทางของสัตว์ (ปลา, กระจ่าง, เลือ, ลิง) ตามภาพที่ได้รับแล้วเข้ากลุ่มตามชนิดของสัตว์ที่นักเรียนแสดง

2. ครูบอกจุดประสงค์ในการอ่านในครั้งนี่ว่า เป็นการอ่านระดับความนิยม ซึ่งเป็นระดับการอ่านขั้นสูงสุด นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมด และสามารถสร้างภาพพจน์และแสดงออกทางอารมณ์จากเรื่องราวได้ ครูชี้แจงวิธีอ่านว่านักเรียนจะต้องอ่านอย่างตั้งใจและมีสมาธิจึงจะสามารถเข้าใจความรู้สึกของตัวละครได้ และนักเรียนควรจะสมมติตัวเองเป็นตัวละครในเรื่องเพื่อจะเกิดความรู้สึก และสามารถสร้างภาพพจน์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

ขั้นดำเนินการสอน การแสดงบทบาทสมมติ

1. ตัวแทนกลุ่มซึ่งแบ่งไว้ตั้งแต่ต้นชั่วโมง มาเลือกของบัตรคำสั่ง
2. นักเรียนศึกษาบัตรงานและเตรียมตัว 10 นาที
3. เมื่อครูให้สัญญาณแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติตามหมายเลขของของ

บัตรคำสั่งตามลำดับ (25 นาที)

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. หลังจากแสดงครบทุกกลุ่มแล้วครูสรุปอภิปราย เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก
หลังจากการอ่าน เรื่องราวและแสดงบทบาทสมมติและมอบรางวัลแก่กลุ่มที่แสดงดีที่สุด

ประเมินผล

1. การเข้าร่วมกิจกรรม
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. การตอบคำถาม

สื่อการเรียนรู้

1. เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องจะแบ่งเป็น 4 ตอน

เรื่อง ลิง เสือ และ ฤๅษี

ตอนที่ 1

เสือที่อยู่ในป่าตัวหนึ่งกินลูกของลิงเข้าไป ดังนั้นลิงจึงตัดสินใจที่จะหาเสือดาวนี้ให้พบ
และฆ่ามันเสีย เมื่อแม่ลิงเจอเสือดาวเข้า เสือก็พูดอย่างโอหังว่า "ใคร ๆ ไม่รู้กันหรอกหรือว่า
ข้าเป็นราชาแห่งขุนเขานี้ แม่แต่กว้างใหญ่ กว้างเล็ก และหมู่ป่าเขียว ไร่ล้วนกล้วข้าทั้งนั้น
อย่ามาพูดอะไรถึงลูกของเจ้าเลย"

แม่ลิงโกรธมาก มันกระโดดขึ้นเกาะหลังเสือ และกัดเข้าไปที่หนึ่งแล้ววิ่งหนีไป
เสือดาวรู้ว่ามันไม่เคยถูกดูหมิ่นเช่นนี้มาก่อนเลย จึงโกรธเกรี้ยวเป็นพินเป็นไฟ มันวิ่งตามแม่ลิง
ไป และขู่ว่าจะจับกินเสียให้ได้

ลิงล่อเสือดาวจนถึงฝั่งแม่น้ำ แม่ลิงหยุดลงที่นั่นและนั่งยอง ๆ อยู่ข้าง ๆ สุ่มใบหนึ่ง
แล้วแก่งทำเป็นกำลังหาปลาไม่ช้านักเสือดาวก็มาถึง

"เจ้าบังอาจมากัดหลังข้าได้ยังไงกันวะ" เสือดาวคอกเสียงโหวกชาก "ข้าจะกินเจ้าละ"

"เสือผู้เป็นใหญ่ ท่านอย่าเข้าใจข้าผิดซี" แม่ลิงตอบโต้ และทำทีทำให้อูเหมือนว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นแก่มันเลย "ท่านก็รู้อยู่แล้วว่า ที่ภูเขานี้จะมีลิงอยู่หลายชนิด ลิงบางพวกมีนิสัยชอบกัดเสือ ในขณะที่ลิงอื่น ๆ จับปลามากิน ข้าเป็นลิงพวกชอบจับปลาน่ะ"

เมื่อเสือได้ฟังแม่ลิงว่าดังนั้น ก็คำรามขึ้นด้วยความมีเจตนาอันชั่วร้าย "ข้าเป็นราชาในพื้นที่แห่งนี้ ปลาทุกตัวในแม่น้ำคงเป็นของข้า เจ้าไปให้พ้นจากที่นี่ ข้าจะกินปลาให้เต็มคราบ"

แม่ลิงเห็นว่าเสือถูกหลอกเช่นนั้นแล้ว มันก็ได้ขึ้นไปตามลาดภูเขาคอยอยู่ใต้ต้นไม้ เสือรออยู่พร้อมด้วยสุ่มจับปลาเป็นเวลานานมาก ก็ไม่มีปลาว่ายมาซีกตัวเดียว ในที่สุดมันก็รู้ว่าโดนหลอกเสียแล้ว มันจึงไต่ขึ้นไปตามลาดภูเขาลงตามลิงไปอีก

ตอนที่ 2

เมื่อเห็นว่าเสือกำลังมาแล้ว แม่ลิงก็นั่งกินผลไม้เฉยอยู่ เสือขึ้นมาถึงและพูดอย่างโกรธแค้น "ตีมากนะ เจ้าลิง เจ้ากัดหลังข้า แล้วยังให้ข้ารออยู่กับสุ่มเปล่า ๆ ส่วนเจ้าขึ้นมากินลูกไม้ร่อย ๆ อยู่ที่นี่ คราวนี้แหละข้าไม่ปล่อยให้เจ้าหลุดมือไปหรอก"

แม่ลิงแกล้งทำเป็นไม่เข้าใจที่เสือพูดและเอ่ยขึ้นว่า "เสือผู้เป็นใหญ่ ท่านพูดอะไรน่ะ? ท่านไม่ได้ดูให้ดี ๆ เสียแล้วละ ท่านไม่ได้พูดอยู่กับลิงตัวที่ท่านเคยพบหรอก ลิงบนภูเขานี้มันมีอยู่หลายพวก บางพวกชอบกัดเสือ บางพวกชอบจับปลาอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ แต่ยังมีลิงอื่น ๆ ที่อยู่ตามทุ่งหญ้าและกินผลไม้ ข้าเป็นลิงพวกชอบกินผลไม้ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ หรอก"

แล้วแม่ลิงก็กัดลูกไม้กินเข้าไปอีก ซึ่งทำให้เสือน้ำลายไหลเต็มปาก เพราะมันกำลังหิวและกระหายหลังจากที่ไล่ประกบ ตัวมาเป็นระยะทางไกลเช่นนั้น เมื่อเห็นเสือน้ำลายไหลยืดออกมาจากปากด้วยความตะกละตะกลาม แม่ลิงก็โยนผลไม้สุก ๆ ให้สองลูก เสือกินเข้าไปรู้สึก ว่าช่างหวานและดับความกระหายได้เป็นอย่างดี

ด้วยความกลัวว่า ลิงอาจจะกินผลไม้เสียทั้งหมด เสือจึงคิดว่า "ข้าเป็นราชาของภูเขานี้ ต้นไม้ทุกต้นผลไม้ทุกลูกต้องเป็นของข้า ไปให้พ้นข้าจะกินให้จุใจ"

เมื่อเห็น เสือถูกหลอกอีกครั้งหนึ่ง ลิงก็ยิ้มเยาะอยู่ในใจและพูดว่า "ผลไม้ชนิดนี้ พอมันสุกก็จะหายวับไปเลยนะ ท่านจะต้องเฝ้าคอยดูมันด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่งทีเดียว มิฉะนั้นแล้วท่านจะไม่ได้กินสักลูกเดียว แล้วแม่ลิงก็ผละไป

เสือเผ่าตุลกลไม่อยู่ใต้ต้นจันนัยน์ดาไม้ได้กระพริบเลย มันรอแล้วรออีก แต่ก็ไม่มีผลไม้
 สุกขึ้นมาสักลูกเดียว มันทนทิวไม้ไหว เลยกินเข้าไปทั้ง ๆ ที่ลูกไม้ยังเขียวอยู่ มันชมและเหนียว
 สิ้นดี เจ้าเสือจึงรู้ว่ามันโดนหลอกอีกครั้งหนึ่งแล้ว มันผิดหวังมาก และออกจากทุ่งหญ้าไปตาม
 หางแม่ลิง เมื่อเห็นเสือกำลังมาแม่ลิงก็วิ่งตรงไปยังต้นไม้ใหญ่ซึ่งมีแคนยักษ์ทำรังอยู่ที่กิ่ง แม่ลิง
 ค่อย ๆ ไต่ขึ้นไปบนต้นไม้ และนั่งคร่อมอยู่บนรังแคน ในทันทีที่แลเห็นลิงนั่งอยู่บนต้นไม้ เจ้าเสือ
 ก็ไม่สามารถจะยับยั้งตัวเองได้

"ดีมากนะนั่งลิงเจ้าเล่ห์" เสือพูดด้วยความโกรธ "เจ้ากั๊กซ่า แล้วก็หลอกให้ข้า
 คอยทง่าวอยู่กับส้มเปล่า ๆ เท่านั้นยังไม่พอ ตอนนี้เจ้ายังบอกให้ข้าคอยเฝ้าระวังลูกไม้สุกเสีย
 อีก เจ้าไม่สามารถจะหลอกข้าได้อีกต่อไป เพราะข้าจะกินเจ้าเสียเดี๋ยวนี้แหละ"

"เสื่อผู้เป็นใหญ่" แม่ลิงคอย "ท่านพูดเรื่องอะไรนะ? นำประหลาดเสียจริง ๆ ลิงมี
 หลายพวกนะ บางพวกชอบกัดหลังเสือ บางพวกชอบจับปลาอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำ บางพวกชอบอาศัย
 อยู่ตามทุ่งหญ้าและกินลูกไม้ ในขณะที่ยังมีลิง พวกอื่น ๆ ชอบนั่งบนต้นไม้และตีกลองเล่น ข้าเป็น
 ลิงพวกชอบตีกลองเล่น และไม่สนใจเรื่องราวของท่านหรอก"

แล้วแม่ลิงก็ตบที่รังแคนเบา ๆ แคนยักษ์ก็ทำเสียงทึ่ง ๆ ตามจังหวะ ดีเสียกว่าตีกลอง
 จริง ๆ อีก เมื่อได้ยินเสียงประหลาดมหัศจรรย์เช่นนั้น เสือก็เกิดความอิจฉาและคิดว่ามันสามารถ
 จะทำเสียงได้ดีกว่าแม่ลิง เพราะมันแข็งแรงกว่ามาก มันจึงอยากจะทำลองดู

"ลงมาเว้ย" เจ้าเสือออกคำสั่ง "เรื่องอะไรเจ้าถึงคิดว่าจะสามารถตีกลองให้ดัง
 ได้วะ? ให้ข้าดีเอง"

แม่ลิงกลืนหัวเราะแล้วไต่ลงจากต้นไม้และรีบวิ่งหนีไปโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้
 เสือนั้นไม่คล่องแคล่วเหมือนลิง มันใช้ความพยายามอย่างหนักที่จะไต่ต้นไม้ขึ้นไป แต่ก็ร่วงลง
 มาแล้วร่วงลงมาอีก ในที่สุดก็ใช้เนินดินเป็นเครื่องช่วย พร้อมกับรวบรวมกำลังที่มีอยู่ทั้งหมด
 สามารถปีนต้นไม้ขึ้นไปจนได้ และเข้าไปอยู่ใกล้ ๆ รังแคนยักษ์ มันใช้ขาหน้าตะปบลงไป รังแคนก็
 เลยแตกแคนยักษ์จำนวนมหาศาลออกมาบินอยู่รอบ ๆ ตัวเสือ และค่อย ๆ เอาจนกระทั่งเสือบวมไป
 ทั่วตัว เมื่อไม่สามารถจะทนต่อความเจ็บปวดได้ เสือก็ร่วงลงมาจากต้นไม้ มันวิ่งเปะปะตาม
 หางแม่ลิงด้วยความเจ็บแค้นและโทษทิว

ตอนที่ 3

เมื่อเห็นเสือวิ่งตรงเข้ามา แม่ลิงก็รีบวิ่งอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ไปยังเนินดินที่มีง
อาศัยอยู่ แม่ลิงลงนั่งขัดสมาธิอยู่ข้าง ๆ ปากรุงและหลับตาแน่นในไม่ช้า เสือก็มาถึงพร้อมกับหอม
ชัก ๆ

"เจ้าทำให้ข้าลำบากยากเข็ญมากมายนัก" เสือคำราม "ครั้งแรกเจ้าก็ด่าตรงหลัง
แล้วต่อมาเจ้าก็หลอกข้าถึงสองครั้ง เมื่อตะกี้เจ้าก็ล่อลวงให้ข้าเล่นงานเอาแดนยักษ์แดกริง
มันค่อยๆ เสียขบวนไปทั้งตัวและตกลงมาจากต้นไม้จนเกือบจะตาย คราวนี้ดูซิว่าเจ้าจะหนีไปทาง
ไหน ข้าจะกลืนเจ้าลงท้องเสียที่นี่แหละ"

พอเสือพูดจบ ลิงก็ค่อย ๆ ลืมตาขึ้นและพูดเรียบ ๆ "ราชารู้ฉลาดและกล้าหาญ ใคร
เล่าจะเชื่อว่าที่ท่านพูดนั้น เป็นความจริง? ข้าพเจ้านั่งอยู่ที่นี้และสวดมนตร์รำลึกถึงพระพุทธองค์มา
ชั่วชีวิตของข้าพเจ้า ซึ่งจะทำให้ข้าพเจ้าไม่ชราและมีชีวิตอยู่ชั่วนิรันดร์ แล้วข้าพเจ้าจะไปทำ
เรื่องที่เป็นอันตรายต่อการบำเพ็ญเพียรของข้าพเจ้าได้อย่างไรกัน "

หลังจากนั้นแม่ลิงก็ล้มลงกราบและเอาทางตีดินเบา ๆ แล้วแม่ลิงก็นั่งด้วยท่าทางอย่าง
ที่เห็นแต่แรก มันหลับตา เอาฝ่ามือทั้งสองประสานกันไว้ที่หน้าอก และแก้มทำเป็นสวดมนตร์รำลึก
ถึงพระพุทธองค์ การกระทำเช่นนี้กระตุ้นให้เสือเกิดความอิจฉาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง มันหวังว่ามันจะ
สามารถสวดอ้อนวอนให้อายุยืนยาวชั่วนิรันดร์ได้ด้วยเหมือนกัน ถ้ามันไม่มีวันตายเช่นนั้น มันก็
สามารถจะกินลิง หมาโน กวางใหญ่ หนูป่า และทุกสิ่งทุกอย่างในป่า ซึ่งจะเป็นของมันไปชั่ว
กาลปาวสาน มันจึงพูดขึ้นด้วยความกระวนกระวาย "ข้าต้องการเป็นราชาผู้ไม่มีวันตาย จะได้
กินสัตว์ทั้งหลายไปที่ละตัว ทีละตัว ถอยไป ข้าอยากจะสวดอ้อนวอนพระพุทธองค์"

ขณะพูดเจ้า เสือก็ไต่ขึ้นมาบนเนินดิน และทำเลียนแบบแม่ลิง โดยก้มหัวลงแสดงการ
เคารพและเอาทางตีดิน ด้วยกำลังแรงเสียงที่มันเอาทางฟาดดินทำให้งูเห่าที่อยู่ในรูไกรธขึ้น
มา มันจึงคลานออกจากรูและกอดเข้าให้ที่ทางของเสือ เจ้าเสือสิ้นสติ และถึงแก่ความตาย

ตอนที่ 4

ขณะนั้นเองมีฤาษีคนหนึ่งออกมาเก็บผลไม้ป่า เมื่อมาถึงเนินดิน ฤาษีก็เห็นเสือนอนตายอยู่ ฤาษีเกิดความเมตตาและกลับไปเอายาชุบชีวิตมา และยาชุบชีวิตก็ช่วยให้เลือกกลับฟื้นคืนจากความตาย

"ฤาษี" เสือพูดด้วยความโกรธเมื่อมันคืนสติขึ้นมาอีกครั้ง "เจ้าถือดียังไงถึงได้มาปลุกข้าให้ตื่น ข้ากำลังนอนหลับสบายเชียว ข้าจะต้องกินเจ้าละ "

"ข้านะ สงสารเจ้า" ฤาษีพูดกลางตัวสั่นด้วยความกลัว "เมื่อข้าเห็นเจ้านอนตายอยู่ ข้าก็กลับไปเอายาชุบชีวิตมาช่วยเจ้าไว้ ข้ามีเมตตาต่อเจ้าเช่นนี้ ก็หวังว่าเจ้าจะกรุณาไว้ชีวิตข้าด้วย"

"ข้อเท็จจริงมันมีอยู่ว่า ข้ากำลังนอนหลับสบาย" เสือพูดแล้วแสร้งเชียว "เจ้าปลุกข้าขึ้นมา ข้าไม่รู้เรื่องความเมตตากรุณาหรือความชั่วช้าอะไรทั้งนั้น ข้ารู้อยู่อย่างเดียวเท่านั้นคือข้าต้องการจะกินเจ้า อัยารอช้า ข้าหิวไส้จะขาดอยู่แล้ว" แล้วมันก็อ้าปากกว้าง

ฤาษีพูดอย่างกระสับกระส่าย "เจ้าจะกินข้าหรือไม่กินนั้น ไม่ใช่ปัญหาที่เราทั้งสองจะมาตัดสินกันแต่ลำพัง เราจะต้องถามความเห็นของผู้ที่เป็นกลางสักสอง-สามราย"

เสือนิ่งด้วย และคิดว่ามันเป็นราชาแห่งป่ากว้าง ไม่ว่าจะไปพบใครก็จะต้องเข้าข้างมันทั้งนั้น มันจึงจูงมือฤาษีออกเดินไปถามความเห็นคนอื่น ๆ

ทั้งสองเดินไปเรื่อย ๆ เมื่อพบอีกาเกาะอยู่บนคอไม้ เสือกก็เอ่ยขึ้น "อีกาเจ้าช่วยตัดสินสิว่า ข้าควรกินฤาษีนี้หรือไม่ ข้ากำลังนอนหลับอยู่บนเนินดิน ฤาษีนี้ก็มาปลุกข้าให้ตื่นขึ้น ข้าจึงต้องการกินเขา แต่เขาไม่ยอม เจ้าจะว่าอย่างไร?"

อีกาหนึ่งคิดชั่วครู่แล้วก็ตอบว่า "คนเป็นสัตว์โลกที่มีความโหดร้ายทารุณมาก เวลาเขาแล่นือหนุหรือว้าว ท่านเคยเห็นเขาโยนทิ้งแม้แต่ไส้เล็ก ๆ สักชิ้นหนึ่งไหม? เขายังเอาป็นไฉนยิ่งข้าเลย คนมันชั่วร้ายจริง ๆ ตามความเห็นของข้า ท่านกินมันได้"

ดังนั้น เสือจึงพร้อมที่จะกินฤาษี แต่ฤาษีหยุดยั้งมันไว้และว่า "เพียงแต่ฟังอีกาพูดตัวเดียว เจ้าไม่สามารถแยกแยะความถูก-ความผิดได้หรอก จะต้องถามคนอื่นอีก"

ทั้งคู่จึงเดินต่อไปจนกระทั่งพบต้นไม้ใหญ่ ฤาษีก็ถามขึ้น "ต้นไม้ใหญ่เรื่องมีว่า ข้าใช้ยาชุบชีวิตช่วยให้เสื่อฟื้นขึ้นมา แต่มันกลับต้องการจะกินข้า เจ้าคิดว่านี่เป็นการถูกต้องหรือไม่?"

"จนโหดร้ายมาก" ต้นไม้ตอบ หลังจากนั้นก็คิดชั่วครู่ "มันตัดและเผาพวกเรา บางทีมันก็เลื้อยพวกเราออกเป็นไม้กระดาน ดังนั้น เจ้าควรจะถูกกินได้แล้ว"

อย่างไรก็ตาม เมื่อเสื่อตั้งท่าจะขยับ ฤาษีก็ก้าวเข้ามาหาเสื่อพลาว่า "แค่ীগานต้นไม้ใหญ่ก็ยังไม่พอหรอก เราควรจะไปถามควายคูชิ ควายจะว่าอย่างไร" ดังนั้นทั้งสองจึงเที่ยวถามหาควาย

"ควายเฒ่า" เสื่อคำรามเรียก "มาตัดสินหน่อยซิว่า ข้าควรจะกินฤาษีที่ทำให้ข้าฟื้นขึ้นมาหรือไม่"

ควายกลัวเสื่อจะทำร้ายเอา ดังนั้นมันจึงประจบประแจงเสื่อโดยพูดว่า "คนนะชั่วร้ายมาก คูชิ มันเอาเชือกสนตะพายข้าไว้ และบังคับให้ข้าไถนาให้มัน พอข้าแก่ตัวลง มันก็จะฆ่าข้า มันสมควรจะถูกกินแล้วละ"

คราวนี้เสื่อยืนยันหัวเด็ดตีนขาดว่า จะต้องกินฤาษีละ ดังนั้น ฤาษีจึงคุกเข่าลงขอความกรุณา

ขณะนั้นเอง กระจ่ายตัวหนึ่งก็ผ่านมาและถามขึ้นว่า ทั้งสองพูดเรื่องอะไรไม่รู้จักตกลงกันได้เสียที ทั้งเสื่อและฤาษีต่างแสดงแง่คิดของตนและถามความเห็นของกระจ่าย กระจ่ายรู้ดีว่าเสื่อตัวนั้นมีแต่ความเป็นปฏิปักษ์ไม่มีความเมตตาปราณีหลงเหลืออยู่

"แต่ฟังที่ท่านพูด ข้าไม่สามารถจะตัดสินได้หรอก" กระจ่ายตอบ "ท่านพาข้าไปยังที่เกิดเหตุดีกว่า ข้าจะได้เห็นว่าเสื่อนอนหลับและฤาษีปลุกเสื่อขึ้นมาอย่างไร แต่ละท่านโปรดแสดงบทบาทของท่านอีกครั้ง แล้วข้าจะได้ตัดสินว่าเสื่อสมควรจะกินฤาษีหรือไม่"

เสื่อและฤาษีเห็นด้วย และได้พากระจ่ายมายังเนินดิน พอมาถึงเสื่อก็ทำท่าเลิกล้มแบบลิงเหมือนอย่างที่แล้วมา ครั้งแรกมันก้มหัวลงคำนับแล้วก็เอาหางพาดพื้นดิน เสียงหางกระทบพื้นไปรอบกวนแจ้วเห่า ซึ่งมันก็เลื้อยออกมาจากกรูและกัดเข้าที่หางของเสื่ออีกครั้งหนึ่ง

"จำไว้" กระจ่างเดือนฤๅษี "ท่านไม่ควรจะเมตตาแก่สัตว์ที่กินคน" พุดแล้วกระจ่าง
ก็จากไป

ฤๅษีรอกชีวิตและเสียดายด้วยประการฉะนี้

(กุลสตรี : ตุลาคม, 2533)

2. ช่องบัตรงานมี 4 ช่อง แต่ละช่องประกอบด้วย

1. บัตรงาน

2. เนื้อเรื่อง

ช่องที่ 1 ตอนที่ 1

ช่องที่ 2 ตอนที่ 2

ช่องที่ 3 ตอนที่ 3

ช่องที่ 4 ตอนที่ 4

3. อุปกรณ์ประกอบการแสดง

ช่องที่ 1 รูปลิง เสือ ต้นไม้ สุ่ม แถบกระดากสำหรับคาดศีรษะ

ช่องที่ 2 รูปผลไม้ 4 รูป รูปต้นไม้มีผลไม้อยู่บนต้น ต้นไม้มีรังแตน
อยู่บนต้น รูปแตน 4-5 ตัว ลิง เสือ แถบกระดาก

ช่องที่ 3 รูปเสือ ลิง งู แถบกระดาก

ช่องที่ 4 รูปเสือ ลิง นกกา ต้นไม้ ควาย กระจ่าง ฤๅษี งู

3. ตัวอย่างบัตรงาน

บัตรงานกลุ่มที่ 1

1. ชองบัตรงานประกอบด้วย
 - เนื้อเรื่องตอนที่ 1
 - อุปกรณ์ประกอบการแสดง รูปสิง เสือ คันทันไม้ สุ่ม แถบกระตาส
 - สำหรับคาดศีรษะ
2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อเรื่องที่ได้รับ เพื่อออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เวลาเตรียมการแสดง 10 นาที
3. นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ ตามลำดับของเนื้อเรื่อง แสดงกลุ่มละไม่เกิน 8 นาที

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

ลำดับ	รายชื่อนักเรียน	ให้รายละเอียดของ เรื่องราวที่อ่านได้	ให้เหตุผลได้ว่าตัวละคร ปฏิบัติเหมาะสมหรือไม่	ประเมินความ เชื่อถือและ คุณค่าของ เรื่องราวที่อ่าน ได้	แนวคิดในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้	หมายเหตุ

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย

คำชี้แจง

- แบบทดสอบทั้งหมดมี 4 ตอน ตอนละ 10 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้
 - ทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการจำและระลึกได้ตามตัวอักษร
 - ทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการอนุมาน
 - ทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการประเมิน
 - ทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการเห็นคุณค่า
- แบบทดสอบมีทั้งหมด 40 ข้อ ให้เวลาทำ 60 นาที
- ข้อสอบทุกข้อ เป็นแบบปรนัยชนิด เลือกตอบทั้งสี่ตัวเลือกให้นักเรียนพิจารณา เลือกคำตอบที่

ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข ค หรือ ง ที่กำหนดให้ โดยขีดเครื่องหมาย × ลงในช่องสี่เหลี่ยมใต้ตัวอักษรหัวข้อคำตอบในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

(๐) คำใดเขียนผิด

- กากบาท
- บาทผล
- อุบาทว์
- บิณฑบาตร

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คำตอบที่ถูกต้องคือ ข้อ ง
เมื่อจะตอบให้ไปทำเครื่องหมายในกระดาษคำตอบ
ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๐				X

- แต่ละข้อให้ตอบเพียงคำตอบเดียว ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนจาก ง เป็น ข ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๐		X		X

- อย่าขีดหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้
- ระวัง! อย่าทำเครื่องหมายผิดข้อ คู่มือในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อในแบบ

ทดสอบ

- ให้นักเรียนตั้งใจทำให้เต็มความสามารถของนักเรียนเอง

โชคดีทุกคน

ตอนที่ 1 ข้อทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการจำหรือระลึกได้ตามตัวอักษร
จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

นักเรียนเชื่อไหมว่า คนเราจะประสบความสำเร็จได้นั้น ทุกคนจะต้องมี
เป้าหมายอย่างน้อย ก็ตั้งเอาไว้ในใจ หากเปรียบกับการเดินทางก็ต้องมี
เป้าหมาย มีการวางแผนว่าจะเดินทางโดยวิธีใด พาหนะอะไร จะไปทาง
ไหนจึงจะปลอดภัย รวดเร็ว และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

คนเรานั้นเมื่อมีการวางแผนมีเป้าหมาย นั่นก็คือ ชีวิตมีความราบรื่นไป
ส่วนหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่พอไม่ นักเรียนจะต้องพิจารณาตนเองว่า มีขีดความ
สามารถเท่าใด อะไรบ้าง เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมาย
เช่น ความถนัด ความสนใจ ฐานะการเงิน บุคลิก

1. เหตุใดจึงต้องวางแผนเป้าหมายของชีวิต
 - ก. ทำให้ผู้วางแผนเป้าหมายของชีวิตรู้จักชีวิตตนเอง
 - ข. ทำให้ ผู้วางแผนเป้าหมายของชีวิตประสบความสำเร็จ
 - ค. ทำให้ผู้วางแผนเป้าหมายของชีวิตมีกำลังใจเพิ่มขึ้น
 - ง. ทำให้ผู้วางแผนเป้าหมายของชีวิตเกิดความมั่นใจในตนเอง
2. การวางแผนเป้าหมายต้องคำนึงถึงข้อใด เป็นอันดับแรก
 - ก. ความสามารถของตนเอง
 - ข. เศรษฐกิจ
 - ค. สภาพแวดล้อม
 - ง. สังคม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

กาเหว่ามาถึง	รู้ซึ่งสันดาน
สัญญาติรุ่งพาล	จึงต้องสัญญา
"ถ้าข้าช่วยได้	เอ็งให้อะไรหว่า
หากมันสมอร่า	ข้าจักช่วยไว้"
นกรุ่งรีบตอบ	"ข้ามอบชีวิต
จงรักภักดี	เป็นทาสตลอดไป"
กาเหว่าไม่เชื่อ	กาเบื้อเหลือใจ
จึงกล่าวขานไช	รับเป็นนายประกัน

3. นกรุ่งมีนิสัยอย่างไร

ก. พาล

ข. ซื่อสัตย์

ค. เกียจคร้าน

ง. จงรักภักดี

4. ใครเป็นผู้ขอความช่วยเหลือ

ก. กา

ข. นกรุ่ง

ค. กาเหว่า

ง. กาและนกรุ่ง

5.

เด็กสมัยนี้มีโอกาสเป็นโรคหัวใจได้ เพราะไม่ค่อยได้ออกกำลังกายมากนัก ไปโรงเรียนแทนที่จะเดินไปก็ขึ้นรถไป กลับมาบ้านแทนที่จะออกไปวิ่งเล่นก็กลับนั่งดูโทรทัศน์ และยังชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันมากอีกด้วย

ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

ก. เด็กสมัยนี้ไม่ชอบเดินไปโรงเรียน

ข. เด็กไม่ค่อยได้ออกกำลังกาย

ค. เด็กมีโอกาเป็นโรคหัวใจได้

ง. การรับประทานอาหารที่มีไขมันมาก อาจทำให้เกิดโรคหัวใจได้

6.

"สวัสดีค่ะ" เอี่ยมพูดอย่างสุภาพ

"เอี่ยมใช่ไหม นี่อ้อยพูดนะ ตอนนี้พวกเราอยู่บ้านแดง วันนี้มีงานวันเกิดของคุณแม่แดง ถ้าเอี่ยมว่างขออนุญาตคุณแม่มานะ"

นักเรียนจงเรียงลำดับเหตุการณ์ข้างบน

1. งานวันเกิด	2. อ้อยชวนเอี่ยมไปงานเลี้ยง
3. เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น	4. เอี่ยมไปขออนุญาตคุณแม่
ก. 2, 1, 3, 4	ข. 1, 3, 2, 4
ค. 1, 2, 4, 3	ง. 1, 2, 3, 4

สภาพสังคมแออัดในกรุงเทพฯ ไม่มีที่สำหรับปลูกต้นไม้ การจราจรติดขัดทำให้เกิดปัญหาอากาศเป็นพิษ ทำให้คนกรุงเทพฯ เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจมากขึ้น

7. ถ้าแยกข้อความข้างต้นเป็น 4 ข้อ

1. การจราจรติดขัด	2. สภาพสังคมเป็นชุมชนหนาแน่น
3. คนกรุงเทพฯ เป็นโรคทางเดินหายใจมากขึ้น	4. อากาศเป็นพิษ

ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

ก. 1, 2, 3, 4	ข. 1, 2, 4, 3
ค. 2, 1, 4, 3	ง. 2, 1, 3, 4

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8

ผมเกิดที่บ้านไร่สวน หมู่ที่ 17 ตำบลลาดหญ้า อำเภอสองพี่น้อง เกิดวันอาทิตย์ที่ 27 มิถุนายน 2463 พ่อแม่เป็นชาวนา แต่คนนับถือพ่อมาก เพราะท่านเป็นหมอแผนโบราณ พี่น้องมีพี่สาว 3 คน ลูกคนเล็กคือผมก็ไม่ได้สืบทอดวิชาจากพ่อ เพราะไปเรียนหนังสือ เมื่อพ่อสิ้นแล้วตระกูลหมอแผนโบราณ จึงมาสิ้นสุดเพียงแค่มผม

8. ข้อความนี้ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. อาชีพของบรรพบุรุษ	ข. อาชีพของพ่อแม่
ค. อาชีพของผู้เขียน	ง. การสืบทอดอาชีพของพ่อ

9.

ผู้เป็นบิดามองลูกเขม็งและกล่าวว่า "คนหนุ่มประสาอะไรกัน บ่นร้อนบ่นเหน้อยง่าย ๆ คำพูดของเจ้าน่าจะเป็นของพ่อมากกว่า ถ้าเจ้ายังเลือกทำงานง่าย ๆ สบายเช่นนี้ เห็นจะไปไม่รอดแน่"

จากข้อความนี้ บุตรเป็นคนอย่างไร

ก. จีบจืด	ข. พุดมาก
ค. รักความสบาย	ง. เป็นคนหึงเพื่อ

10.

มานะ เป็นคนพิการมาแต่กำเนิด แขนขาพิการ ขาทั้งสองข้างก็ขาดจนมาถึงข้อเท้า แต่ก็สามารถเรียนจบปริญญาในช่วงเวลาเพียง 3 ปีเศษ

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า มานะเป็นบุคคลเช่นไร

ก. สมองดี	ข. คอสู้ชีวิต
ค. มีความอดทน	ง. มีความตั้งใจจริง

ตอนที่ 2 ข้อทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการอนุมาน

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามใต้ข้อความนั้น

11.

"ฉัน เคยปีนขึ้นไปแล้วละพ่อ"
 "มันจะพลาดลงมานะซี" พ่อเตือน
 "ไม่ทรอกพ่อ" คำเถียงพ่อ
 คำวันนั้นคำนอนร้องไห้อยู่บนที่นอน ปวดขาเหลือเกิน

ด้านอนรื่องให้เพราะเหตุใด

- ก. คำอุทิตเพราะไม่เชื่อพ่อ ข. คำเถียงพ่อจนถูกแม่ตี
ค. คำดกดันไม้ ง. คำอุทิตตั้งค้อย

12.

การพนันเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญของประเทศไทย แต่การปราบปรามเป็นไปอย่างยากเย็น ปัญหานี้เป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกับศีลธรรม สังคมและวัฒนธรรม เพราะทุกคนอยู่ด้วย "ความหวัง" ทั้งนี้

ถ้าประชาชนทุกคนหวังรวยจากการพนัน นักเรียนคิดว่าจะเกิดปัญหาอะไร เป็นอันดับแรก

- ก. คนจะยิ่งจนลงกว่าเดิม
ข. อาชญากรเพิ่มขึ้น
ค. เศรษฐกิจตกต่ำ
ง. คนขาดความกระตือรือร้น

13.

การกระทำความผิด ถ้ามีว้แต่ตัดวันประกัน รุ่ง เพราะความเกียจคร้าน ไม่ทำให้สำเร็จเสียโดยเร็ว ปล่อยให้คั่งค่างทับถมกันมากเข้า งานก็จะเพิ่มพูนขึ้นทุกที ทำเท่าไรก็ไม่สำเร็จ

ข้อความนี้ตรงกับภษิตในข้อใด

- ก. เข็นครกขึ้นภูเขา ข. ดินพอกหางหมู
ค. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม ง. รักดีทามจั่ว รักชั่วทามเส้า

ให้นักเรียนอ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 14-16

เพื่อนกินสินทรัพย์แล้ว	แทงหนี
ทาง่ายหลายหมื่นมี	มากได้
เพื่อนตายถ่ายแทนซี	วาอาคัม
หายากฝากผีไว้	ยากแท้จักหา

14. โคลงบทนี้มีความหมายตรงกับคำกล่าวใดมากที่สุด

- ก. คบคนพหุพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล
- ข. อย่าไว้ใจทางอย่างวางใจคน
- ค. คบคนต้องดูหน้า ซื่อผ้าต้องดูเนื้อ
- ง. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก

15. โคลงบทนี้ให้คิดเตือนใจในเรื่องใด

- ก. การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ข. การคบเพื่อน
- ค. การรอคอย
- ง. การตอบแทนบุญคุณ

16. ผู้ปฏิบัติตามคำสอนนี้จะเกิดผลดีอย่างไร

- ก. มีเพื่อนมาก
- ข. ไม่มีเพื่อน
- ค. รู้จักเลือกคบคน
- ง. ไม่เข้าสังคมกับใคร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17

“บ่อมอาบน้ำเสร็จขึ้นมาจากกินข้าวไม่ชั๊กช้ำ เพราะนัดแก้วไว้แล้วว่าอย่าช้ำ
ความรักหน้าที่เผ่าแว้ว ทำให้บ่อมไม่เหลวไหลเหมือนเด็กบางคน เพราะเขารู้ดี
ว่าบ่อมมอบความตั้งใจในงานนี้ไว้กับเขาแล้ว ส่วนเพื่อนทำงานอื่นที่จะได้พอมิรายได้
มาจุนเจือครอบครัว ถ้าบ่อมออกไปเผ่าแว้ว เสียเองก็จะขาดงานอื่นที่จำเป็นกว่า
ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน”

17. บ่อมเป็นคนอย่างไร

- ก. ตรงต่อเวลา
- ข. มีความขยันขันแข็ง
- ค. มีความกระตือรือร้น
- ง. มีความรับผิดชอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 18

18. รถที่สี่แยกหัดกันเป็นพิศ ไม่ใช่เพราะอุบัติเหตุหรือไฟจราจรติดขัด แต่เป็น
เพราะรถแต่ละคันไม่ยอมถอยหลัง ต่างจอดนิ่งไม่ยอมถอยให้กันเกินชั่วโมง
จนกระทั่งคนขับรถเมลคนหนึ่งวิ่ง เข้ามาสวมบทจราจร

ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้รถติด เป็นที่สุด

- ก. การขาดความเป็นพลเมืองดี ข. ต่างคนต่างจะรีบไปให้ถึงจุดหมาย
ค. เป็นช่วง เวลาทำงานในตอนเช้า ง. ผู้ใช้รถใช้ถนนขาดความเสียสละ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 19-20

แหยมมาเยี่ยมแม่หนูวันนี้ ได้กินข้าวต้มฝีมือแม่หนูอร่อยจริง ๆ ทั้งปลาเค็มปิ้งก็หอมไม่เค็มมาก ฉันไม่เคยกินข้าวมากอย่างนี้เลย ที่บ้านฉันก็มีแต่ไม่เคยถูกใจ

19. ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร

- ก. นิยม ข. ชื่นชม
ค. ให้เกียรติ ง. สรรเสริญ

20. ผู้พูดกับผู้ฟังแตกต่างกันในเรื่องใด

- ก. เพศ ข. อายุ
ค. บุคลิกท่าทาง ง. นิสัยใจคอ

ตอนที่ 3 ข้อทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการประเมิน

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามได้ข้อความนั้น

21.

"ไม่แปลกเลยที่เด็กกำพร้าจะได้เป็นนายกรัฐมนตรี หรือนักเขียนผู้ยิ่งใหญ่"

จุดมุ่งหมายของผู้กล่าวข้อความนี้ต้องการให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. การทำงาน
ข. ความประพฤติ
ค. ความมานะพยายาม
ง. การวางแผนชีวิตเพื่ออนาคต

22. "ชีวิตนักพนันของผมไม่ยั่งยืนอะไรเลย ของที่เคยมีก็หมดไป จะมีก็แต่เสียงคนดูถูก"

ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. โทษของการพนัน
- ข. โทษของการใช้ชีวิตที่ไม่ถูกต้อง
- ค. โทษของการไม่รู้จักรักษาทรัพย์
- ง. โทษของการขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง

23. การนิทา คือ การกล่าวร้ายป้ายสีหรือกล่าว เรื่องจริงในทางชั่วของ คนใดคนหนึ่ง และการกล่าวนี้เป็นการกล่าวลับหลังโดยที่ถูกล่ามำมิได้รู้เรื่อง หรือมีโอกาสดำเถียง

ถ้านักเรียนถูกนิทาลับหลัง นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ให้เพื่อนแก้ข้อกล่าวหาให้
- ข. แก้ข้อกล่าวหาทันที
- ค. แจ้งให้ครูทราบเรื่องเพื่อลงโทษ
- ง. พยายามวางเฉย

24. ลูกคนใดทำผิดเมื่อเขารู้สึกกลัวว่าผิด เขาก็มาขอโทษ พ่อรับรองว่าจะไม่ทำผิดอย่างนั้นอีก

ถ้าลูกทำผิดและมารวมขอโทษ นักเรียนคิดว่าพ่อแม่ที่ดีควรทำอย่างไร

- ก. ให้โอกาสลูกอีกครั้งหนึ่ง
- ข. ลงโทษเพื่อมิให้ทำผิดอีกครั้ง
- ค. ปฏิบัติให้ดีเพื่อเป็นตัวอย่าง
- ง. ให้ลูกสัญญาว่าจะพยายามปรับปรุงตนเอง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25

ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์กลับมารายงานข่าวว่า "มีบรรดาพ่อค้าไทยเห็นแก่ได้
ไปกว้านซื้อถังแก๊สหมดอายุที่ญี่ปุ่นเตรียมทำลาย มาดัดแปลงทาสีย้อมใหม่
ถังแก๊สเหล่านี้เคยก่อให้เกิดอุบัติเหตุเหตุทำให้คนตายเสียหายทรัพย์สิน และ
ชีวิตเป็นจำนวนมาก"

25. ประเสริฐอ่านข่าวนี้แล้ว ควรปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้อง
- ก. เลิกใช้แก๊ส
 - ข. ใช้ถังแก๊สที่ไม่ทาสี
 - ค. ใช้ถังแก๊สที่มีราคาแพง
 - ง. ใช้ถังแก๊สที่รับรองคุณภาพ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26-27

คนเรานั้นเมื่อเกิดไม่มีสิทธิ์ในการเลือกเกิด ไม่มีสิทธิ์เลือกพ่อแม่พี่น้อง
แต่เมื่อโตขึ้นเรามีสิทธิ์จะเลือกทำความดีหรือความชั่วได้

26. ข้อความดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร
- ก. เป็นความจริง
 - ข. เป็นความคิดเห็น
 - ค. เป็นเรื่องจินตนาการ
 - ง. เป็นความเชื่อ
27. คำกล่าวที่ว่า "คนเราเลือกเกิดไม่ได้" จริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. จริง เพราะคนเราเกิดมาแล้วก็ต้องตายทุกคน
 - ข. จริง เพราะคนเราเกิดมามีรูปร่างหน้าตาและฐานะต่างกัน
 - ค. ไม่จริง เพราะทุกคนเกิดมามีสิทธิ์และหน้าที่เหมือนกัน
 - ง. ไม่จริง เพราะทุกคนเกิดมามีความสามารถเท่าเทียมกัน

ตอนที่ 4 ข้อทดสอบความเข้าใจในการอ่านระดับการเห็นคุณค่า

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามใต้ข้อความนั้น

31..

จะเหลิยวซ่ายแลชวากี้ว่าเหว่	ท้องทะเลลิกล้ำลวนน้ำเขียว
คลื่นละลอกกลกกลิ้ง เป็นเกลียว	ทางก็เปลี่ยวใจก็เปล้าเศร้าฤทัย

ข้อความนี้แสดงความรู้สึกอย่างไร

ก. เหงา	ข. หนักใจ
ค. ทมหวัง	ง. ไม่น่าใจ

32.

เหตุไคบ้านเมืองเราจึงช่วยคนต่างด้าวที่หนีจากบ้านเกิดเมืองนอนของคน มาไว้มากมาย แต่พวกขอทานตามถนนนั้น เหตุไคจึงไม่ได้รับความช่วยเหลือ

ผู้กล่าวมีความรู้สึกอย่างไร

ก. สงสัย	ข. น้อยใจ
ค. สมเพท	ง. เวทนา

33.

มีข่าวว่าประเทศไทยติดอันดับสองของโลกในเรื่องความสกปรก หนูได้ยืน แล้วใจหาย แต่คงเป็นอย่างที่เขาว่า เพราะเวลาหนูไปโรงเรียน ยังเห็นเศษ กระดาษ ขยะมูลฝอยเต็มถนนหนทางไปหมด เราควรร่วมมือกันเสียที

หลังจากฟังข่าวแล้วผู้พูดมีความรู้สึกเช่นไร

ก. แปลกใจ	ข. เสียหาย
ค. เสียใจ	ง. เหลือเชื่อ

34.

อย่าว่าแต่อาหารแม่จะหวง
เลือดในทรวงแม่ก็ยอมให้ดื่มได้
รักของแม่ไม่แพ้รักผู้ใด
ชีวิตก็ให้ได้ไม่เสียดาย

ข้อความใดให้ความรู้สึกว่แม่รักลูกได้ดีที่สุด

- ก. อย่าว่าแต่อาหารแม่จะหวง
- ข. เลือดในทรวงแม่ก็ยอมให้ดื่มได้
- ค. รักของแม่ไม่แพ้รักผู้ใด
- ง. ชีวิตก็ให้ได้ไม่เสียดาย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 35-36

ตะวันลับไม้ลงไปราไร ทิวบริเวณบ้านเงียบสงัด มาลัยบิดประตูบ้าน
อย่างแน่นหนา จุดตะเกียงตั้งไว้กลางห้อง แล้วมานั่งที่หน้าต่างคอยแม่เมื่อไร
จะกลับมาเสียที คอยเงี่ยหูฟังเสียงต่าง ๆ ได้ยินแต่เสียงทรีงเรไร

35. เหตุการณ์นี้ควรเป็นเวลาใด

- ก. พลบค่ำ
- ข. ย่ำรุ่ง
- ค. เช้ามืด
- ง. เที่ยงคืน

36. บ้านของมาลัยมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ก. บ้านที่ขาดการเอาใจใส่
- ข. บ้านที่มีฐานะยากจน
- ค. บ้านในชนบท
- ง. บ้านในชุมชนแออัด

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 37-38

ปากใจไม่ตรงกัน	ความสับสนยังไม่ยั่งยืน
ใจเกลียดแต่ปากผิน	พูดแต่ถ้อยคำล้นความหมาย
ปากใจให้ตรงเถิด	ผลจักเกิดทั้งต้นปลาย
ผู้พูดใจสบาย	ผู้ฟังแล้วเข้าใจตรง

37. ชุดแต่งลิ้น มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ชุดไม่จริง

ข. ชุดเพื่อเจ้อ

ค. ชุดสอพลอ

ง. ชุดส่อเสียด

38. ความ ในสี่วรรคแรกแสดงให้เห็นโทษของคนปากไม่ตรงกับใจอย่างไร

ก. ไม่สบายใจ

ข. บั่นทอนมิตรภาพ

ค. ชุดไม่มีความหมาย

ง. ทำให้คนอื่น เข้าใจผิดพลาด

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 39

"นี่เธอขาด เรียนทำไม" เด็กน้อยยังไม่ทันรู้เรื่องราวที่ถูกเรียกตัวมา
ครูสันติก็บ่นคำถามที่อยากรู้ทันที

"ผมไม่มีเสื้อผ้าใส่ครับ"

"ไม่มีเสื้อผ้าใส่ แล้ววันนี้เอาที่ไหนมาใส่"

"เอาชุดพี่ผมใส่มา ใส่มาแล้วผมก็ขาด เรียนสลับกับพี่"

39. ครูมีความรู้สึกอย่างไร

ก. ตกใจ

ข. สนใจ

ค. สงสัย

ง. ประหลาดใจ

40.

"นี่ก็เขินมากแล้ว แม่ของเธอคงคอยเธออยู่ที่บ้าน รีบกลับบ้านเถอะ"

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความนี้แล้วรู้สึกอย่างไร

ก. ตื่นเต้น

ข. ห่วงใย

ค. สงสาร

ง. กังวลใจ

เฉลยคำตอบตอนที่ 1

1) ข	2) ก	3) ก	4) ข	5) ค
6) ข	7) ค	8) ค	9) ค	10) ข

ตอนที่ 2

11) ค	12) ง	13) ข	14) ง	15) ข
16) ค	17) ง	18) ง	19) ข	20) ข

ตอนที่ 3

21) ค	22) ก	23) ง	24) ก	25) ง
26) ก	27) ข	28) ง	29) ค	30) ง

ตอนที่ 4

31) ก	32) ก	33) ค	34) ง	35) ก
36) ค	37) ก	38) ข	39) ค	40) ข

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เฉพาะกิจกรรมความเข้าใจในการอ่านระดับการจำ และระลึกตามตัวอักษรได้

ชื่อ

วันที่

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน และ/หรือ เติมข้อความตามความคิดเห็น
ที่แท้จริงของนักเรียน

1. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อบทเรียนที่เรียน

- ชอบมาก
 ชอบปานกลาง
 เฉย ๆ
 ชอบน้อย

2. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร ต่อกิจกรรมการอ่านแบบล่าคำตอบ

- ชอบมาก เพราะ
- เฉย ๆ
- ไม่ชอบ เพราะ

3. กิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- กิจกรรมการอ่านแบบล่าคำตอบ
- กิจกรรมใครจำแม่น
- กิจกรรมใครต่อภาพเก่ง
- กิจกรรมล่าดับภาพตามเนื้อเรื่อง
- กิจกรรมดอกไม้ให้คุณ

4. กิจกรรมใบบ้างที่นักเรียนไม่ชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- กิจกรรมการอ่านแบบล่าช้าตอบ
- กิจกรรมใครจำแม่น
- กิจกรรมใครต่อภาพเก่ง
- กิจกรรมลำดับภาพตามเนื้อเรื่อง
- กิจกรรมดอกไม้ให้คุณ

5. กิจกรรมที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ

เพราะ

6. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุด คือ

เพราะ

7. ขณะเรียนนักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียนเพียงใด

- มาก เพราะ
- ปานกลาง เพราะ
- น้อย เพราะ
- ไม่สนใจ เพราะ

8. นักเรียนรู้สึกว่เนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ยากมาก
- ยากปานกลาง
- ง่าย
- ง่ายมาก

9. นักเรียนมีข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

ด้านตัวครู

.....

.....

ด้านวิธีสอน

.....

.....

ด้านอุปกรณ์

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน
เฉพาะกิจกรรมความเข้าใจในการอ่านระดับการอนุมาน

ชื่อ

วันที่

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน และ/หรือเติมข้อความตามความคิดเห็น
ที่แท้จริงของนักเรียน

1. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อกิจกรรมการสอนแบบสืบสวนสอบสวน

- ชอบมาก เพราะ
- ชอบปานกลาง
- เฉย ๆ
- ชอบน้อย
- ไม่ชอบ เพราะ

2. นักเรียนรู้สึกว่านักเรียนสามารถติดตามบทเรียนได้เพียงใด

- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ตามไม่ทัน

3. กิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
- การต่อภาพปริศนา
- ปริศนาคำทาย
- การจับคู่รูปภาพกับแถบประโยค
- ไม่มีกิจกรรมที่ชอบ

4. กิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนไม่ชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

- การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
- การต่อภาพปริศนา
- ปริศนาคำทาย
- การจับคู่รูปภาพกับแถบประโยค
- ไม่มีกิจกรรมที่ไม่ชอบ

5. ในขณะที่เรียนนักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียนเพียงใด

- มาก เพราะ
- ปานกลาง เพราะ
- น้อย เพราะ
- ไม่สนใจ เพราะ

6. นักเรียนมีความรู้ลึกกว่าบทเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ยากมาก
- ยากปานกลาง
- ง่าย
- ง่ายมาก

7. นักเรียนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไร

การสอนแบบสืบสวนสอบสวน

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เฉพาะกิจกรรมความเข้าใจในการอ่านระดับการประเมิน

ชื่อ

วันที่

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ และ/หรือเติมข้อความตามความคิดเห็น
ที่แท้จริงของนักเรียน

1. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อบทเรียนที่เรียน

- ชอบมาก เพราะ
- ชอบปานกลาง
- เฉย ๆ
- ชอบน้อย
- ไม่ชอบ เพราะ

2. นักเรียนมีความรู้สึกว่าบทเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ยากมาก
- ยากปานกลาง
- ง่าย
- ง่ายมาก

3. ในขณะที่เรียน นักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียนเพียงใด

- มาก เพราะ
- ปานกลาง เพราะ
- น้อย เพราะ
- ไม่สนใจ เพราะ

4. บทเรียนใบบ้างที่นักเรียนชอบมากที่สุด (ถ้ามี) คือ

เพราะ

.....

5. บทเรียนใดบ้างที่นักเรียนไม่ชอบ (ถ้ามี) คือ
- เพราะ
-
6. นักเรียนรู้สึกว่่านักเรียนสามารถติดตามบทเรียนได้เพียงใด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ตามไม่ทัน
7. นักเรียนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง
- ด้านตัวครู
-
-
- ด้านวิธีสอน
-
-
- ด้านอุปกรณ์
-
-

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เฉพาะกิจกรรมความเข้าใจในการอ่านระดับการเห็นคุณค่า

ชื่อ

วันที่

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน และ/หรือเติมข้อความตามความคิดเห็นที่แท้จริงของนักเรียน

1. ในขณะที่เรียน นักเรียนให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียนเพียงใด

- มาก เพราะ
- ปานกลาง เพราะ
- น้อย เพราะ
- ไม่สนใจ เพราะ

2. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่เรียน

- สนุก
- เฉย ๆ
- เบื่อ
- อื่น ๆ

3. บทเรียนใดบ้างที่นักเรียนชอบ

- นิทาน
- นิทานคำกลอน
- การ์ตูน
- ไม่มีบทเรียนใดชอบ

4. บทเรียนใดบ้างที่นักเรียนไม่ชอบ

- นิทาน
- นิทานคำกลอน
- การ์ตูน
- ไม่มีบทเรียนที่ไม่ชอบ

5. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อกิจกรรมการอ่านเพื่อการทำงาน

- ชอบมาก เพราะ
- ชอบปานกลาง
- เฉย ๆ
- ชอบน้อย
- ไม่ชอบ เพราะ

6. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อกิจกรรมบทบาทสมมติ

- ชอบมาก เพราะ
- ชอบปานกลาง
- เฉย ๆ
- ชอบน้อย
- ไม่ชอบ เพราะ

7. นักเรียนมีความรู้สึกว่าบทเรียนมีลักษณะเป็นอย่างไร

- ยากมาก
- ยากปานกลาง
- ง่าย
- ง่ายมาก

8. นักเรียนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างไร

การอ่านเพื่อการทํานาย

.....

.....

กิจกรรมบทบาทสมมติ

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

ชื่อ

วันที่

คำแนะนำ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับความคิดเห็น

	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ความพอใจ			
1.1 นักเรียนเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทย อย่างมีความสุข สนุก มากน้อยเพียงใด			
1.2 นักเรียนชอบการเรียนอ่านจับใจความภาษาไทย มากน้อยเพียงใด			
2. ประโยชน์			
หลังจากที่นักเรียนเรียนการอ่านจับใจความภาษาไทย จบแล้ว นักเรียนคิดว่า			
2.1 นักเรียนได้รับความรู้ในการอ่านจับใจความ ภาษาไทย มากน้อยเพียงใด			
2.2 นักเรียนได้รับความรู้ที่สามารถนำไปใช้กับการ เรียนภาษาไทย มากน้อยเพียงใด			
3. ความยากง่าย			
3.1 นักเรียนคิดว่าเนื้อเรื่องที่อ่านในแต่ละชั่วโมง มีความยากมากน้อยเพียงใด			

ระดับความคิดเห็น

		มาก	ปานกลาง	น้อย
3.2	นักเรียนคิดว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนไป มากน้อยเพียงใด			
3.3	นักเรียนคิดว่า การอ่านจับใจความภาษาไทย มีความยากมากน้อยเพียงใด			

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การจัดให้นักเรียนได้เรียนการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเลิกเรียนแล้วนักเรียนมี
ความเห็นอย่างไร

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = มัชฌิมเลขคณิต

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูตร, ม.ป.ป.)

2. คำนวณหาค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S_x = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S_x = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

X = คะแนนของนักเรียน

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 = ผลรวมกำลังสองของคะแนน

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

(ประกอบ กรรณสูตร, ม.ป.ป.)

3. คำนวณหาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร

$$S_x^2 = \frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2$$

เมื่อ S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียนทั้งหมด

X = คะแนนของนักเรียน

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 = ผลรวมกำลังสองของคะแนน

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

(ประกอบ กรรณสูตร, ม.ป.ป.)

4. กำหนดค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) จากสูตรของ ไลน์เลย์ (Finley) ดังนี้

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ D = ค่าอำนาจจำแนก

R_U = จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

f = จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง วรรณสุด, ม.ป.ป.)

5. กำหนดค่าระดับความยากง่าย (Level of Difficulty) โดยใช้สูตรของ จอห์นสัน (Johnson) ดังนี้

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

เมื่อ P = ระดับความยากง่าย

R_U = จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

f = จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง วรรณสุด, ม.ป.ป.)

6. กำหนดค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20)

$$K-R_{20} : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง

q = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบผิด ($q = 1 - p$)

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)

Σ = เครื่องหมายแสดงผลบวกในที่นี้ คือ Σpq เป็นผลบวกของ pq ของทุก ๆ ข้อ

$$S_x^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด}$$

$$= \frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2$$

(ประคอง วรรณสูตร, ม.ป.ป.)

7. คำนวณความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์โดยใช้สูตรของ ลิฟวิงตัน (Livingston)

$$r_{cc} = \frac{r_{tt} \sigma_o^2 + (\bar{X} - c)^2}{\sigma_o^2 + (\bar{X} - c)^2}$$

เมื่อ r_{cc} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (โดยวิธี K-R₂₀)

σ_o^2 = ความแปรปรวนของคะแนนการสอบ

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

c = คะแนนเกณฑ์ (Criteria Score)

(โกวิท ประวาลพฤษ์ และ สมศักดิ์ ลีตุระเวทย์, 2523)

8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยกับเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยแต่ละระดับโดยการทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{\bar{X} - a}{S/\sqrt{n}}$$

\bar{X} = คะแนนมัชฌิม เลขคณิต

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n = จำนวนผู้ทดสอบ

a = คะแนนเกณฑ์

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531)

ตัวอย่างการคำนวณทางสถิติ

1. หาค่าความจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

(ข้อ 1 ตารางที่ 15 ภาคผนวก จ)

$$\text{สูตร } D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

$$R_U = 14$$

$$R_L = 4$$

$$f = 25$$

$$D = \frac{14 - 4}{25}$$

$$D = 0.40$$

2. หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย

(ข้อ 1 ตารางที่ 15 ภาคผนวก จ)

$$\text{สูตร } P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$R_U = 14$$

$$R_L = 4$$

$$f = 25$$

$$P = \frac{14 + 4}{50}$$

$$P = 0.36$$

ตารางที่ 15 วิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยเพื่อหา
ระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

ข้อ	R_U 25%	R_L 25%	ความแตกต่าง	D	รวม	P	สรุป	หมายเหตุ
1	14	4	10	0.40	18	0.36	✓	ระดับการอ่าน
2	22	11	11	0.44	33	0.66	✓	การจำและ
3	3	3	0	0	6	0.12	✗	ระลึกตาม
4	21	14	7	0.28	35	0.70	✓	ตัวอักษรได้
5	18	11	7	0.28	29	0.58	✓	
6	9	5	4	0.16	14	0.28	✗	
7	10	4	6	0.24	14	0.28	✓	
8	19	5	14	0.56	24	0.48	✓	
9	8	7	1	0.04	15	0.30	✗	
10	21	17	4	0.16	38	0.76	✗	
11	21	11	10	0.40	32	0.64	✓	
12	23	5	18	0.72	28	0.56	✓	
13	18	13	5	0.24	31	0.62	✗	
14	20	8	12	0.48	28	0.56	✓	
15	19	4	15	0.60	23	0.46	✓	
16	23	16	7	0.28	29	0.58	✓	ระดับการอ่าน
17	24	17	7	0.28	41	0.82	✓	การอนุมาน
18	17	6	11	0.44	23	0.46	✓	
19	22	10	12	0.48	32	0.64	✓	
20	22	5	7	0.28	37	0.74	✓	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	R_U 25%	R_L 25%	ความแตกต่าง	D	รวม	P	สรุป	หมายเหตุ
21	22	9	13	0.52	31	0.62	✓	
22	14	14	0	0	28	0.56	×	
23	22	15	7	0.28	37	0.74	✓	
24	13	11	2	0.08	24	0.48	×	
25	15	14	1	0.04	29	0.58	×	
26	24	15	9	0.36	39	0.78	✓	
27	25	21	4	0.16	46	0.92	×	
28	24	12	12	0.48	36	0.72	✓	
29	25	22	3	0.12	47	0.94	×	
30	16	9	7	0.28	25	0.50	✓	
31	23	7	16	0.64	30	0.60	✓	ระดับการอ่าน
32	19	8	11	0.44	27	0.54	✓	การประเมิน
33	13	8	5	0.20	21	0.42	×	
34	18	9	9	0.36	27	0.54	✓	
35	21	9	12	0.48	30	0.60	✓	
36	12	13	1	0.04	25	0.50	×	
37	25	17	8	0.32	42	0.84	✓	
38	16	10	6	0.24	26	0.52	✓	
39	20	9	11	0.44	29	0.58	✓	
40	11	3	8	0.32	14	0.28	✓	
41	4	5	-1	-0.04	9	0.18	×	
42	5	2	3	0.12	7	0.14	×	
43	19	11	8	0.32	30	0.60	✓	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	R_U 25%	R_L 25%	ความแตกต่าง	D	รวม	P	สรุป	หมายเหตุ
44	18	7	11	0.44	25	0.50	✓	
45	16	15	1	0.04	31	0.62	×	
46	21	15	6	0.24	36	0.72	✓	ระดับการอ่าน
47	17	6	11	0.44	23	0.46	✓	การเห็นคุณค่า
48	16	8	8	0.32	24	0.48	✓	
49	21	3	18	0.72	24	0.48	✓	
50	0	3	-3	-0.12	3	0.60	×	
51	14	5	9	0.36	19	0.38	×	
52	19	13	6	0.24	32	0.65	✓	
53	11	10	1	0.04	21	0.42	×	
54	17	4	13	0.52	21	0.42	✓	
55	8	3	5	0.20	11	0.22	×	
56	21	9	12	0.48	30	0.60	✓	
57	19	3	16	0.64	29	0.44	✓	
58	12	7	5	0.20	19	0.38	×	
59	17	11	6	0.24	28	0.56	✓	
60	20	9	11	0.44	29	0.58	✓	

เครื่องหมาย ✓ หมายถึง ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20-.80 ซึ่งเป็นข้อสอบที่อยู่ในระดับดี นำไปใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีจำนวน 40 ข้อ

เครื่องหมาย × หมายถึง ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า .20 ซึ่งเป็นข้อสอบที่ไม่ดี น่าจะตัดทิ้งมีจำนวน 20 ข้อ

3. คำนวณหาความเที่ยงของแบบทดสอบ

$$\text{สูตร K-R}_{20} : r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

$$n = 40$$

$$\sum pq = 5.8915$$

$$S_x^2 = 23.2289$$

$$r_{xx} = \frac{40}{40-1} \left[1 - \frac{5.8915}{23.2289} \right]$$

$$= 1.0256 \times 0.7464$$

$$= 0.77$$

4. คำนวณหาความเที่ยงของแบบทดสอบแบบอิง เกณฑ์

$$\text{สูตร } r_{cc} = \frac{r_{tt} \sigma_o^2 + (\bar{X} - C)^2}{\sigma_o^2 + (\bar{X} - C)^2}$$

$$r_{tt} = 0.77$$

$$\sigma_o^2 = 23.2289$$

$$\bar{X} = 31.27$$

$$C = 28$$

$$r_{cc} = \frac{(0.77 \times 23.2289) + (31.27 - 28)^2}{23.2289 + (31.27 - 28)^2}$$

$$= \frac{28.5792}{33.9218}$$

$$= 0.84$$

5. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยระดับการอ่าน
 กวกรจำและระลึกตามตัวอักษรได้

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

$$\Sigma X = 256$$

$$N = 30$$

$$\bar{X} = \frac{256}{30}$$

$$= 8.53$$

6. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S_x) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความ
 มาตรฐานระดับการจำและระลึกตามตัวอักษรได้

$$\text{สูตร } S_x = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2}$$

$$X = 256$$

$$\Sigma X^2 = 2248$$

$$N = 30$$

$$S_x = \sqrt{\frac{2248}{30} - \left(\frac{256}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{74.9333 - 72.8178}$$

$$= \sqrt{2.1155}$$

$$= 1.4545$$

7. การทดสอบค่าที (t-test)

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยกับ
เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยในระดับการอ่านการจำและ
ระลึกตามตัวอักษรได้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } t &= \frac{\bar{X} - a}{S_x / \sqrt{n}} \\ \bar{X} &= 8.53 \\ a &= 7.5 \\ S_x &= 1.4545 \\ n &= 30 \\ t &= \frac{8.53 - 7.5}{1.4545 / \sqrt{30}} \\ &= \frac{1.03}{0.2656} \\ &= 3.8780 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05 t_{29} = 1.699$ ซึ่ง $3.88 > 1.699$
แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยระดับการอ่านจำและระลึกตามตัวอักษร
ได้สูงกว่าเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ $.05$

ภาคผนวก ฉ

ข้อมูลที่เก็บเพิ่มเติม

ตารางที่ 16 การมาเรียน-ขาดเรียนของนักเรียนในระหว่างเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทักษะ
การอ่านจับใจความภาษาไทย

ครั้งที่	จำนวนนักเรียน (N = 30)													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
มาเรียน	30	30	30	28	30	28	30	28	28	29	28	26	27	27
ขาดเรียน	-	-	-	2	-	2	-	2	2	1	2	4	3	3

ตารางที่ 17 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน หลังจาก
เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย จำแนกตามระดับ
ความเข้าใจในการอ่าน

ลำดับ	ระดับความเข้าใจในการอ่าน					ลำดับ	ระดับความเข้าใจในการอ่าน				
	การจำและระลึกตามตัวอักษรได้	การอนุมาน	การประเมิน	การเห็นคุณค่า	40*		การจำและระลึกตามตัวอักษรได้	การอนุมาน	การประเมิน	การเห็นคุณค่า	40*
	10*	10*	10*	10*	40*		10*	10*	10*	10*	40*
1	10	10	9	9	38	16	8	9	5	8	30
2	8	10	10	9	37	17	9	6	8	7	30
3	10	10	9	8	37	18	8	6	6	8	28
4	10	10	8	9	37	19	6	9	7	5	27
5	10	10	8	9	37	20	6	8	8	4	26
6	10	10	8	8	36	21	9	8	8	7	32
7	10	10	8	8	36	22	8	8	8	7	31
8	10	9	9	8	36	23	7	8	8	7	30
9	10	9	8	9	36	24	9	8	7	5	29
10	9	9	8	8	34	25	8	7	6	7	28
11	10	9	8	8	35	26	7	8	5	7	27
12	10	9	8	7	34	27	8	6	6	5	25
13	10	7	9	7	33	28	6	6	7	5	24
14	9	8	8	7	32	29	6	6	5	5	22
15	9	8	9	5	31	30	6	5	5	4	20

* คะแนนเต็ม

ประวัติผู้เขียน

นางวิชานันท์ สิ้นสถาพรพงศ์ เกิดวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ.2496 จบการศึกษา
บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ พ.ศ.2521 เข้าศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโทบัณฑิต ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนสามเสนนอก เขตห้วยขวาง สังกัดกรุงเทพมหานคร

